ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК
31. 12. 1982 • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XLIII • 20 ДИН.
БРОЈ 1618

СРЕЋНО У НОВУ 1983!

ДЕЦЕМБАР 32

ДЕЦЕМБАР 31

СТРИП: ЧАРОБНИ КАЛЕНДАР

Веровали или не!

12000 скијаша

ТАКМИЧИЛО СЕ У СКИЈАШКОМ ТРЧАЊУ НА СТАЗИ ДУГАЧКОЈ 42 КМ У СЕНТ МОРИЦУ 1982. ПОБЕДИО ЈЕ АМЕРИКАНАЦ БИЛ КОХ КОЈИ ЈЕ БИО ПОБЕДНИК У ИСТОЈ ДИСЦИПЛИНИ И 1981. ОН ЈЕ ЈЕДИНИ АМЕРИКАНАЦ КОЈИ ЈЕ ДВА ПУТА ПОБЕДИО НА ОВОМ ВАЖНОМ ТАКМИЧЕЊУ.

Улаз у пећину

У ЏАЈАНТ СИТИЈУ (САВЕЗНА ДРЖАВА ИЛИНОИС) ИМА ОБЛИК КАО ТА АМЕРИЧКА ДРЖАВА.

Филипх ист

СА ОСТРВА ФИЏИ, ИМА ЗБИРКУ ОД ПРЕКО 800 РАЗЛИЧИТИХ РЕЗАЧА.

Песник који је писао поезију наопачке

БИО ЈЕ ПЕРСИЈАНАЦ АБУЛФАД ХАМАДАНИ (968 – 1007) КОЈИ ВИ ПРВО НАПИСАО ПОСЛЕДЊУ РЕЧ СВАКЕ СВОЈЕ ПЕСМЕ И ТО У ДОЊЕМ ЛЕВОМ УГЛУ ПАПИРА И НАСТАВИО ДА ПИШЕ КА ВРХУ, ТАКО ДА БИ СЕ ПРВА РЕЧ ПЕСМЕ НАШЛА У ДЕСНОМ ГОРЊЕМ УГЛУ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

●●● Американац Ерик Дикер из Рединка (Савезна Држава Калифорнија) назван је „путујући трговац године". Сваки кућевласник коме је Дикер телефонирао и питао га да ли жели да купи алармни уређај фирме коју заступа, оберучке је прихватао понуду. У чему је

гајна Дикеровог успеха? Он прво спљачка једну кућу, а онда телефонира власнику. Дикер је тренутно на издржавању казне од осам година јер је једна од његових жртава спазила у антикварници предмет који је украден из њене куће и обавестила полицију.

●●● уместо икс-зрака доктори ће ослушкивати кости пацијената да би утврдили да ли је дошло до прелома. Тиме се већ бави њујоршки научник др Јун. И као што инжењери проверавају сигурност зграда

мостова, авиона и аутомобила помоћу звука, др Јун на исти начин даје дијагнозу о прелому кости. Електронске справе, тврди он, могу да открију и најситније преломе, што није случај са икс-зрацима.

●●● процењује се да човек дели ову нашу планету са 3 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 (3000 квинтилиона или $3x10^{30}$) живих бића. Од тога 75% отпада на разне бактерије.

●●● неколико студенткиња лондонског универзитета 48 часова читало је непрекидно Шекспирове текстове. Тим необичним маратоном покушале су да скупе новац за Краљевско Шекспирово позориште које је запало у финансијске тешкоће. Спавале су по четири часа на смену, а тако су се смењивале и да нешто презалогаје.

●●● један од првих краљева на свету био је, претпоставља се, египатски краљ Менес. Владао је у 35. или 36. веку пре нове ере и ујединио два краљевства у области Нила — Горњи и Доњи Египат.

●●● француски вајар Фернандес Арман остварио је своју давнашњу жељу: у бетонску

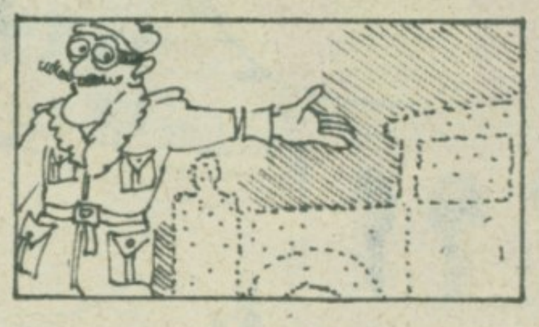

масу тешку 1500 тона уградио је 60 старих аутомобила и тако им поставио „бесмртан споменик".

●●● поларну светлост стварају снопови наелектрисаних честица са Сунца у високим слојевима атмосфере. Она се најчешће појављује над високим географским ширинама. Најчешће се види на подручју око

Хадсоновог залива у северном делу Канаде и то 240 пута годишње. Највећа висина на којој се ствара поларна светлост износи око 1000 км, а најмања само 72 км.

Најновија тој•листа најнеобичнијих догађаја свих времена по избору познатог америчког књижевника **Ирвина Валаса**

ОЛЕ, ТОРЕРО!

КАД ЈЕ У ШПАНИЈИ ДОНЕТ ЗАКОН ПО КОМЕ ЖЕНЕ НЕ СМЕЈУ ДА СЕ БОРЕ С БИКОВИМА, ПРИМАДОНА МАДРИДСКЕ АРЕНЕ ЧУВЕНА ЛА РЕВЕРТЕ ЗБАЦИЛА ЈЕ ПЕРИКУ И ОСТАЛЕ „ДОДАТКЕ". ЊЕНИ(!) ВАТРЕНИ ОБОЖАВАОЦИ, ЗГРОЗИДИ СУ СЕ И УМАЛО ЈЕ(!) НИСУ ЛИНЧОВАЛИ.

Марија Саломе, касније позната као матадор под именом Ла Реверте, рођена је у Хаену у Шпанији 1880. а дебитовала је у борби с биковима у мадридској арени 1900. године. Ла Реверте је као магнет привлачила публику и седам година уживала велику популарност већ и због саме чињенице што је професија тореадора мушки посао. Али, шпанска влада је 1908. године донела одлуку да је за жене неморално и незаконито да наступају у аренама. Уместо да се достојанствено повуче, Ла Реверте је јавно скинула перику и остале „допуне" изјавивши јасно и гласно да није жена већ мушкарац по имену Агустин Родригес, па стога има право да се бори с биковима. Родригес је заиста покушавао да настави каријеру али је публика, згађена преваром, више била расположена да га линчује него да му виче оле. Тако је Ла Реверте морао да напусти Мадрид. Умро је на Мајорки у беди и заборављен.

Вратите ми лобању

Према Версајском мировном уговору потписаном између побеђених Немаца и савезника јуна 1919. године, чиме је означен крај првог светског рата, Немци су принуђени да се одрекну Алзаса и Лорена и свих својих колонија, да дозволе војну окупацију Рајнске области, да победницима исплате све одштете — и да предају једну људску лобању! У члану 246 одељка II, VIII дела Версајског уговора забележена је најчуднија клазула која се икада нашла у неком великом међународном документу: „У року од шест месеци од ступања на снагу овог уговора... Немачка ће предати Британској краљевској влади лобању султана Мкваве која је узета из Немачког Источно-Афричког протектората и однета у Немачку". Султан је био поглавар племена Вахехе у Танганьики коју су контролисали Немци и предводио је свој народ у побуни против њих, а кад је побуна угушена, султан је ухваћен и убијен, а његова лобања послата у Немачку као ратни „сувенир". Али, његово племе упорно је тражило назад лобању и задужило је Британију да посредује кад су Немци капитулирали. Тако се лобања и нашла у Версајском уговору. Немци су годинама касније тврдили да су лобању вратили у Африку. Уколико и јесу, онда јој се замео траг, па тако није доказано да су до краја извршили обавезе Версајског уговора.

Рузвелт купује Емпајер Стејт Билдинг

Јула 1941. године председник Сједињених Америчких Држава Франклин Делано Рузвелт тражио је од свог секретара за трговину Џеса Џонса да купи тада највишу грађевину на свету њујоршки Емпајер Стејт Билдинг који је желео да претвори у седиште федералне администрације. У том случају облакодер од 102 спрата, направљен од 60 хиљада тона челика и довољно велик да прими 15 хиљада људи, постао би највећа државна зграда у историји. Власници небодера, „Метрополитенска компанија за животно осигурање" и корпорација на чијем је челу био демократа Џон Раскоб, тражили су 45 милиона долара. Џес Џонс је закључио да је сума претерана и прекинуо је преговоре. Џонс је касније причао да му Рузвелт то никада није опростио.

Крава која лети

Први соло лет извела је крава Фон из Ајове 9. маја 1962. Њу је, док је пасла не слутећи ништа зло, захватио торнадо, подигао је увис као перце и носио око километар до срећног приземљења на туђем пашњаку. Ту је Фон неко време лутала, стигла да доживи авантуру с једним биком и, кад се вратила кући, на време је донела на свет теле. Пет година касније јануара 1967. Фон је, као и обично, безазлено јела траву кад ју је поново шчепао торнадо. Туда је баш пролазио аутобус пун путника који су с крајњим запрепашћењем угледали краву на приличној висини. Фон је надлетела аутобус и спустила се срећно на све четири подаље на другој страни друма. Евентуални трећи лет ускратили су јој власници који су је, пред свако упозорење о невремену, затварали у шталу. Фон је угинула 25. јула 1978. у за краву поодмаклој старости од 25 година.

Ко још говори индијански?

Године 1918. током критичног периода на западном фронту у првом светском рату, трупе за везу америчке армије нашле су се у безизлазном положају јер су Немци већину њихових тајних порука, слатих путем пољских телефона од једног батаљона другом под разним шифрама, успевали не само да ухвате већ и успешно дешифрују. И док су Американци чупали косу не знајући шта да раде, везиста капетан Хорнер сетио се да је један од најмање познатих језика на свету онај којим говоре амерички Чокто Индијанци и да ће, ако их има на фронту, добити шифру коју непријатељ неће успети да растумачи. Капетан се разлетео и успео да пронађе осам Чокта који су послати у разне јединице широм западног фронта. Индијанци су одатле слали и примали сва поверљива наређења на чистом чокто језику што је немачке везисте потпуно слудело, а ратна срећа је почела да се смеши савезницима. Идеја досетљивог капетана коришћена је још више у другом светском рату. Америчка ратна морнарица користила је језик Навахо Индијанаца имајући у виду да то племе има укупно 50 хиљада припадника и да само двадесет осам не-наваха на свету разуме тај језик, а то су били антрополози и мисионари и ниједан од њих није био ни Немац ни Јапанац. Број Навахо Индијанаца у јединицама за везе порастао је до краја рата на четиристо двадесет.

Геније крмачиног ува

У енглеском језику постоји израз: „Не може се направити свилена кеса од крмачиног ува" који би одговарао нашем: „Од тог брашна не бива пита". Е, па, кад је 1978. у осамдесет осмој години умро Волис Мари нестао је један од славом неовенчаних генија модерне америчке историје. Јер, њему је пошло за руком да од ува крмаче направи „свилену" кесу за новац. Високо образовани Мари је пријатељима рекао да је урадио немогуће како би доказао да ништа није немогуће. А кеса од крмачиног ува стално је изложена у Смитонијанском институту у Вашингтону.

Акропољ дражи од победе

У доба кад је Турско отоманско царство скупирало Грчку 1821, Грци су у једном тренутку револта успели да потисну турске војнике и ови су потражили спас на славном атинском брду Акропољу одакле су на Грке отварали ватру. Али, понестало им је муниције и преостало само једно решење: да поруше стубове драгоцених античких храмова да би дошли до олова, употребљеног за осигурање темељних састава, од кога би изливали метке. Кад је до Грка, који су држали Акропољ под опсадом, дошла та вест, били су до последњег човека као громом погођени јер је њима, више него осталом делу човечанства, архитектонско благо Акропоља прирасло за срце. Да би спасли Акропољ, сами Грци дотурили су Турцима муницију и борба је настављена. Ако је ова прича тачна, а аутори књиге нису успели да је провере, онда је то свакако један од најнеобичнијих догађаја у историји.

Приредила: **Бојана Дожић**

НОВОГОДИШЊЕ ЛУДОСТИ

СРЕЋА ЈЕ СРЕСТИ МОРНАРА

ПАРИЖАНКЕ ВЕРУЈУ ДА ЈЕ УОЧИ НОВЕ ГОДИНЕ ФИНО ПРАВО УГЛЕДАТИ МОРНАРА И ПОЉУБИТИ ГА. АЛИ, ПОЈАВИЛИ СУ СЕ ЛАЖНИ МАРИНЦИ У ПОЗАЈМЉЕНИМ УНИФОРМАМА, ПА ДАМЕ САДА, ПРЕ НО ШТО ЗАГРЛЕ, ТРАЖЕ ИСПРАВЕ.

У Немачкој је обичај да у поноћ, пред сам долазак Нове године, свако од присутних у друштву сипа кашику растопљеног олова у посуду са хладном водом јер се верује да се према облику охлађеног олова предсказује будућност. Међу присутнима то често уме да изазове праву буру смеха, јер се догоди да бакин комад охлађеног олова личи на срце, а онај који је у воду сасула, рецимо, седмогодишња унука, на дете у повоју.

У неким крајевима Енглеске, кад одјекне први ударац који оглашава крај старе године, укућани на комадићу танког папира исписују три најдраже жеље. Хартију потом брзо спале, пепео сапу у чашу вина и попију. Они који све то обаве пре него што откуца дванаест сати, верују да ће им се бар једна од три исписане жеље остварити, и то сигурно!!

Чувај се ољуштеног кромпира!

У покрајини Јорк, на пример, верују да ће онај ко први прекорачи праг куће после поноћи током наступајуће године бити срећан и, што је још важније, здрав. Због тога тамошњи становници када се враћају кући с новогодишње забаве, гледају да кућни праг први прекорачи онај члан породице који је најнежнијег здравља.

У Аргентини за време новогодишњих празника највећу пажњу посвећују материјалном богатству и зато негују један занимљив обичај. Три кромпира, један потпуно ољуштен, други напола и трећи неољуштен, баце под кревет и затим са повезом преко очију покушавају да дохвате један од кромпира. Онај ко узме неољуштен кромпир добиће у новој години много новца, онај ко дохвати напола ољуштен остаће, бар што се новца тиче, на истом, а онај „јелник" који је дохватио ољуштен кромпир изгубиће део свог иметка.

Наступање Нове године у Чилеу објављује топовски пуцањ који народ дочекује на улици. Неписано правило је да се свако што више приближи особи која му (јој) се највише свиђа и пажљиво мотри на њу да је неким злом, у мноштву народа, не изгуби из вида. Јер, чим се огласи топовски пуцањ, настаје свеопште љубљење и грљење, без обзира да ли се познају или не. Верује се, наравно, да ће човек у новој години бити много срећнији ако прво пољуби ону особу која му је најдража.

Неки крајеви Француске о поноћи буквално занеме. Наиме, сви слављеници међу зубима држе неки златан предмет, а кад избије поноћ чврсто га загризу верујући да ће им то донети богатство у наступајућој години.

Као паша

У покрајини Бретањи уочи Нове године младићи крећу до најближе шуме у потрази за цветом имеле. Онај младић који се први врати са убраном имелом, проглашава се — краљем имеле што му даје право да тог дана може да пољуби сваку девојку и жену која прође поред његове куће. Дешава се да многе девојке и жене тог дана радо шетају поред куће краља имеле.

У Паризу, опет, владају посебни обичаји везани уз дочек Нове године од којих један без сумње може да се сврста у прави бисер. Наиме, верују да је права срећа срести морнара уочи Нове године и с њим се пољубити. У стара времена један такав морнар био је у Паризу прави паша: пољубаца и топлих загрљаја било је те најлуђе ноћи у изобиљу. Данас се тај обичај још задржао, али су га вештачки учинили мање привлачним... Многи довитљиви Парижани за дочек Нове године облаче се у позајмљена морнарска одела и шетају улицама и трговима Париза надајући се најбољем. Али, и жене су се извештиле и пре него пољубе и загрле морнара затраже од њега документа. Тек кад се увере да је заиста реч о правом, спремне су на пољупце и загрљаје.

У Шпанији се све до данас одржао један занимљив обичај: кад се приближи Нова година,

свако од присутних припреми 12 крупних зрна грожђа и при сваком откуцају часовника поједе по једно зрно верујући тако да ће у новој години бити здрав и чио.

Нико не нува

На другом крају света и обичаји су другчији. У Индонезији, на отоку Бали, прослава дочека Нове године траје десетак дана. Посебну чар и праву атракцију представљају поклони од којих су неки високи и до два метра. То су, у ствари мале грађевине од пиринча украшене разнобојним цвећем и гранама палми. За израду ових новогодишњих дарова потребна је права уметност, а добрим мајсторима је за то потребно и до 15 дана. Готови дарови се односе у храмове где изложени остају неколико дана после чега се формира свечана поворка која ове дарове, посвећене боговима, носи изван насеља где их, уз песму и игру, у сласт уништавају.

Главно обележје новогодишњих свечаности у Индији је богато и атрактивно украшавање храмова, јавних зграда и домова. Индијци се за то време облаче у најлепше што имају а храну припремају неколико дана пре тако да за време главних новогодишњих свечаности, а оне трају најмање три дана, нико не кува. Код Индијаца је широко распрострањен и обичај да се поред главних новогодишњих свечаности играју разне игре, и то за новац. Играју сви, и млади и стари, па и деца. Није ништа необично да једни стекну право богатство, а други изгубе све. Данас је тога мање јер су у Индији хазардне игре строго забрањене.

Прваци света у игрању

Новогодишње свечаности становника Перуа и Боливије представљају узбудљив спој традиције. Накит који жене носе на новогодишњим свечаностима припада још временима када су Анде настањивали Индијанци племена Тихуанеке, много пре доласка Инка у ове пределе. Музика и игра чине главни део њихових новогодишњих свечаности. То је такав ритам да бисте већ после пола сата потражили најближе одморište чак и ако сте првак у дискању. Овдашњи становници, међутим, то лако савлађују и у стању су да тим снажним ритмом плешу сатима. Мало се одморе и поново у игру, тако по неколико дана. Сви плешу, чак и деца, а када се најмлађи уморе, родитељи им на брзину направе примитиван лежај и уз сву ту буку малишани одспавају неколико сати, нешто на брзину поједу, и поново следе родитеље који чврсто верују да ће нова година бити срећна само ако се дочека уз песму и игру.

У далеком Јапану Нова година има посебно обележје, и може се рећи да је оно живописније од свих народа Азије, „О-шо-гацу", што на јапанском језику значи „срећна Нова година", слави се у Јапану током читавог јануара. Међутим, главни празници предвиђени су за прву недељу јануара, чија су два-три дана испуњена најинтересантнијим обичајима. За то време у Јапану се дословце прекида сваки рад, изузев јавних служби и болница. Када се приближи 31. децембар, са свих пагода одјекују звона која без престанка ударају 108 пута, најављујући тако Нову годину. После свечаности „поздрава сунцу" Јапанци се предају разним уживањима, међу којима се нарочито истиче посматрање правих акробатских подвига ватрогасаца и пуштање бројних папирних змајева што је иначе посебна вештина Јапанаца. Омиљена новогодишња забава је без сумње и игра карата уз рецитовање стихова најпознатијих јапанских песника.

Има у Јапану још један посебан новогодишњи обичај. На стару годину све су радње затворене, изузимајући банке које су отворене до пред саму поноћ. Разлог је у веровању Јапанаца да ће им Нова година добро почети ако све своје дугове подмире још у старој.

Пријатељу, веома сте стари!

Ми ћемо сутра увече славити долазак 1983. године. Међутим, за арапски свет ово ће бити наступ 1344. године, за Конте у Етиопији 1701, за Јевреје 2645. година, у Јапану ће дочекати Нову 59. годину, колико је иначе година на власти јапански цар Хирохито. Његов наследник почеће из почетка...

Када честитамо неком Нову годину, кажемо: „Срећна нова година!" Такви су, или мање-више слични, новогодишњи поздрави широм света. Међутим, има и чудних новогодишњих поздрава, честитања, а сигурно је најчудније честитање у Кореји. Када пријатељ пријатељу, познанику или госту честита Нову годину, каже: „Веома сте стари" — а овај учтиво одговара — „И ви такође!" Замислите да тако честитате Нову годину некој драгој особи која покушава да сакрије године?!

Д. Чубрић

НОВИНАРИ СУ ЗАБЕЛЕЖИЛИ

КРОФНЕ, ПОЛОМЉЕНИ ПРОЗОРИ И ЛЕДЕНО КУПАЊЕ

Два милиона становника западног Берлина појело је у новогодишњој ноћи преко пет милиона крофни филованих џемом. Ранијих година становници овог града јели су обично око два милиона крофни. Вероватно је на овај изражен апетит утицало веома хладно време 1970. године било је минус 15 Целзијусових степени.

Око пет хиљада младића и девојака забављали су се у време дочека Нове, 1970. године разбијајући прозоре на стамбеним зградама у Лос Анђелесу.

Традиционално поноћно купање у фонтани на лондонском Трафалгар скверу није изостало ни почетком 1970. године. Десетак храбрих скочило је у воду иако је температура била испод тачке мржњења. Неколико купачица морало је ипак да буде пребачено у болницу.

Још много пре календарског наступања нове 1971. године почела је права пальба из богатог арсенала трештавих оружја. Рим је личио на град у коме се воде уличне борбе. Сваки час одјекнуо би снажан пуцањ са неког прозора, балкона, из „специјалних бункера". Посебно одушевљење изазвао је пиштољ којим се брзо и лако лансирају ракете у стотину боја. Заједно са првим минутима Нове године бомбардовање се удвостручило. Весели домаћини отворили су прозоре и почели овде већ традиционално новогодишње бацање на улицу не само флаша и чаша већ и столица, столова, посуђа, свега што им је досадило и чега желе да се отарасе. Несрећни власници аутомобила, као и сваке године, морали су добро да пазе где ће се паркирати. Да и не говоримо да су пролазници првог сата Нове године били ретки на улицама: треба сачувати главу!

Власници београдских кафана припремили су својим старим гостима разна изненађења приликом дочека нове, 1932. године. Прасићи са црвеним машнама и прапорцима око врата ни у једној кафани нису изостали... Готово у сваком локалу стара година је истерана виком и ударцима. Револтом грађана против старе године најтеже су били погођени маскирани келнери.

Месни одбор Удружења глумаца приредио је дочек календарске Нове године у дворани биоскопа Касина... Позоришни програм освежиле су акробатске трупе. Велики балет у саму поноћ спремила је гђа Нина Кирсанова. Сат на позорници показивао је дванаест кад је у једном углу заскичало прасе. Одмах за њим јавила се г-ђа Жанка Стокић и својим скечом усред публике изазвала метеж...

СЛУЧАЈ НЕСТАЛОГ БОМБАРДЕРА

ОБЛАЦИ НАД

ТАКО СЕ ЗВАО ФИЛМ КОЈИ ЈЕ СА УСПЕХОМ ПРИКАЗИВАН У БИОСКОПИМА. НИКО ОД ГЛЕДАЛАЦА НИЈЕ ЗНАО ДА ШЕФ БРИТАНСКЕ ПРОТИВШПИЈУНСКЕ СЛУЖБЕ СЕР РОБЕРТ ВАНСАЈТАРТ НА ТАЈ НАЧИН ОДГОВАРА СУПАРНИКУ, НАЦИСТИЧКОМ АДМИРАЛУ КАНАРИСУ.

Рат је био неизбежан. Један од ретких који је веровао у мирну будућност био је председник британске владе Невил Чемберлен. Војни стручњаци и обавештајна служба, међутим, нису се обазирали на њега. Радили су свој посао који су околности наметале. Шпијунска мрежа се проширивала, а армијско наоружање усавршавало.

Крајем 1937. у монтажним халама познатог произвођача авиона фирме „Викерс" убрзани су радови на новом бомбардеру, двомоторном моноплану. У њега се посебно веровало због велике брзине и снажног оружја. Сви послови од пројектовања до склапања обављани су у најстрожој тајности. Најважнији разлог био је што су сви до тада усавршени или нови авиони тајанствено нестајали већ приликом првог пробног лета!

Британској обавештајној и протившпијунској служби (на челу ове друге стајао је сер Роберт Вансајтарт) било је јасно да непријатељски бродови сачекују авионе над морем и обарају. Делове оборене летелице сакупе, носе у Немачку где стручњаци изврше реконструкцију и од тог часа сви напори енглеских пројектаната постају безвредни. Кључ загонетке лежао је у томе што је неко Немцима достављао податке о времену и правцу полетања авиона на пробну вожњу. Ко је достављач? Требало га је пронаћи!

Ко је шпијун?

Средином фебруара 1938. са британског аеродрома Фарнбороу узлетео је на испитивање нови бомбардер. Узак круг упућених у његово летачко крштење страховао је да не прође као претходници. Предузете су све мере опреза.

Авион се винуо у 8,30 изјутра. Никад се није вратио!

Одговорни су се хватали за главу. Спроведена је истрага. Сви су се питали како су Немци сазнали кад ће бомбардер да узлети. Тај податак био је познат само неколицини, искључиво значајним личностима у штабу британског ратног ваздухопловства. Они су одредили време и правац лета и писмено наређење послали запечаћено четири дана раније. Пробни пилоти морали су да отворе писмо тек пошто се укрцају у авион.

Сер Роберт Вансајтарт је схватио да је садржина писма провађена још док је оно стајало у опитном центру на аеродрому Фарнборо. Његови људи су размрсили чвор, али најважније — достављача, нису открили. Оно што су сазнали гласи: Немцима је јављено не само да ће нови бомбардер летети над Северним морем већ и тачно време и позиција кад се авион мора спустити на висину од две хиљаде метара. Ту је чекала немачка подморница и осула паљбу. Британски пилоти су побијени док су пливали морем, а делови авиона сакупљени и однети у Кил.

За Немце је све текло не може бити боље. Невоља је искрсла када је требало „скрпити" прототип бомбардера. Испоставило се да су артиљерци са подморнице били превише прецизни — оно што је допремљено било је неупотребљиво. На столу немачког шефа обавештајне службе адмирала Канариса нашао се извештај нацистичких стручњака. Немоћни су да реконструишу нови енглески авион, али су истакли да „наслућују његова изузетна својства"!

Канарис се врпољио на столици. Ако се стручњаци тако изражавају, а била му је позната њихова опрезност у процени, онда је заиста у питању нешто велико. Није сумњао да ће Британци сада још више појачати будност. Био је убеђен да се проблем може разрешити ако он узме ствар у своје руке. Одлучио је да се под лажним именом пребаци у Енглеску. Испустио је из вида чињеницу да су и највећи шпијунски подухвати пропадали због безазлене ситнице.

Састанак у амбасади

Још Канарис није ни распремио ствари у изнајмљеном стану у Лондону, а енглеским обавештајцима сасвим случајно допао је шака један немачки агент који је управо био веза са нацистичким адмиралом. Ухапшени је одмах „запевао". Није знао много, али и оно што је рекао било је доста. Од њега се сазнало да је Канарис у Лондону и где станује.

Људи сера Роберта Вансајтарта одмах су почели да мотре на шефа нацистичке обавештајне службе. Нису се одвајали од њега ни тренутак. Чинили су то тако вешто да он, и поред пажљивог сматрања, није ништа приметио. Нестанак немачког агента нико није узбудио јер је његов задатак био само да прихвати и доведе шефа на означену адресу.

Канарис се није дуго задржао у Лондону. Радио је брзо. У ствари, састао се са извесним Гледингом и то је било све. Глединг је радио у војном арсеналу Вулвич и често био у ситуацији да дође до података о енглеском наоружању.

О хапшењу Канариса није могло бити говора јер би то изазвало политички скандал. Осим тога, тиме се ништа не би добило — достављачи би и даље несметано радили. Канарис је напустио Велику Британију, али се Вансајтартови агенти нису одвајали од њега.

Није прошло дуго, а уследио је састанак у згради немачке амбасаде у холандском граду Хагу. На окупу су се нашли Канарис и два Енглеза — Глединг и Кили који су допутовали из Лондона. О Гледингу се већ све знало. Ново име био је Кили, службеник фабрике „Шел" у Ланкаширу која је радила за војне потребе. Канарис је наложио Килу да набави податке о новом енглеском двомоторном бомбардеру и обећао му плату од 30 фунти седмично за све време сарађивања са нацистима. Кили је прихватио. Глединг се обавезао да ће и даље помагати.

Чим су се вратили у Велику Британију, Глединг и Кили су ухапшени. Глединг који је све порицао стрељан је. Веровање да ће Кили бити „мекши" показало се исправно. Да би спасао главу, Кили је прихватио улогу двоструког шпијуна. Требало је да

БАТИНЕ КОЈЕ СЕ ПАМТЕ

СТРАШНА ГРЕШКА

ЕВРОПОМ

Канарису подмеће лажне податке.

Канарис никад није успео да се домогне пројекта британског бомбардера. Кили му је слао податке о авиону, али „на парче“ и, разуме се, нетачне. Али то није могло дуго да траје. Шеф нацистичке обавештајне службе схватио је да је насамарен тек годину дана после обарања прототипа бомбардера над Северним морем. У то време у Великој Британији и Сједињеним Америчким Државама почео је да се приказује са великим успехом енглески филм „Облаци над Европом“. Филм је обрађивао тему тајанствених нестанака војних авиона приликом пробног лета које су Немци обарали над морем. Сер Роберт Вансајтарт послао је микрокопију филма Канарису. Кроз садржај филма одговорио му је како га је изиграо!

Гледаоци су напуштали биоскопску салу задовољни. Имена су била измишљена, они нису знали шта иза свега стоји. Само би понеко рекао:

— Баш добар филм!

М. Т.

РЕШИЛИ СМО ДА СЕ ОСВЕТИМО: СПРЕМИВШИ ГРУДВЕ ЧЕКАЛИ СМО ДА НАИЂЕ САВО СА ДРУШТВОМ, ПА ДА ГА ТАКО УДЕСИМО ДА МУ ВИШЕ НИКАД НЕ ПАДНЕ НА ПАМЕТ ДА НАС ДИРА!

Била је зима. Седео сам у школској клупи и врпољећи се очекивао звоно. Коначно, звонило је. Ухватио сам мога друга Владу за руку и, гурајући се, изашао ван. Мрак се већ почео спуштати. Чаврљајући, Владо и ја смо пошли путем ка нашем засеоку. У полумраку су грмље и дрвеће стравично изгледали и ми смо се трудили да их не гледамо.

Одједном, иза повећег грма на нас се сручила права лавина грудви пропраћена смехом. То се десило тако брзо да нисмо успели ниједном узвратити.

— Шта мислиш Владо, ко је то био? — упитах онако мокар.

— А ко би други већ Саво, одозго из Потока. Кад га сретнем, има да га задавим! — свечано ће он.

— Како да га задавиш кад су с њим увек три-четири дечака? Него, знаш ли шта је најбоље? Да се ми сутра сакријемо горе у оној рупчаги код Милина млина. Туда само Саво пролази. Кад наиђе, тако ћемо га изударати грудвама да му више никад неће пасти на памет да нас дира. Важи?

— Важи.

Сутрадан смо дознали да Саво има више часова од нас. То је била срећна околност за нас.

Чим смо се пустили, право смо отишли ка Милиновом млину. Било је мрачно као у рогу. Само су се силуете назирале. Нас двојица смо све припремили. Направили смо брдо грудви, поделили их на два дела и заузели бусије.

Јеси ли ти то, Миливоје?

После краћег чекања чули су се гласови.

— Двојица су — шапну Владо.

— То не мења ствар — рекох.

Кад су пришли на неколико метара, искочили смо из рупчаге и осули „паљбу“ дречећи као сами ђаволи. Први који је ишао пао је просто покошен, док је други само захваћен, али је и од тога пао. Ми пријосмо мало ближе држећи спремну „муницију“.

— Ето ти сад, Саво, лекција. И да се више никад нисси усудио да нас нападнеш. Јеси ли чуо? — почео сам ја оштро и заповеднички.

— Јеси ли то ти, Миливоје! — зачу се оштар глас Ја претрнух.

— Па то је директор школе. Онај други је сигурно секретар — сину ми кроз мозак. Руке саме од себе испустише грудве. Нисам могао да се померим.

— Ја... ја сам... — дрхтаво одговорих. Директор и секретар се дигоше.

— Па на шта ово личи, а?! — дрекну директор на нас двојицу и прилепи нам по шамарчину. Онда нас ухвати за уши и рече секретару:

— Одломи де' један прут, Симо.

Ми смо стајали као одузети.

Секретар се вратио не са прутом већ кочином, чинило ми се. И тад поче оно што је најгоре у дечачком животу: батине. Ми смо се увијали, цвилели, молили, дречали али ништа није помагало. Директор је неуморно ударао.

— Ух... ах... јој... немојте... нећемо никад више... — био је једини дијалог тих неколико минута.

Кад је престао ударати, директор само што није пао од умора. Какви смо онда тек били Владо и ја?

Није фер

Мислили смо да је то крај нашим мукама, кад директор рече:

— Идемо сада вашим кућама да видимо шта ће на ово рећи ваши родитељи. Пошли смо као одузети.

Директор је мом оцу чак рекао да смо се бацали и камењем, што није било фер од њега. Отац је извадио каиш и почео га насилно „омотавати“ око мене. Поновила се иста слика као кад ме је директор ударао. Само, овог пута ја сам трчао око стола не били се тако бар мало одбранио. Ни дерњава, наравно, није изостала.

Кад сам сутрадан видио Владу, закључио сам да сам у ствари добро и прошао. Он је био сав натекао.

А стварно оно од директора није било фер!

Миливоје Ивановић,
Паћине,
75413 Козлук
(Хонорар: 1500,00 дин)

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ЗАИСТА НЕВЕРОВАТНА ИДЕЈА! ДОЧЕК НОВЕ ГОДИНЕ У РИБАРСКОМ РЕСТОРАНУ!

ОБЕЋАО САМ ТИ ИЗНЕНАЂЕЊЕ, ЗАР НЕ?

313

ШТЕДЕО САМ БОНОВЕ ЗА БЕНЗИН, АЛИ НЕ СЕ ИСПЛАТИТИ!

АЛИ, ПАЈО, ЦЕНЕ СУ УЖАСНО ВИСОКЕ!

АЛО, КЕЛНЕР! ЗАШТО ЈЕ ОВДЕ РИБА ТАКО СКУПА?

ЗАТО ШТО ЈЕ ЗАМРЗНУТА!

КОД ТРИ ЈАСТОГА

ХАЈДЕ, ПАТО! ИДЕМО НА ДРУГО МЕСТО!

ПА ОВИ СУ ТРИПУТ СКУПЉИ!

КАКВЕ СУ ОВО РИБЕ? НИКАД НИСАМ ЧУЛА ЗА ЊИХ!

ГАРАНТОВАНО СВЕЖА РИБА

КОД ЗЛАТНЕ РИБИЦЕ

КЕЛНЕР, МОЛИМ ВАС! ЗАШТО СТЕ ТОЛ'КО СКУПИ? И, КАКВЕ СУ ВАМ ТО РИБЕ?

ГАРАНТОВАНО СВЕЖА РИБА

ИЗ АКВАРИЈУМА, ГОСПОДИНЕ!

Copyright © 1982
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

7/18

Distributed by King Features Syndicate.

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

АРТУРОВЕ ТРИ СМРТИ

ПОТПУНО ПАРАЛИЗОВАН, ЛЕЖАО ЈЕ НА МЕТАР ОД СТАРОГ ХРАСТА КОЈИ СЕ ЗАПАЛИО: ЈЕДНА ЈЕДИНА ВАРНИЦА МОГЛА ЈЕ И ЊЕГА ДА ПРЕТВОРИ У ЖИВУ БУКТИЊУ.

Решио сам да пошто-пото упецам велику штуку која ми је дан раније с удице скинула деверику. Река Червел у Оксфорширу била је права мека за риболовце, а топло јулско јутро 1959. као створено за оно што сам намеравао. Штука је била права грдосија, а чуо сам да има станиште у близини места где сам јуче ловио.

Тих неколико дана одмора проводио сам у Кидлингтону са сестром Џоан и њеним мужем Џоном. Кад ми је Џон увече рекао како сутра неће кренути са мном — хтео је нешто да поправи на кући — разочарао сам се. Али, ја нисам имао намеру да одустанем. Упецаћу је по сваку цену.

... На прстима сам се извукао из собе, обукао, доручковао и у пола пет изјутра већ био на излазним вратима задовољан што нисам пробудио укућане. Испоставило се да ипак нисам био тако тих као што сам замишљао: у тренутку док сам закључавао врата прозор на спаваћој соби се отворио и на њему се појавио Џон:

— Предомислио сам се. Видимо се на реци.

Још сам разврставао прибор када је стигао. Тада је први пут загрмело и севнуло... Спремало се невреме и мени одједном више није било пријатно на нашем уобичајеном месту испод старог храста. Предложио сам да се преместимо.

— Нема разлога да се селимо. Около има толико стабала виших од нашег. Ако гром и спали, удариће у једно од њих — одговорио ми је Џон.

Није ме умирио.

— Добро, остајемо, али ја ћу за сваки случај да станем на кабаницу. Гумена је, послужиће као изолација.

Видео сам да је Џону моја предострожност помало смешна, али није рекао ни реч. Узео је прибор и сместио се на своје место с друге стране храста.

За обрачун са штуком понео сам два штапа: један са бакарним врхом, а други од трске. Скинуо сам кабаницу, бацио је под ноге, штап са металним врхом наслонио на стабло и почео да се спремам за пецање.

Освестио сам се у води. Лежао сам на дну реке, потпуно парализован. Нисам могао ни да мрднем. Вода ми је продирала у плућа, давио сам се. Кроз главу су почеле да ми пролећу чудне мисли: претходне вечери Џоан, Џон и ја разговарали смо о атомском наоружању... Сада ми се на тренутак учинило да је свет полудео, да је неко бацио атомску бомбу...

Мало ми се разбистрило у глави тек када ме је вода избацила на површину, а струја окренула на леђа. Угледао сам наш храст и Џона како сшамућен седи у копривама где га је одбацио ударац грома.

Онда сам поново потонуо. Кад сам трен касније још једном заплутао ка површини, кроз главу ми је пројурило: да ли је тачно версање да, пре него што се удави, сваки утопљеник три пута потоне и исплови?

Најгори је био осећај потпуне беспомоћности: тело као зацементирано, а ум савршено бистар... Каква ирониja, мислио сам: да се од свих људи ово догоди баш мени, бившем полицајцу и одличном пливачу, мени који сам завршио обуку за оживљавање утопљеника и прву помоћ! Али, каква корист од тога? Нисам могао ни прстом да мрднем.

Испловио сам на површину, али овога пута нисам имао среће: лежао сам лицем надоле, вода ми је кључала у плућа. Неколико тренутака касније поново сам почео да тонем. Онда сам одједном осетио снажан трзај: држећи се једном руком за грану која се надвијала над реком Џон је другом зграбио крагну моје јакне. Покушавао је да ме извуче, али очигледно није имао довољно снаге.

Можете мислити како ми је било када ме је одједном испустио. Нисам могао знати да Џон није одустао од покушаја да ме спасе: пустио је крагну само да би се с обе руке чврсто ухватио за грану, а затим ме чврсто обухватио ногама. Осећао сам како ме лагано, центиметар по центиметар извлачи.

Невоља је била у томе што је Џон био мршав, а ја сам у то доба имао стотинак килограма.

Не знам колико је то потрајало, али је сигурно да се мој зет својски намучио. Кад ме је најзад извукао на обалу, једва је говорио.

— Идем по помоћ — рекао ми је и тетурајући се кренуо према граду.

Лежао сам удаљен од храста једва један метар. Гром је у стаблу направио аветињску рупу која је некако чудно светлуцала. Тренутак касније појавили су се први пламени језичци. Ускоро се наш храст претворио у буктињу.

Од толике топлоте мокра одећа на мени почела је да испарава и ја сам једва дисао од паре и дима. На сву срећу „кување" није дуго потрајало — врелина ми је зачас осушила пластично одело. Али, појавила се нова опасност: само једна варница и сада сам и ја могао да се претворим у живу буктињу. Готово је са мном! И у том страшном часу, од свих ствари на овом свету, на памет ми је пала цигарета! Како би ми пријао један дим пре смрти, помислио сам.

Онда сам негде иза себе зачуо гласове, али нисам могао да се окренем да видим ко долази. Нечије руке су ме подигле и одвукле даље од ватре. Био је то Џон у пратњи једног полицајца.

Десетак минута касније стигли су и ватрогасци и кола хитне помоћи. Убрзо нашао сам се у болници. Негде око пет по подне осетио сам прве жмарце у телу. Сат касније могао сам већ да покренем руке и ноге.

Схватио сам колико сам имао среће тек када ми је доктор објаснио шта ми се догодило. По његовом мишљењу, од ударца грома срце ми је највероватније престало да ради, али га је шок који је организам претрпео кад сам одлетео у воду поново покренуо! Другим речима — да се нисам давио, не бих ни преживео.

Чим су ме, дан касније, отпустили из болнице, вратио сам се на реку. Од старог храста ништа није остало: изгорео је до корена. Онда сам почео да у себи набрајам сва она „да није..." која су ми спасла живот. Шта би било:

да се Џон у последњем тренутку није предомислио и кренуо са мном на пецање?

да сам, уместо оног од трске, у тренутку када је гром ударио имао штап са металним врхом?

да Џон није имао снаге да ме извуче из реке и да је у тренутку кад је гром ударио и он стајао где и ја?

Што се мене тиче, толико срећних околности равно је чуду захваљујући коме сам у току једног јединог дана три пута измакао смрти.

Артур Берчиншо

САЛОН АУТОМОБИЛА

АУТО ГОДИНЕ — РЕНО 9

ПОЛИТИНИН ЗАБАВНИК

„Рено 9“ на улицама Рима. У њега су ових дана упрте очи читаве моторизоване Европе. А возиће га и Американци, само што ће он за њих бити „алијанс“.

ТРОШИ МИНИМАЛНО, ИМА СЕДИШТА КОЈА СУ ГЕНИЈАЛАН ИЗУМ, БРИСАЧЕ СА ТРИ МЕЊАЧА, КОД НЕКИХ ТИПОВА, И СА ПЕТ БРЗИНА, ЈЕДНОСТАВНУ КОМАНДНУ ТАБЛУ СА МНОШТВОМ КОНТРОЛНИХ ЛАМПИЦА. ПРОИЗВОДЕ ГА РОБОТИ, ПРЕЦИЗНИЈЕ НЕГО ИКАДА. ПА ИПАК, АКО ЊИМЕ КРЕНЕТЕ НА ДУЖИ ПУТ, ПРИПРЕМИТЕ ТАМПОНЕ ЗА УШИ И ПАЗИТЕ НА ГАС — ДА ВАМ НА НЕКОЈ ВЕЋОЈ УЗБРДИЦИ НЕ БИ „ИЗДАХНУО“.

НЕЗНАТНА РАЗЛИКА — „Рено 9 TCE“ и „TSE“ имају другачије фарове за маглу и различит дизајн крила и репа. Иначе, ова два типа су најзанимљивија у серији која ће ускоро бити богатија за две нове верзије — „аутоматик“ и „дизел“.

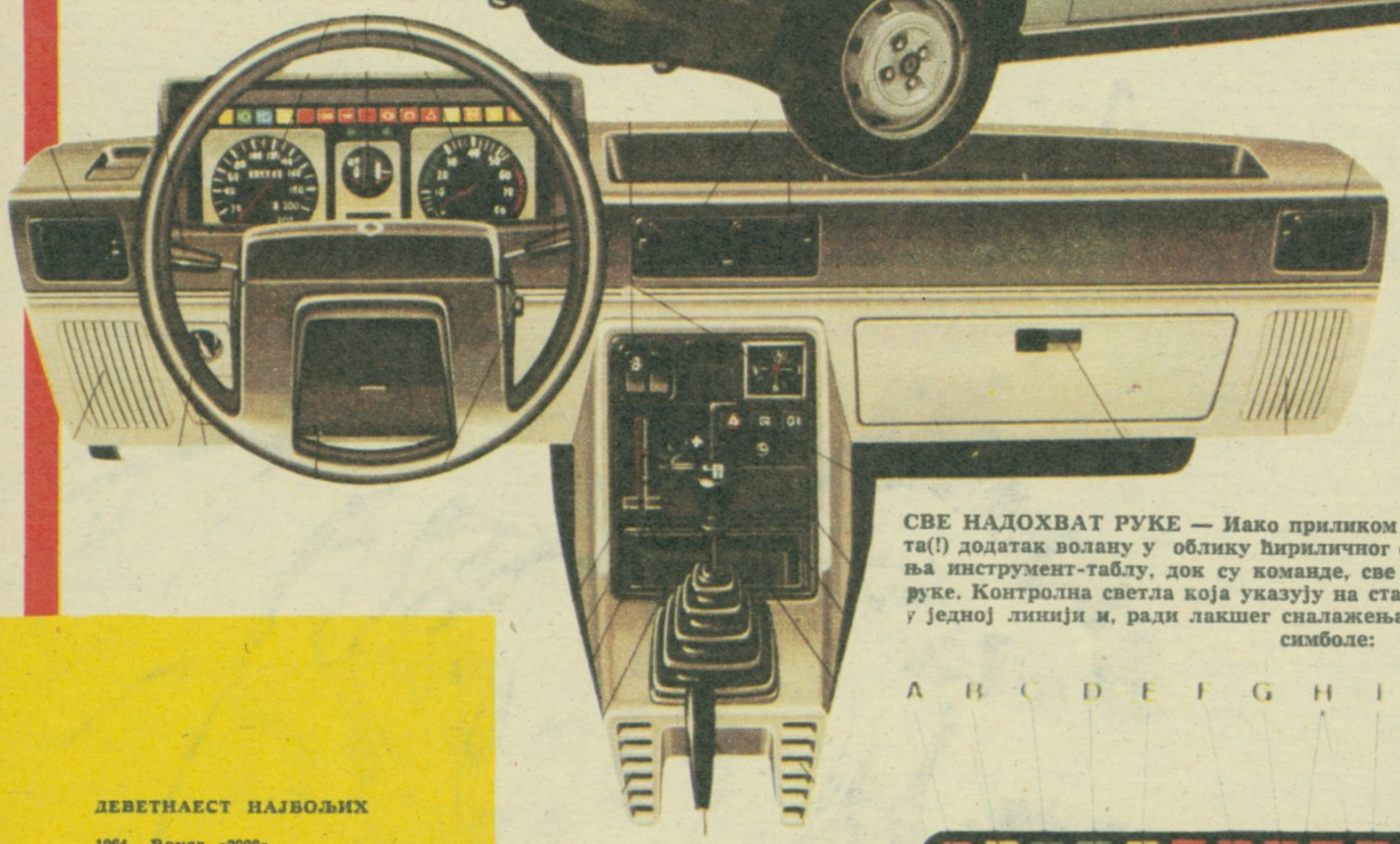

СВЕ НАДОХВАТ РУКЕ — Иако приликом маневрисања може да засмета(!) додатак волану у облику ћириличног слова „П“ углавном не заклања инструмент-таблу, док су команде, све до једне, буквално надохват руке. Контролна светла која указују на стање главних уређаја налазе се у једној линији и, ради лакшег сналажења, имају уцртане одговарајуће симболе:

A B C D E F G H I L M N O P Q

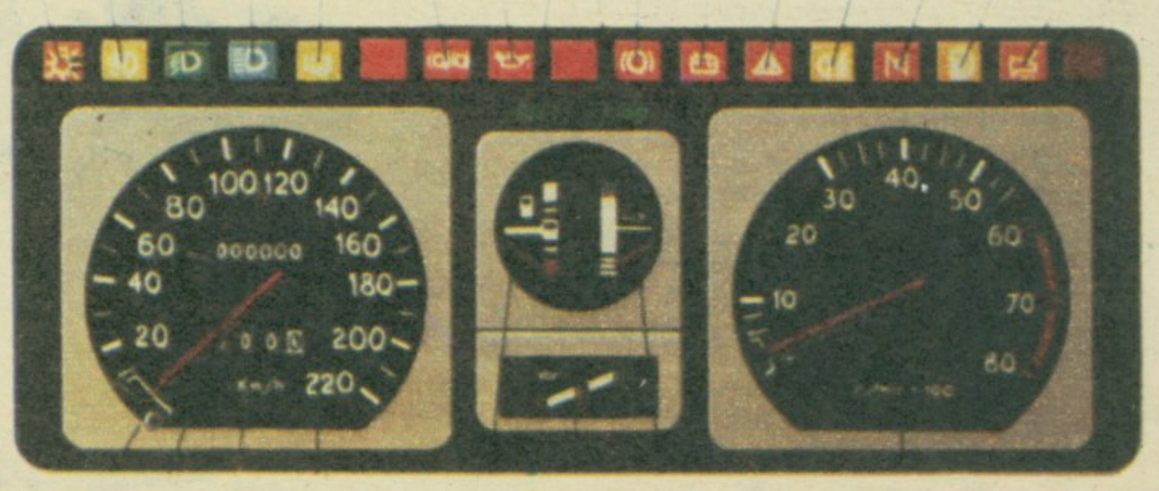

A — позициона светла
B — халогени фарови
C — средња светла
D — дуга светла
E — механизам који загрева задње стакло
F — ?Ca кочнице
G — притисак уља
H — правац кретања
I — стање пакнова“
L — акумулатор
M — сва четири мигавца
N — задњи фар за маглу
O — стартер
P — резерва горива
Q — мењач

ДЕВЕТНАЕСТ НАЈБОЉИХ

1964. Rover »2000«
1965. Austin »1800«
1966. Renault »16«
1967. Fiat »124«
1968. NSU »RO 80«
1969. Peugeot »504«
1970. Fiat »128«
1971. Citröen »GS«
1972. Fiat »127«
1973. Audi »80«
1974. Mercedes Serie »450«
1975. Citröen »CX«
1976. Simca »1307 — 1308«
1977. Rover »3500«
1978. Porsche »928«
1979. Simca »Horizon«
1980. Lancia »Delta«
1981. Ford »Nuova Escort«
1982. Renault »9«

ЊИМА — ПОСЕБНА ПАЖЊА — Нова, савршенија предња седишта имају ослонац који је сведен на минимум, па је тако обезбеђен нов простор за ноге путника. Шине по којима се ова седишта померају имају полукружни облик, што сваком пружа могућност да пронађе најповољнији положај за седење. Према потреби може да се подеси и угао наслона.

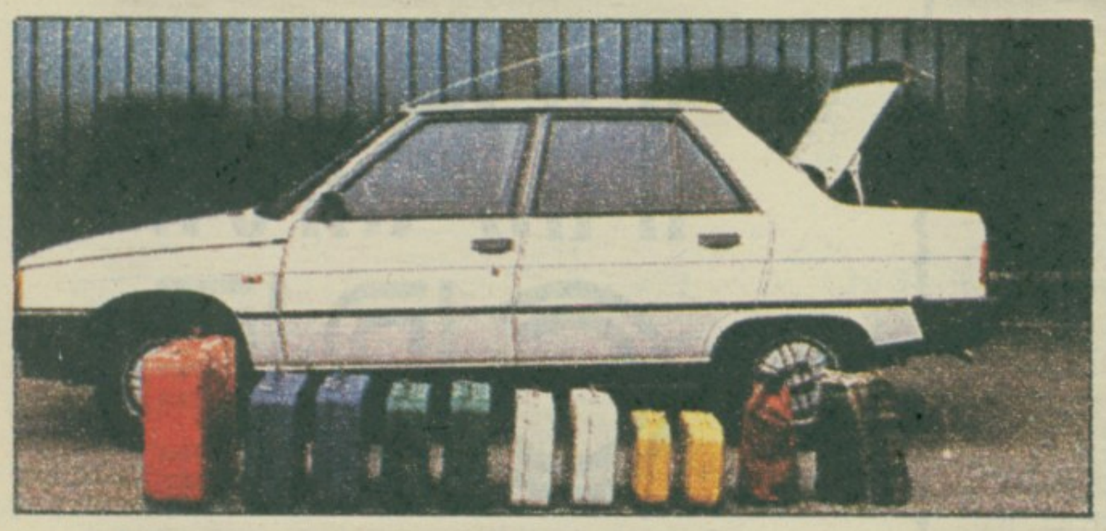

Иако се чини немогуће, у пртљажник аутомобила године стаје све ово што видите на фотографији.

Рено је после шеснаест година поновио победу. Њихова „шеснаестица" била је најбољи аутомобил 1966. — две године пошто је, захваљујући Холанђани ма, установљен овај конкурс. Прихватили су га затим Французи, Немци, Швеђани и Италијани, највећи европски произвођачи возила, те се тако годишње такмичење најбољих одржало све до данас.

Аутомобилски стручњаци су у својим оценама веома строги, а њихови основни захтеви су: економичност, једноставност, лакоћа руковања, квалитет израде (оно за чим ваљимо!)... Зато им морамо веровати.

Већ прослављено новорођенче познате фабрике добило је и глас нашег представника у жирију, а поклонили су му се и четвороструки победници Италијани који овог пута уопште нису ни имали свог такмичара. Иза „R 9" остали су: Опелов „аскона-кавалијер", Фолксвагенови „поло", „пасат" и „широко" и још пет осталих.

17 сигнала

Рено је желео да својим новим аутомобилом који ће се израђивати у шест верзија — планира се „аутоматик" и „дизел" — поправи грешке које су му се поткрале код „четрнаестице", али и да створи советски ауто који ће задржати исте димензије, као један од разлога његове популарности. Исте побуде навеле су их и да оставе нека техничка и естетска решења такозваног конвенционалног типа: четвора врата, мотор напред, мењач са четири брзине...

Све у свему, кад га погледате — ништа ново! Мада, мора се признати, 4,06 метара дужине и 1,65 метара ширине делују веома складно.

Унутра се, на први поглед, такође не примећује ништа посебно, осим да позади удобно могу да се сместе две особе, иако места има и за троје. Лако је, међутим, открити да су предња седишта генијалан изум који, на неки начин, карактерише унутрашњост читавог возила. Лепо су обликована, анатомски прилагођена и веома комотна. Новост је у томе што леже на специјално повијеним шинама и могу да се подешавају по висини и нагибу. Џакле, направљена су за сваки „тип", што је за возаче веома битно.

За похвалу је и командна табла која представља јединствен блок веома функционалних елемената... Контролних лампица има толико да их је тешко избројати. У ствари, има их седамнаест а важне су јер преко њих возач у сваком тренутку има слику „здравственог" стања свог миљеника... Топао ваздух, кад је потребно, излази и испод задњег седишта... Иако плитак, пртљажник може да прогута гомилу ствари.

Ма колико био светски, овај аутомобил има и мана. Многи ће изгубити нерве кад при маневрисању буду морали да распетљавају руке заплетене у волан са необичном виљушком на средини. Једва чујан мотор од 1100 кубика и 47 (старих добрих) коњских снага при већим брзинама ствара буку коју му купац за близу четиристо хиљада динара (толико кошта) неће лако опростити. А замислите се и кад осете да на већим узбрдицама лако „цркава". Осим тога, садашњи и будући власници „R 9" од 1100 кубика морају имати на уму да, у случају потребе, не могу рачунати на брзину већу од 136 километара на час.

Купите „алијанс"!

Тамо где се, из одређених разлога, највише закидало, ту је и зашкрипало. Премда никакве шкрипе, тврде Реноови стручњаци, не сме да буде. Руку на срце, квалитет израде заслужује чисту петицу. Индустријски роботи којих Рено у својим главним производним халама у Дуеу крај Лила има укупно 125 гарантују прецизност израде, са одступањем од само 0,2 милиметра, што је заиста минимално ако се зна да се оно обично креће и до два центиметра!

Није за потцењивање ни чињеница да ће се овај ауто продавати и у Сједињеним Државама, али под другим именом — „алијанс". Тамо ће се производити око 500 возила дневно. А у Европи чак 3000 односно 660.000 хиљада годишње.

Заинтересовани, обратите се IMV-u.

Д. Варагић

Занимљива имена

У КОЛОРУ

Причају да је у Ријеци после ослобођења, кад је одлучено да се италијански натписи замене српскохрватским, један претерано ревносни општински службеник улицу дотле звану „Виа Ђузепе Верди" прекрстио у „Улицу Јосипа Зеленог". Очигледно није знао да је Ђузепе Верди највећи италијански композитор, и да се имена не преводе. Кад би се преводила — онда бисмо данас и фудбалера Паола Росија звали „Павле Црвени", јер презиме Роси управо то значи, као што и Верди значи „зелени". Честа италијанска презимена су и Бјанки, „бели", Нери, „црни", Бруни, „мрки", Роза, „ружичасти" и Виола, „љубичасти".

Таква „обојена" презимена имају и други народи. Сетимо се наших Белића (Бијелића), Црнчевића, Жутића, Плавшића, Зеленовића, Мркушића и тако даље. У руском постоје Черњенко, Белински, Бељајев, Синјајев (синњиј — плав), Красњук (красниј — црвен)... Енглеско Браун (смеђи) треће је по распрострањености презиме у САД (после Смит и Џонсон), а широко су заступљена и презимена Вајт (бели), Грин (зелени), Грај (сиви) и Блек (црни). У немачком језику, који воли сложенице, постоје не само презимена Шварц (црни), Вајс (бели), Рот (црвени) и Грин (зелени) него и таква као Голдфарб (златно обојен), Лихтблау (светлоплав), Зилберграу (сребрнастосив) или Розенрот (ружичастоцрвен).

Приметиће се да се народи међу собом не слажу у „избору боја". Тако, насупрот веома распрострањеном енглеском Грај, други језици немају презимена са значењем „сив". Заузврат, Енглези немају презиме које значи „црвени", док је у немачком Рот сасвим обично, а у италијанском је Роси најчешће од ових презимена (носи га преко 220.000 Италијана). Је ли то можда зато што оваква презимена углавном настају од надимка за риђокосе, а међу Енглезима црвена коса је толико честа да и не даје повода за надимке?

Можда. Научници кажу да су „шарена" презимена могла настати на много различитих начина. Најчешће одражавају физичке особине неког претка, који је био црномањаст, или смеђ, или имао изразито тамну или бледу кожу и тако даље. Понекад се односе на боју куће, одеће или породичног грба. Распрострањеност немачког презимена Грин тумачи се давнашњом склоношћу Немаца ка зеленој ловачкој одећи. Енглеско Грин, опет, могло је значити „зелен" у смислу „новајлија, жутокљунац" или је означавало становнике кућа окружених зеленилом.

У Италији, ова презимена често су остатак некадашњих политичких борби. Средњовековни италијански градови по правилу су били подељени на две непријатељске странке, зване „Бели" и „Црни", или „Црвени" и „Зелени" и томе слично. Називи нас јако подсећају на данашње фудбалске клубове, али у питању су биле страсти озбиљније од навијачких. Због њих су многи платили главом, или бар дугогодишњим изгнанством. Најпознатији такав пример даје нам Данте Алигијери, песник „Божанствене комедије". Године 1301, када су у Фиренци на власт дошли „Црни", Данте, као присталица „Белих", био је прогнан и до своје смрти, двадесет година касније, никада више није угледао родни град, за којим је жарко чезнуо.

СНЕГ ПОД ЛУПОМ НАУКЕ

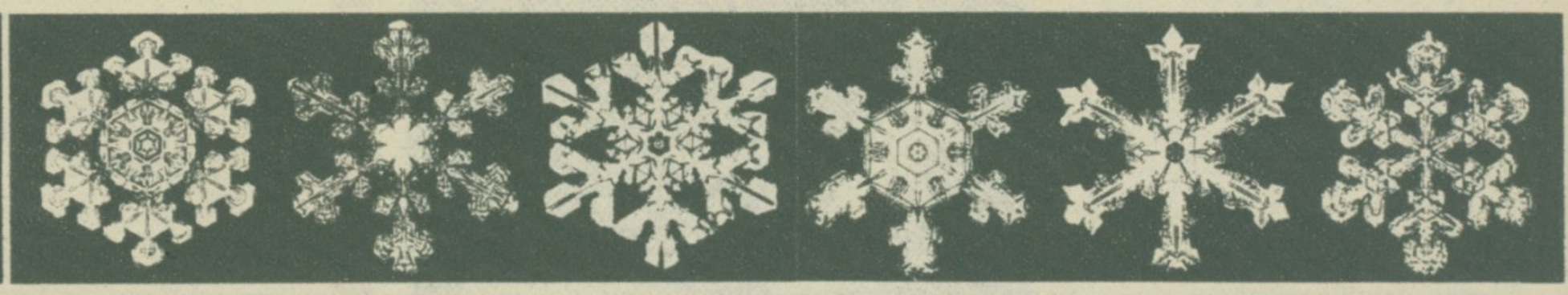

Из река, језера, мора и влажног тла под дејством сунчеве топлоте ослобађају се огромне количине водене паре. Опет због деловања сунца, захваљујући узлазним ваздушним струјама, оне се пењу увис и стварају ледене облаке. На температури од нула степени Целзијуса пара се кондензује у ситне кристале, у основи звездастог облика. Рачве звездица се међусобно преплићу и везују и тако настају пахуљице. Ако су довољно велике, пахуљице почињу свој успорен силазак ка земљи. Деси ли се да наиђу на топлије ваздушне слојеве, оне се топе и претварају у кишне капи. Према томе, веровање да је киша „старија" од снега није тачно: у почетку увек имамо снег.

Иглице, зрна, „циганчићи"

Ледене кристале и пахуљице научници сликовито називају „хидрометеоритима". Ови готово искључиво имају шестоугаони облик, али је сваки за себе у оквиру те основне форме — јединствен. У то можемо да се уверимо уз помоћ лупе, под условом да није дошло до судара пахуљица, или да се те мале творевине нису протресле, оштетиле, или што се најчешће дешава, испариле. Снежни кристали, у просеку дуги један милиметар, могу да имају облик плакете („пуни" шестоугаоник), звезде (са оштрим или тупим крацима), игле, ваљка, пехара, решетке...

„Хидрометеорити" не јављају се само у облику снега. Понекад их видимо као љутину (ледене иглице — „поларни снег"), крупу (зрнасти снег), суградицу („циганчиће"). Ледени кристали настају и на тлу, обично у току ноћи. Кад се тло расхлади влага из ваздуха кондензује се на лишћу и другим предметима, претварајући се у ледене кристале налик на посластичарски шећер. На иглицама траве и лишћа и са доње стране листова и грана скупља се смрзнути прах иња. Пошто се отапају много спорије од пахуљица, кристале иња лакше можете проучавати помоћу лупе.

Крупа, која се понекад назива „меки град", настаје поновним смрзавањем кишних капи — које, у ствари, представљају отопљене кристале леда. Лети се крупа јавља много ређе него зими јер се смрзнуте капи кише поново отапају пре него што стигну до тла. Град је много сложенији. Он најчешће почиње као крупа коју вртложне ваздушне струје поново дижу увис, где се на кристалима кондензују и смрзавају нови слојеви воде. Зрна града на тај начин постају све већа — обмотавајући се слојевима леда. Величина града обично варира од неколико милиметара до једног центиметра. Само ретко падају зрна пречника два до три центиметра, али су 1902. године у Кини измерене громаде од 21 центиметар, с масом од 4,5 килограма.

Снежна авет

Док падају ка тлу, пахуљице се сударају и спајају. Оне најкрупније могу да буду састављене од стотинак мањих. Од овако великих „хидрометеорита" лако се праве грудве. Пахуљице на тлу формирају снежни покривач. Кад падавине дуго трају, нове наслаге снега својом тежином притискају и сабијају доње слојеве, пошто се ледени кристали сламају. Ако се снег пре тога не истопи, у доњем делу формира се лед.

За мерење висине снежног покривача метеоролози користе „снежне столове", постоља са којих се снег уклања свака 24 часа како би дневна количина падавина могла изнова да се мери. Светски рекорд дебљине овог покривача забележен је код језера Тајд у канадској Британ-

ШТА НАМ СВЕ ПАДА НА ГЛАВУ

КРИВ ЈЕ ВЕТАР

ПЉУСАК ПОМОРАНЏИ

Јула 1908. у Задру је падала „крвава киша". Тако је записао један венецијански хроничар. Али то није било једини пут. Тринаестог марта 1931. и 3. и 4. маја 1933. године велик број метеоролошких станица јавио је из готово свих крајева Југославије да је падала црвена киша која је остављала црвени талог, а на одећу и предметима црвене флеке. Очевици су причали да су облаци имали тамноцрвену боју као да су у себи носили одсјај далеког пожара.

Године 1954, 10. априла, у америчком граду Давенпорту падала је киша. То не би било ништа необично да становници тог града сутрадан нису са страхом посматрали своје ограде, куће, аутомобиле. Све је било плаво! Чуле су се најневероватније претпоставке. Загонетку су решили биохемичари и ботаничари заједничким снагама. Тог пролећа су, наиме, тополе и брестови цветали веома обилно и цветни прах ношен ветром дигао се необично високо па је касније, заједно са кишом, пао и обојио све што му се нашло на путу.

На Хвару је 13. и 23. априла 1958. године падала сува прашина. Месец дана касније у Сарајеву је падала киша жуто-зелене боје. То се поновило после недељу дана. У мају 1933. године у многим нашим крајевима падала је обојена киша. Када су у Загребу израчунали средњу количину прашине која је пала на један квадратни километар, та количина је износила тону и по! Тако је израчунато да је приликом овог феномена на Југославију пало преко 250.000 тона прашине.

Падале су и мастиљаве кише које су настајале услед хемијских процеса, црвене су постајале јер су на свом путу наилазиле на прашину вулканског порекла која садржи гвожђе.

Кише често са собом доносе и најнеобичније „поклоне". Једном су у Данској читавих двадесет минута падали живи ракови. У Шпанији су једног дана корпама скупљали жито које је падало са неба. Узрок је био силовит ветар који је у Мароку порушио неколико силоса, подигао у ваздух пшеницу и пренео је преко Средоземног мора у Шпанију!

У једној нашој старој хроници налази се запис да је 1717. године падало брашно на земљу. У Хондурасу је више пута падала права киша од риба. „Кад становници примете тамни облак изнад планине, одмах појуре у долину носећи ведра и разне судове. Они добро знају да ће облак, чим наиђе, донети хиљаде сарделица на земљу."

Напуљ и околина били су 3. јула 1833. године изложени „правом пљуску поморанџи". Становници који су претрпели овако снажно бомбардовање заузврат су могли да покупе са сваке терасе бар по две корпе овог воћа.

Јуна 1955. године над Оран у Африци пала је права „киша пужева". Новине су тада забележиле: „Пужеви велики као половина нокта пали су са неба. Слој пужева на путу је толико дебео и љигав да је вожња веома опасна. Тако ветар зна да се нашали, да зачуди, уплаши, али и да даје поклоне људима.

Н. Н.

НАЈКРУПНИЈИ ГРАД ПАО ЈЕ У КИНИ 1902. ГОДИНЕ — ЗРНА СУ ТЕЖИЛА И ПО 4,5 КИЛОГРАМА! СВЕТСКИ РЕКОРД У КОЛИЧИНИ НАПАДАНОГ СНЕГА ДРЖИ КАНАДА: ТАМО ЈЕ КРАЈ ЈЕЗЕРА ТАЈД ЗАБЕЛЕЖЕНА ГОДИШЊА ПАДАВИНА ОД ПРЕКО 28 МЕТАРА! А ТО НИЈЕ НИШТА ПРЕМА ОНОМ ШТО БИ СЕ, ДА МОЖЕ, ИЗМЕРИЛО НА МОН БЛАНУ.

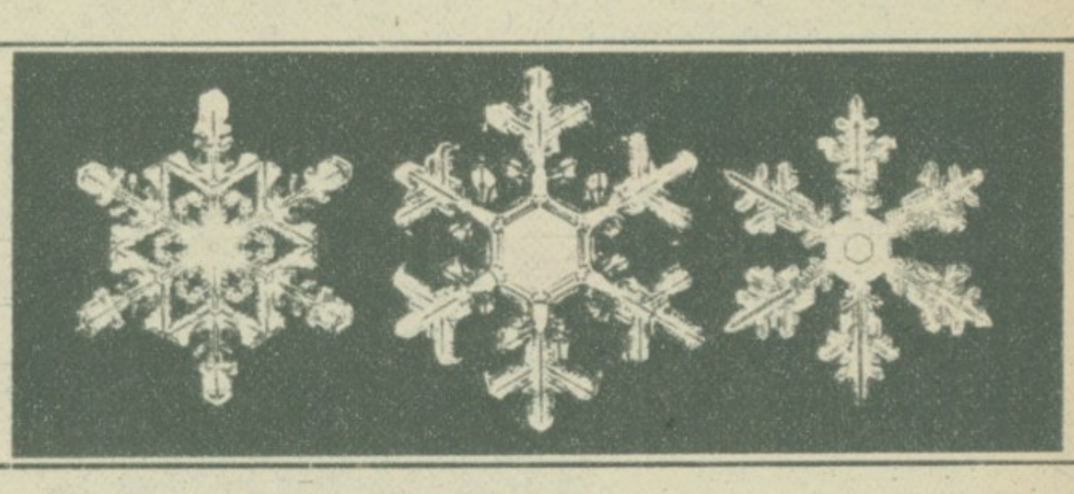

ској Колумбији где је у току годину дана нападао слој снега дебео 28.04 метара. Падавине, међутим, могу да буду и обилније на неким планинама на којима нема метеоролошких станица. На Мон Блан, како се верује, понекад у току године падне и 50 метара снега.

Високи снежни покривач смета људима у свакодневном животу а може да нанесе и крупне материјалне штете. Највећу опасност од снега представљају лавине (усови) — сурвавање великих количина снега са стрмих падина планине — снежне авети. Њихова ударна снага зависи од димензија и масе покренутог снега, а може да достигне сто тона на један квадратни метар. Највише жртава однела је лавина у Хуарасмучарске центре да се су, у Перуу, 13. децембра 1941. године: снег је затрпао пет хиљада људи. Могуће је, али никада није тачно установљено, да је истог тог датума, само 1916. године, у Доломитима у Италији страдало чак десет хиљада аустријских и италијанских војника на које се сручило стотинак лавина.

Клизаво без крава

Типична лавина, честа у пролеће, настаје пошто се први снег који падне на падине планине топи, а затим се на хладнећи леди. Кад на такву глатку површину падне нови снег, он не може дуго да се одржи и у једном тренутку читава маса почиње да клизи...

Земље које су упознале разорно дејство лавина најактивније су у борби против ове непредвидиве стихије. Оне организују метеоролошке станице специјализоване за такозвану нивологију снега, технички одлично опремљене: дебљина снега мери се помоћу гама-зрачења, обавештења о количини падавина дају аутоматски телениометри, прецизни плувиометри региструју количину сунчеве енергије коју снег апсорбује, телескопски јарболи мере температуру ваздуха на разним висинама изнад површине снега..

Сва ова истраживања и лабораторијска проучавања кристализације и особине снега и утицаја ветра и других параметара имају за циљ не само да предвиде него и спрече лавину. Данас се, нарочито у Француској и Швајцарској, испитују разне врсте металних баријера које треба да онемогуће клизање снега, проучава се дејство експлозива којима се изазива намерно клизање, испробавају се хемијска средства за брже отапање или залеђивање снега и слично.

Сваки нови напредак у проучавању лавина и развијању метода заштите веома је значајан јер је лавина све више. Становници алпских предела тврде, а то потврђују и стручњаци, да се број лавина повећава и због тога што се смањио број — крава и оваца. Пошто нема довољно стоке да обрсти траву и друго растиње, оно се углачава спорим покретима снега, па планинске падине због тога постају веома клизаве.

Док се људи на једној страни боре против снежних наноса и лавина, на другој страни стручњаци раде пуном паром усавршавајући поступак за добијање новог снега — вештачког порекла. Велика популарност зимских спортова, наиме, приморава повремено сами сналазе како би обезбедили довољне количине доброг снега. Кад природа затаји и снег не падне, кад га падне премало или није доброг квалитета, у помоћ прискачу машине за прављење снега. Оне се, такође, користе да би се смучарска сезона продужила и у оно време када нормално нема довољно снега.

Снег из „топова“

Машина се у основи састоји од две врсте цеви („топова“): кроз једну се избацује вода под притиском, а кроз другу ваздух. Распршене капи воде и ваздух под притиском стварају мешавину која се тренутно смрзава у фини прах вештачког снега. Снажан притисак из обе врсте цеви онемогуће да се оне заледе, чак и на спољној температури од минус 70 степени Целзијуса! Вештачки снег је уједначен, гушћи и трајнији него природни. Ако се проценат ваздуха повећа, снег постаје ситнији, и омогућује смучарима да постигну већу брзину. Крупнији снег, добијен са више воде, међутим, може да издржи већи број смучара и живљи „саобраћај“.

У једном квадратном метру вештачког снега дебелог десет центиметара има милион ледених кристала! Да би се добила толика количина вештачког снега, потребно је приближно сто литара воде. За покривање површине од једног хектара треба отприлике милион литара. Пошто је понекад тешко обезбедити тако велику количину воде, нарочито ако треба покрити још већу површину, што захтева и много времена, обично се прави тањи слој вештачког снега. Покривање вештачким снегом најчешће се обавља померањем машине уз падину и спуштањем низ њу, више пута, да би се добило више слојева. Други начин је бољи али спорији: снег се прави на једном месту, оставља се да „одлежи“ неколико дана како би се „осушио“, а затим се развози уз помоћ снежних трактора.

Смучари, међутим, не праве велико питање око тога да ли је снег природни или вештачки, је ли прављен на једном месту или наношен у слојевима. Њима је једино важно да снега има доста и да се по њему лако јури.

Есад Јакуповић

Смучари не питају за порекло: важно је да снега има, чак и усред лета.

НОВА TV

ИГРА: ГРОЗНИЦА СВАКЕ ВЕЧЕРИ

УЗ ПОМОЋ ЕЛЕКТРОНСКЕ МАШИНЕРИЈЕ ПОМАХНИТАЛА ЛОПТИЦА-СКОЧИЦА ЗАЈЕДНО СА СВОЈИМ ЉУТИМ НЕПРИЈАТЕЉИМА ДУХОВИМА СТВАРА НЕОПИСИВУ ГУЖВУ НА ТЕРЕНУ. НЕОЧЕКИВАНИ ОБРТИ ИЗЛУЂУЈУ ИГРАЧЕ...

СТИЖЕ ПАКМЕН!

Прави аутомат за игру и „стона верзија" намењена ресторанима. Видите и фигурице Пакмена као и одломак из цртаног филма Хане и Барбере.

Творци „Пакмена" (Pac-man) већ су згрнули милијарду долара. Не, немојте рачунати сами. Одмах ћемо вам рећи: то је равно шест билиона старих, односно шездесет милијарди нових динара. Јапанска фирма Намко, амерички произвођач Мидвеј и дистрибутер Бели задовољно трљају руке. Јер, то је бизнис који обећава далеко више.

Пакмен је јапанско-америчка кованица а потиче од речи „паку" која на јапанском значи „јести" и енглески „ман" — човек. Глагол одлично одговара не само добити чије понашање углавном зависи од рефлекса играча, мора истовремено да се избори и са препрекама које долазе из самог рачунара чији је задатак да јој до максимума искомпликује живот. У томе и јесте узбудљивост игре.

Пакмен као да нема премца, у историји видео-игара забележио је успех јединствен и то на правом месту — у Аркејду, највећој сали за забаву ове врсте у Америци. Тренутно се игра и у свим ресторанима (у којима се још нашло места за овај уређај): у кафеима, баровима, на углавима улица... Армија играча у Сједињеним Државама у свом тренутку ван себе је од усхићења.

У међувремену је лоптица Пакмен изашла из аутомата и шетка се разгранатим стазама бизниса. Чувени цртачки пар Хана и Барбера, чије стрипове и филмове знају и наши најмлађи, створили су од ње личност чије се догодовштине у серији већ приказују на мрежи АВС. Два нама мање-више непозната музичара који су у Америци одавно стекли славу својим несвичним стилом, у репертоар су однедавно уврстили и песмицу која „манију Пакмена" пореди са болешћу... У свакој продавници и самоуслузи могу се купити и најразличитији предмети украшени сликом луде лоптице: мајице, јакне, беџеви, карте за играње, јастуци, врећице, корпице, термоси, лутке у њеном обличју и тако у бесконачност.

Ово што смо рекли није ни издалека довољно да бисте добили праву слику успеха нове игре. Нека нам помогне и податак да је угледна америчка ревија „Тајм" ових дана посветила више страница новом чуду од игре — „Грозници Пакмен". Једна фирма је чак покушала и да украде идеју. Дошло је до правог скандала, неки су то прогласили завером против лоптице.

Добила шешир

Ни то није све. Љубитељи видео-игара могу сада да купе приручнике који компјутерским језиком говоре о томе како се игра и побеђује, односно како се може освојити највише поена у игри која се зове Пакмен. Продају се као алва! Неки „пропали" играчи су већ тужили издаваче због — лажних упутстава!

Игра са незаситом жутом лоптицом заврtела је подједнако главе женском и мушком роду. Одигравају се праве мале битке између појединих парова или читавих група девојака и младића.

Зато није чудо што су творци Пакмена сада одлучили да лансирају читаву породицу ове мале прождрљивице. Свечано су најавили нову игру која се зове „Господин Пакмен". Жута лоптица, у ствари, добила је шешир и живи у лавиринту плаве боје. Господин је озбиљан, па је игра, можда баш због тога, далеко тежа од претходне.

Д. В.

ових компанија, већ и самој техници игре. Ево како!

Главна личност ја жута лоптица која има отвор у виду уста и увек је гладна. Омиљена храна су јој беле тачкице од којих врви лавиринт у коме она станује. Али, њен живот уопште није једноставан јер су јој стално за петама духови — симпатична, такође халапљива чудовишта огрнута плаштовима различитих боја. Догоди ли се да нека од ових сићушних авети сустигне лоптицу, то је њен крај. Кад се то деси, електронска машина редовно одсвира посмртни марш.

Звезда цртаног филма

Лоптицу, наравно, није лако сустићи. Јер, са сваком прогутаном белом енергетском тачкицом она постаје бржа, јача и опаснија, тако да се окрене и против својих прогонитеља које такође може да прождре. Ако су у ситуацији да морају да беже, духови одмах мењају израз лица, а од претераног страха — и боју.

Ни то није све. Пакмен

РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА »НАЦРТАЈТЕ ПИНОКИЈА«

ТАЊА ДОБИЛА ПРЕМИЈУ

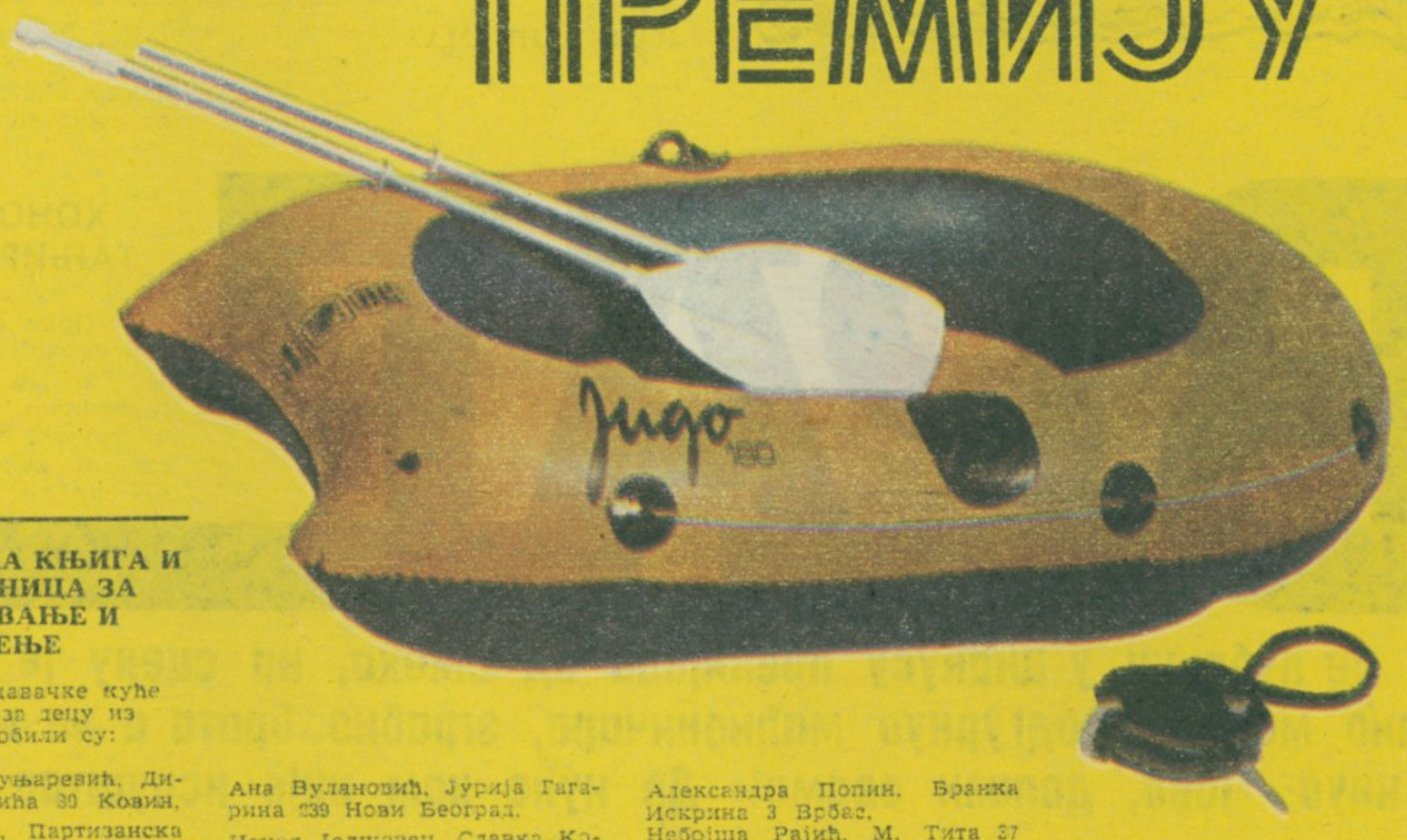

Држимо се обећања. Настављамо с објављивањем резултата великог међународног ликовног конкурса „Нацртајте Пиноније“. До сада су (закључно са овим бројем) објављена 193 имена награђених, али то није све. Има још 407 награда — лепих, занимљивих и вредних. О њима у наредним бројевима „Забавника“.

ГУМЕНИ ЧАМАЦ

са веслима и пумпом — поклон „Југопластике“ из Сплита иде у Ваљево. Тања Петрић, ученица IV/2 разреда Основне школе „Миша Дудић“ има времена да му обезбеди сидриште јер до летовања је још целих шест месеци.

БАЗЕН

Базен је припао Грегору Пипу, ученику II разреда Основне школе „Петер Кавчић“ из Шофје Локе.

ВЕЛИКЕ ПЛАСТИЧНЕ ЛОПТЕ СА ЛИКОМ ПИНОКИЈА ДОБИЛИ СУ:

Благоје Милинковић, Змај Јовина 65 Вршац,

Раша Пејић, Сунчани брег, блок 5, III улаз број 15 Приштина,

Јасмина Петровић, Карађорђева 58 Ириг,

Жизела Валентић, Угљара 65 Орашје,

Наташа Макоји Лоле Рибара 67 Куцура,

Јелена Ливајић, Пут Дивуља 6 Трогир,

Петар Дунђерски, Светозара Марковића 4 Београд,

Рикард Бериша, Биорска 25/а Макарска,

Сања Вујошевић, ученик I разреда Осн. школе „И. Л. Рибар“ Чегарска 3 Крагујевац и

Владислав Савић, ученик IV разреда Основне школе „Мирче Ацев“, Горче Петров Скопље.

БИБЛИОТЕКА КЊИГА И СЛИКОВНИЦА ЗА ИЗРЕЗИВАЊЕ И БОЈЕЊЕ

— поклон издавачке куће литературе за децу из Болоње добили су:

Александра Шуњаревић, Димитрија Туцовића 39 Ковин,

Илија Трајков, Партизанска 65 Кавадарци,

Искра Крацл, Омладинска 7/IV Мостар,

Татјана Павловић, Трг ЈНА 1/51 Краљево,

Снежана Рајшић, Капетана Радича Петровића 39 Земун,

Рената Моталн, Партизанска 3 Словенска Бистрица,

Јут Радивојевић, М. Тита солитер „Б“ ст. 21 Врање,

Владислав Нешић, Гаврила Принципа 20/I Београд,

Весна Ристић, Загорска 18/24 Пожаревац,

Младенка Гајић, Влајка Ђурановића 2 Земун-Поље,

Миљан Тодоровић, Балзакова 49/53 Нови Сад,

Тања Ерлах, Ајдовска 1, Бохињска Бистрица,

Наташа Николић, Јурија Гагарина 134/66 Нови Београд,

Марина Степанов, Светозара Марковића 70 Жабаљ,

Игор Тутић, Финжгарјева 16 Лесце,

Игор Вучковић, Београдског батаљона 42 Београд,

Алберт Руман, И. Л. Рибара 57 Никинци,

Горан Масларија, Ђорђа Микеша 28 Нови Сад,

Предраг Бркић, Саве Ковачевића 28/13 Београд,

Полона Маленшек, Финжгарјева 8 Јесенице,

Сабина Михељ, Кведерова 14 Копер,

Ненад Ласковић, Руменачка 93 Нови Сад,

Небојша Стефановић, 24. новембра 65 Лепосавић,

Јана Позник, Коројева 6/38 Љубљана — Шишка,

Јелена Костић, Хо Ши Минова 80 ст. 43/IV Нови Београд,

Радослава Придрашки, Петра Драпшина 43 Србобран,

Бојана Дедеић, Омладинских бригада 15/44 Нови Београд,

Невена Јовановић, Н. хероја Боре Марковића 23 Београд,

Данијела Црвелин, Бошка Петровића 32/7 Београд,

Ана Вулановић, Јурија Гагарина 239 Нови Београд,

Немад Јалшовец, Славка Колара 75 Чаковец,

Лаура Копунов, Васе Пелагића 33 Суботица,

Горан Грбин, Дунавска 7 Панчево,

Лидија Ткалчевић, Ивана Мештелке 4/II Загреб,

Аријана Цицић, Цим 51/а Мостар,

Вахида Рамјукић, Кумодрашка 148 Београд,

Горјана Миљуш, Наде Димић 27 Црвенка,

Томислав Уборни, Каналска 8 Руменка,

Љиљана Несторовић, Слободана Принципа Селе 7 Београд,

Миља Тодоровић, Балзакова 49 Нови Сад,

Александра Рашић, Вељка Петровића 60 Београд,

Сузана Гаврић, Живка Јошила 11 Сарајево,

Саша Горјанац, Партизанска 45 Шкофја Лока,

Марко Горопевшек, Франко Ловска 8 Марибор,

Јовита Ликавец, Партизанска 9 Словенска Бистрица,

Петар Бујошевић, Париске комуне 7/52 Нови Београд,

Небојша Дачић, Арилска 5 Београд,

Агнес Нагу, Торњоси ут 10, Сента,

Изидор Поточник, Зг. Беснице 85 Беснице,

Оливера Живић, Крагујевачких ђака 9 Београд,

Мојца Оженџер, Улица солидарности 5 Литије,

Катарина Савић, Ђуре Салаја 5/V Београд,

Душанка Куколь, Бул. братства и јединства 12 Нови Сад,

Ирис Чмерлец, Каштелска цеста 57 Каштел Гомилице,

Ксенија Милосављевић, Макишка 54/А Жарково, Београд,

Миодраг Маринковић, Цара Душана 69 Земун,

Александра Попин, Бранка Искрина 3 Врбас,

Небојша Рајић, М. Тита 37 Челарево,

Илхан Рамић, Саве Рајчевића 5 Требиње,

Јелена Несторовић, Слободана Принципа 7 Београд,

Невена Бегатин, Св. Мартин магистрала 115 Подстране,

Невен Стакларевић, Вукосава 5 Ражитовица Доњи Михољац,

Горан Мијајловић, Цвијићева 73 Земун,

Сузана Јандроковић, Трумбићева 11 Славонска Пожега,

Борис Ванић, А. Цесарца 87/3 Сисак,

Јасмина Зајак, Маршала Тита 325/1 Темерин,

Бранимир Гаћеша, Ђуре Ђаковића 6, стан 13 Бања Лука,

Власта Рибић, В. Влаховића 44 Титово Велење,

Наташа Јовановић, Ђуре Гајића 10 Земун,

Матеја Лампе, Шентјернеј 35 Шентјернеј,

Мирко Глишић, Ивана Цанкара 3/20 Земун,

Данијел Јакоб, Ракичан 6 Мурска Собота,

Милан Бјелић, Маршала Тита 3 Македонски Брод,

Ђорђе Јоцковић, Николе Тесле 24 Смедеревска Паланка,

Ружица Габоров, Ломина 51 Београд,

Марко Младеновић, Косте Абрашевића 24 Ниш,

Данијела Лакушић, Гагаринова 10/3 Нови Сад,

Горјанка Жнидар, Шорлијева 7 Крањ,

Наташа Бранковић, Насеље 27. новембар 9/14 Ваљево,

Марина Стеванов, Булевар АВНОЈ-а 69/4 Нови Сад,

Иван Халупка, Ј. Гагарина 43, блок 70 Нови Београд,

Сања Гапић, Сунчани брег 1, улаз 1 ст. 2 Приштина,

Александра Дракулић, Мећењак 41 Плашки,

Горан Петковић, П. комуне 43/24 Нови Београд,

Никола Лочнишкар, Храше 22/ц Лесце,

Роберт Млинарић, Петањци 122 Тишина,

Александар Орлић, Омладинска 6 Мали Лошињ,

Татјана Алексић, Х. Велкова 23 Ваљево,

Ненад Јордовић, М. Тита 24 Жагубица,

Санди Скендер, Улица солидарности 5 Литија,

Грегор Подлогар, Грегорчичева 13/а Љубљана,

Барбара Подлогар, Грегорчичева 13/а Љубљана,

Соња Јерман, Винишка 20 Чрномељ,

Бојана Перуничић, 27. марта 25/IV Београд,

Душан Ђуровић, Бориса Кидрича 22 Србобран,

Драгана Вукотић, Балканска 34 Београд,

Матеја Грегорич, Косешога 13 Љубљана,

Нина Лазар, Худоверникова 4 Љубљана,

Игор Љујић, Карађорђева 104 Ваљево,

Љубица Салајевић, Краљевића Марка 12/IV Београд,

Игор Орловски, Краљевића Марка 56 Нови Сад,

Никола Кукић, Топличин венац 6 Београд,

Дуња Попин, Пљевљанска 22 Београд,

Мауро Степанчић, Тартинијева 6 Пула и

Ирена Немет, Вељка Ђуричина 107 Јарковац.

У идућем броју: наставак резултата конкурса.

Кад сам био мали

ПРВИ РАЗРЕД ЗАНАТСКЕ ШКОЛЕ: У РУКОМЕТНОЈ ЕКИПИ (ПРВИ СЛЕВА). СУБОТОМ ЈОВА ЧЕШЉА СВОЈУ НЕМИРНУ КОСУ, ПЕРЕ РУКЕ ОД МАСНИХ АЛАТА И СВИРА НА ИГРАНКАМА.

ВРАГ

Док се публика у циркусу превијала од смеха, на сцену је одједном ступио мој отац, одгурнуо мађионичара, зграбио брата а на мене дреknуо: »Јово, долази овамо!« До куће нам није испуштао уши.

Јова Радовановић

Тада је овај крај Београда био сасвим другачији него сада. На месту где су некад биле баште пуне воћа и поврћа, ниске, живо обојене приземне кућице са чесмом у двориштима, рубљем на ужетима и комшијама с којима се увече седело уз кафу и пиво, данас су солитери, асфалт, паркиралишта, неон... Некада су ту живеле бројне занатлије и радници, с много деце. Такав је био и Јовин отац.

Мајстор Радовановић је био обућар, „шустер". Вредан, једноставан, честит и пре и поподне одлазио је у радњу — требало је прехранити супругу и четири сина. Али, поред рада и сталне бриге за несташну дечурлију, обућар са Звездаре имао је једну „занимацију": волео је и умео врло добро да свира на разним врстама тамбура. Окупио би, тако, око себе децу и пријатеље, па би испред мале куће у Улици браће Миладинов број 13 одјекивала у тиха летња предвечерја свирка са тамбуре и песме мајстора Радовановића. И како обично „ивер не иде далеко од кладе", синови су му још као дечачићи, сваки на свој начин, заволели музику.

За најстаријег се ко зна како нашла излизана виолина на којој је он упорно гудио. Кад би која жица пукла замењивао је јаким, навоштеним концем који је крао из очеве радње. Друга браћа, ма колико то желела, нису могла ни да помисле о још неком инструменту: њих четворо, мајка домаћица, једна шустерска плата... Живели су у једној соби и кухињи, јели из једне шерпе, али су увек били весели, здрави и омиљени у крају.

Кад је схватио да отац не може да му набави никакав инструмент, Јова је одлучио да се снађе.

ХОНОРАР — ТАЊИР КОЛАЧА

— Први свој инструмент сам украо! Међутим, то није био ни кларинет, ни саксофон, ни флаута, инструменти које годинама свирам, већ обична, народна фрула. Иако сам тек свирам по сваку цену. Одем, дакле, с друговима из краја, нас неколико босоногих у кратким панталонама, на Цветкову пијацу и успем да са једне тезге неопажено узмем шарену, јефтину фрулу. Било је пре подне, и ја сам у баштама, подалеко од куће, сатима њурликао на фрули која ми се тада чинила драгоценија од било чега на свету.

Другови ми дојаве да је тог истог дана, поподне, у нашој краткој, калдрмисаној улици свадба. И тада су се у мени пробудиле амбиције „музичара". Што ја не бих свирао сватовима на својој фрули. И мада сам је имао само неколико сати, већ сам био сасвим добро савладао народну песму „Полети соко, ниско, па високо..."

Наравно, моја дружина ме прати до свадбарске шатре, где храбро ступим и гостима одсвирам ту једну једину песму из свог „богатог репертоара". Уследио је први аплауз у мом животу, а свирачи из оркестра под шатром кажу ми да сам врло талентован. Та тајанствена, несбична и не сасвим јасна реч „талентован", уз хонорар од пуног тањира колача, били су довољни да мали шустеров Јова постане неко и нешто у Улици браће Миладинов. И та давна, украдена фрула, та лепа песма „Полети соко, ниско, па високо", као да су одлучили ток мог даљег живота.

После су дошле оне скромне школске приредбе у другом и трећем разреду основне школе када су најављивачи муцајући од треме представљали мамама и татама фрулаша Јована Радовановића.

Међутим, шустеров Јова имао је сем фруле и музике, још једну необичну љубав.

ШТА ЋЕМО С БОБИЦОМ?

Данас многи дечаци и девојчице који живе у новобеоградском блоку 45 знају где станује Јова, знају у коју школу иде његов осмогодишњи син Милош, знају на коју пијацу Јова иде и то на бициклу. Зашто? Зато што их засмејава, гримасама, геговима, пантомимом, баш као што уноси смех у сваки дом широм Југославије кад год се појави на малом екрану.

Јова око себе шири ведрину и смех, кревељи се, укршта очи, чаплиновски поцупкује, измотава се и церека као што то чини откако зна за себе. Али, сада за то добија аплауз, а некада — батине. Јер, мајстор Радовановић, изузетно добар човек и отац, гледао је другачије на то...

— Ех, кад се сетим Бобице! — смеје се Јова.

ОСМОГОДИШЊИ МИЛОШ И БЛИЗНАКИЊЕ ИВАНА И ЗОРАНА (ЈОШ НЕМАЈУ ШЕСТ): ТАТУ ГОТОВО ДА ЧЕШЋЕ ВИДЕ НА ТЕЛЕВИЗИЈИ НЕГО „УЖИВО".

У Улици браће Миладинов становао је и дечак Бобан, кога су сви звали Бобица. А како и не би: док су остали дечаци увек били мусави од глинених кликера, зелених ораха или чувеног послератног пекмеза од шљива, обучени онако како је дозвољавала очева скромна плата, Бобан је увек био у чистим ципелама, умивен, зачешљан, у чистом морнарском оделу. Ни за шта на свету не би кришом повукао дим од старијег друга, а затим прескочио ограду најближе баште и најео се црног лука да родитељи не би осетили дах. Док су Јова и другови крали туђе воће, Бобан је редовно одлазио кући. Никад није изуо ципеле и бос потрчао по калдрми улице где је живео. Зато су га и назвали Бобица.

Када је калдрма у Улици браће Миладинов замењивана асфалтом, поред ње је било у изобиљу црног, масног и лепљивог катрана. Бобица је и даље био чист. Али не задуго.

— Не знам како сам ни какву гримасу одједном направио пред Бобицом — сећа се Јова. — Мора да је била или много смешна или страшна. Знам само да је следећег тренутка Бобан, наравно у свом белом морнарском оделу, пао у катран колико је дуг. Разбежали смо се куд који. Међутим, вест о мом мангуплуку стигла је кући пре мене, и зна се шта је следило... Али, тата и мајка варали су се ако су мислили да су ме те батине спаметиле. Док сам дотад мислио да сам рођен музичар, сад сам био уверен да ћу се прославити као комичар. И док су старији говорили да сам враг на деду, ја сам се и даље кревељио, кривио лице, плазио језик, засмејавао себе и друге. И тад сам схватио смисао и снагу смеха, радости, весеља. Међутим, где и како да се педесет и неке на Звездари, периферији Београда, докажем као комичар, ако не на — вашару.

РАЗОЧАРАЊЕ НА ВАШАРУ

Истина, Јова није био једини у породици који је умео да до суза засмеје другове и комшије. Знао је то и његов старији брат, али је млађи то ипак гледао са висине: па он не може искривити лице као ја!

— Дође код Цветкове кафане вашар: рингишпили, кућа страха, мађионичари, кловнови — догађај за цео крај — сећа се Јова. — Међу вршњацима сам већ важио за нешто: ем фрула, ем смешне гримасе. Кренемо на вашар, наравно, крадом. А био сам смислио план и по: да дођем под циркуску шатру и публици покажем шта ја знам, уверен да ћу засенити све кловнове и мађионичаре. Међутим, кад смо се крадомице увукли под шатру, дочекало ме силно разочарање: на позорници сам угледао свог старијег брата у друштву мађионичара. Али, сузе због повређене сујете убрзо је заменио громогласан смех: мађионичар је из стражњице мог рођеног брата извлачио бескрајан низ кобасица! И док се публика превијала од смеха, на сцену је ступио мој отац, одгурнуо мађионичара у страну, окренуо се према гледалишту и продерао се: „Јово, долази овамо!“ Није нам уши испуштао све до куће, где нас је некако одбранила сада већ покојна мама. Синови мајстора Радовановића да се мотају по вашарским шатрама!?

Тако је прошла основна школа. Дође време да се определим шта ћу и где након ње.

— На занат, Јово, на занат — кратко је рекао отац. — То је увек, у свако доба и у сваком друштву, било најсигурније. А ти какав си, добро је ако и то завршиш.

ОПЕТ ТАЈ ЧИКА-РИЦА!

И Јова одлази на алатничарски занат али истовремено и у музичку школу, одсек кларинет.

— Лепе године у Београду и у животу — сећа се Јова. — Доба чувених игранки. Чешља се коса. Облачи суботом и недељом бела кошуља. Перу руке од масних алата и свира. Оснивају се мали, скромни оркестри. Шеснаест година на тек обријаном лицу. Формирамо у нашој занатској школи оркестар и захваљујући професору Обрадовићу, технологу заљубљеном у музику, освојимо прво место на такмичењу оркестара београдских средњих школа! Награда, за школу, била је врло вредна: 200 хиљада динара. После је све познато: завршио сам занат, али и даље свирао и засмејавао људе. Обишао готово цео свет, али никад нисам заборавио оне давне дане на Звездари. И данас, после неког наступа „7 младих“ на телевизији и мојих гегова, отац каже кроз шалу „Морађу ја тебе опет за уши!“

Јова је данас и сам отац: има осмогодишњег Милоша и близнакиње Ивану и Зорану од непуних шест година. Њих троје врло добро знају шта им ради тата, само им је тешко што га нема код куће.

— Тата, где ћеш?

— Идем на посао — одговорио је Јова и пожурио на снимање емисије „7+7“ коју режира Јован Ристић, звани Рица.

— Опет, тај чика-Рица! — наљутила се једна од девојчица.

Слично је питао и Милош и добио исти одговор: „Идем на посао“. Али, његов коментар био је сасвим другачији:

— Како то ти сваког дана идеш на посао, па те видимо на телевизији, а тата мог друга Радована такође иде сваког дана да ради, а никада га нисмо видели на телевизији!

Јова се опет смеје:

— Кажу моји другови из „7 младих“ показујући Милоша: „Види, исти Јова, а лепо дете!“ На то им ја само искривим лице, као да сам још на Звездари.

Иван Лончар

ДИКАН И ПРЕТЊА СА ОРИОНА

ВЕЛИКИ ДОГАЂАЈИ ИЗ ДАЛЕКЕ БУДУЋНОСТИ

ЗАХВАЉУЈУЋИ ДИРЕКТНОМ ПРЕНОСУ...

ЗУГЛА УГЛА
ПЛИМ ПЛАМ
ХРМДА ДРМДА
КРИКЕ МРИКЕ
ЗГРАБОПОЛИС
БУФАТА ВУФАТА
ЗУТАТА ЗУМДАМА
ЗУМ ЗУМ

...ЦЕО ОРИОН СЕ ОРИ ОД МУЗИКЕ РОБОТА ЖИКЕ.

ДОСТА! ЗАУСТАВИТЕ ГА! ТА МУЗИКА ЈЕ ОПАСНА!

АЛИ НИКО ОД ОРГАНИЗАТОРА КОНЦЕРТА НИЈЕ ЧУО ЗГРАБОНА... (НИЈЕ НИ ЧУДО!)

ХРМДА ДРМДА
ДРАМГЕ МРАНГЕ

...И ТО ЈЕ ЗА ЗГРАБОНА БИЛО КОБНО.

УФ! УФ!

ПОГЛЕДАЈТЕ, ЗГРАБОН ЈЕ ПОКАЗАО СВОЈЕ ПРАВО ЛИЦЕ!

ПСИХО-ЗРАЦИ СУ ПРЕСТАЛИ ДА ДЕЈСТВУЈУ! БУКЛОН ЈЕ НАПАО ДВАПОСТОЛА!

ДИКАНЕ, ОВО ЈЕ ПРИЛИКА КОЈУ СМО ОДАВНО ЧЕКАЛИ. СКИНИ БРЗО ЗГРАБОНУ НАРУКВИЦУ!

НЕЋЕШ ТИ МЕНЕ, ПРЉАВИ ЗЕМЉАНИНЕ!

МОРАЋУ ДА СЕ БРАНИМ ОД ОВОГА РАСИСТЕ!

ТРАС!

ДРУМБА ДРУМБА ШТРАКА ДРАКА
ТРИНГА ТРАНГА
ЦВИНГЛЕ МИНГЛЕ
ТРАМБА ДРАМБА

ПОКУШАЋУ ДА САВЛАДАМ ЗГРАБОНОВУ СЕКРЕТАРИЦУ. УХ, ШТО ЈЕ ТВРДОГЛАВА.

ТУП ТУП ТУП

ЈА ЋУ ВАМ ПОМОЋИ, ВЕСНА. САКРИЈТЕ ЈОЈ НАРУКВИЦУ.

ХВАЛА НА ПОМОЋИ, ПЛИША!

ДА НИСАМ ПЕНЗИОНЕР, УМЕШАО БИХ СЕ У ГУЖВУ!

ТРАС!

А, ТАКО! НАПАДАШ НЕМОЋНОГ СТАРЦА!

ОНДА ЗНАЈ ДА БЕЗ СТАРЦА... ХМ... КАКО ОНО БЕШЕ? ИЗДАЈЕ МЕ ПАМЋЕЊЕ.

ЗВИЗ

КАМЕРЕ СУ И ДАЉЕ БИЛЕ УПЕРЕНЕ НА ЗГРАБОНОВУ ЛОЖУ...

...И ТО ЈЕ ПОБУЊЕНИК БУКЛОН ИСКОРИСТИО. ЧИМ ЈЕ РОБОТ ЖИКА ПРЕСТАО ДА СВИРА...

...ПРОГЛАСИО ЈЕ ЗГРАБОНОВ КРАЈ.

ОРИОНКЕ И ОРИОНЦИ! ДОСТА НАС ЈЕ ЗГРАБОН ЗАСЛЕПЉИВАО ПСИХО-ЗРАЦИМА. ПРОГЛАШАВАМ СЛОБОДУ!

The Nidda and Lazo Production © 1982

ИДУЋЕГ ПЕТКА : РАДОСТИ СРЕЋНОГ ЗАВРШЕТКА!

ОБИЧНО КАЖЕМО КАКО СУ ПРОШЛА ВРЕМЕНА БИЛА ЛЕПА. ЉУДИ УВЕК ЖЕЛЕ ДА САЗНАЈУ БУДУЋНОСТ, А ТО ЈЕ ГРЕШКА...

ДОБРО ЗАПАМТИТЕ НАШ САВЕТ:

НЕ ЦЕПАЈТЕ ВИШЕ ОД ЈЕДНОГ ЛИСТА КАЛЕНДАРА...

ЧАРОБНИ КАЛЕНДАР

ПРИЧА ПОЧИЊЕ ЈЕДНЕ СРЕДЕ ОКО ПОДНЕ КАД СЕ БАГДАДСКИ ВЕЛИКИ ВЕЗИР ЗАМИСЛИО НАД СВОЈОМ БУДУЋНОШЋУ...

ХОЋУ ЛИ ИКАД ПОСТАТИ КАЛИФ УМЕСТО ОВОГ САДАШЊЕГ НЕСПОСОБЊАКОВИЋА?

ХЕЈ, ГАЗДА! ЈЕСИ Л'ЧУО? СТИГЛА У ГРАД ГАТАРА?!

ГАТАРА?

ДА! СЈАЈНА ЈЕ! ПОЗНАЈЕ БУДУЋНОСТ К'О СВОЈ ЏЕП!

МА ШТА МИ НАПРИЧА? ИДЕМО К ЊОЈ!

СТАНУЈЕ У ЧУДНОЈ КУЋИ НА ТОЧКОВЕ!

ОНА ЈЕ ИЗ ДЕЛФА И ПРАВА ЈЕ ПИТИЈА! ЗОВЕ СЕ ПИХТИЈА!

ЕВО, ТУ ЖИВИ!

БРЗО, ЗОВИ ЈЕ!

ПИХТИ - ПИХТИ - ПИХТИЈА?
ПИХТИ - ПИХТИЈА? ПИ - ПИ?

МЊАЦ? ЊАМ? ДОЛА-
ЗИМ? ЖВАК? ММ?

ОВА ПИХТИЈА НЕШ-
ТО ЖВАЋКА?

ТО САМ И ЈА
ДОБРО ЧУО?

ТИ СИ ТА ЧУ-
ВЕНА ГАТА-
РА?

ЈЕСАМ,
ПА ШТА? 'АЈД',
УЊИТЕ? ЧЕКАЛА
САМ ВАС
?

ЧЕКАЛА СИ **НАС** ?

ПА ДА,
ПРЕДВИДЕЛА
САМ ДА ЋЕТЕ
ДОЋИ?

НИШТА
НАРОЧИТО?

ШТА
НИШТА
НАРОЧИ-
ТО
?

СПРЕМНА САМ ДА ОД-
ГОВОРИМ НА СВА ВА-
ША ПИТАЊА?

СЛУШАЈ ТИ?
УПОЗОРАВАМ ТЕ ДА
БУ ТЕ НАБИТИ НА КО-
ЛАЧ АКО НАПРАВИШ
БУДАЛУ
ОД МЕНЕ?

ВЕЋ САМ ТИ
РЕКЛА - БУДУЋ-
НОСТ ЈЕ ЗА ТЕ-
НЕ ЛУК И
ВОДА?

ОНА ЈЕ НЕВЕРОВАТНА!

ММ... ЈАСНО... ТО КОД ТЕБЕ ЈЕ ФИКСНА ИДЕЈА?

КАКВА САД ФИКСНА ИДЕЈА?

ОНА ХОЋЕ ДА КАЖЕ...

НИШТА ТЕ НИСАМ ПИТАО? БУТИ ИЛ' БУ И ТЕБЕ НА КОЛАЦ?

ПА, ДА, ПРАВИ СЛУЧАЈ ФИКСНЕ ИДЕЈЕ!

?

ЗАШТО СИ СЕ ТРГНУЛА?

ЗАТО ШТО БЕШ САД ДА ЗАУРЛАШ?

УМУКНИ !!!

БУУУАААААА!

ПОШТЕДИ ГА!

ОН САМО ХОЋЕ ДА ДОЗНА ШТА ГА ЧЕКА У ЖИВОТУ!

ВИДИМ!

ПРОДАЋУ ТИ ОВАЈ КАЛЕНДАР КОЈИ ИМА ЧАРОБНУ МОЋ?

ЧАРОБНУ МОЋ?

КАЛЕНДАР

КАЛЕНДАР ТИ ОТОГУБАВА ДА ЖИВИШ У ОНОМ ДАНУ КОЈИ САМ ИЗАБЕРЕШ!

КАЛЕНДАР

СТВАРНО?

ДАНАС ЈЕ СРЕДА! АКО ОТКИНЕШ ЈЕДАН ЛИСТ, НАЋИ ЋЕШ СЕ У ЧЕТВРТКУ! ДВА ЛИСТА – ПЕТАК ЈЕ! И ТАХО РЕДОМ...

АКО ХОЋЕШ НАТРАГ, САМО ЗАЛЕПИШ ЛИСТОВЕ ОВИМ ХО-ХО ЛЕПКОМ КОЈИ ТИ ДАЈЕМ БЕСПЛАТНО!

ФАНТАСТИЧНО! ЛАКО МОГУ СКОКНУТИ У БУДУЋНОСТ, НАМЕСТИТИ КАЛИФУ ЗАТКУ ПА СЕ БРЗО ВРАТИТИ У ПРОШЛОСТ!

ЕВО ТИ КУСУР!

КАКАВ КУСУР?

ПОСЛЕ ДУГОГ ЦЕЊКАЊА СЛОЖИЋЕМО СЕ ЗА ЦЕНУ ОД 500.397 ПЈАСТЕРА! ДАЋЕШ МИ 500.400! ПА ЕВО КУСУР - 3 ПЈАСТЕРА!

ХВАЛА! УШТЕДЕЛА СИ МИ МНОГО ВРЕМЕНА!

ПАЗИ ДА ТИ НЕКО НЕ ЗДИПИ ТАЈ КАЛЕНДАР! ОДМАХ ЋЕШ НЕСТАТИ У НОЋИ ВРЕМЕНА!

ЈЕДВА ЧЕКАМ ДА ИСПРОБАМ ТО ЧУДО ПРЕ НОВЕ ГОДИНЕ!

САМО ОПРЕЗНО, ГАЗДА!

ОТКИНУЋУ, РЕЦИМО, ТРИ ЛИСТА!

ПЕТАК 31. ДЕЦЕМБАР

КАЛЕНДАР

ГДЕ НЕСТАДОШЕ?

ЈЕ СИ Л' ВИДЕО ЈЕДНОГ ДЕБЕЉКА И ГАТАРУ КОЈА СТАЛНО ЖВАЋКА?

ДЕБЕЉКА НЕ! А ГАТАРА ЈЕ ЈУЧЕ ОТИШЛА!

АЛИ... КОЈИ ЈЕ ДАНАС ДАН?

ШТО СИ ТИ НЕКИ ГЛУП ТИП! ТУ ТИ ЛЕПО ПИШЕ ДА ЈЕ ПЕТАК!

БРЗО ДА ВРАТИМ ОТКИНУТЕ ЛИСТОВЕ! КАЛЕНДАР ДЕЛУЈЕ! ОВО НИЈЕ БАШ МНОГО ПРАКТИЧНО!

НЕКОЛИКО ТРЕНУТАКА КАСНИЈЕ, ДОГОДИЛО СЕ НЕКОЛИКО ТРЕНУТАКА РАНИЈЕ...

ЕВО МЕ!

ИСПРОБАЈ БРЗО ТАЈ ЧАРОБНИ КАЛЕНДАР, ГАЗДА!

ВЕЋ САМ ТО УРАДИО!

МА НИСИ!

МА ЈЕСАМ! ЗНАШ ДА САМ ОДЕПИО ТРИ ЛИСТА ОВАКО!

ПЕТАК 31. ДЕЦЕМБАР

ШТА ВИ, ГДЕ СИ?

ДЕБЕЉКА НЕ, А ГАТАРА ЈЕ ЈУЧЕ ЈУРИШЛА!

ПА КОЈИ ЈЕ ДАНАС ДАН?

ШТО СИ ТИ НЕКИ ГЛУП ТИП? ТУ ТИ ЛЕПО ПИШЕ ДА ЈЕ ПЕТАК!

ОВО ОДЛЕПИ -ЗАЛЕПИ ЈЕ МНОГО ДОСАДНО!

ЈАО, ИЗГУБИО САМ ЈЕДАН ДАН! НЕМА МИ ЧЕТВРТКА!

5

НИШТА, ЗАЛЕПИЋУ СРЕ-ДУ!

НЕСТРПЉИВ САМ? ИСПРО-БАЈ ОДМАХ ТАЈ ЧАРОБНИ КАЛЕНДАР ГАЗ-ДА!

УСПЕЛО ЈЕ! ШТЕТА ШТО САМ ИЗГУБИО ЧЕТВРТАК!

МОРАМ ДА РАЗМИСЛИМ КАКО ЋУ УЗ ПОМОЋ ОВОГ КАЛЕНДА-РА ПОСТАТИ КАЛИФ УМЕСТО КАЛИФА!

ЈОШ ГА НИСИ ИСПРОБАО!

СУТРА МЕ СИГУР-НО НЕЋЕ БИТИ? ВИ-ДИМО СЕ ОВДЕ У ПЕТАК!

ИЗГУБИО САМ ЧЕТВР-ТАК ПА ЋУ ОДМАХ УПАС-ТИ У ПЕТАК!

СВАКИ ДАН КАЈГА-НА

ДРЕКОСУТРА ...

А, ТУ СИ, ГАЗДА! КАЛИФ ТЕ СВУДА ТРАЖИ ЗА РЕДОВНИ САСТАНАК САВЕТА ЧЕТВРТ-КОМ!

ГАЗДА, НАШАО САМ ЈЕ-ДАН ЛИСТ ТВОГ КАЛЕНДА-РА!

ПА ТО ЈЕ МОЈ ИЗГУБЉЕНИ ЧЕТВРТАК!

ДА ... ДА ... ВРЕ-МЕ НЕ ТРЕБА ГУБИТИ! ХАЈ-ДЕМО У ЧЕТ-ВРТАК!

ЈУЧЕ ...

РЕЦИ ВЕЋ ЈЕД-НОМ КАКВУ ЖЕ-ЛИШ КАЈКА-НУ?

ДИЛАТ?

ОХ, ВЕЛИКИ ВЕЗИ-РУ, СВУДА ТЕ ТРА-ЖИМО? КАЛИФ ВАС ЧЕКА НА САСТА-НАК САВЕТА!

ЛОЂИ ЗА ТНОМ, ВЕЛИКИ ВЕЗИРУ!

ТО СЕ ЗОВЕ ЖИВЕТИ ОД ДАНАС ДО СУТРА! АЛ' САД МОГУ ДА ЗБРИШЕМ СА САСТАНКА!

ХОП!

ИСПРОБАЈ ОДМАХ ЧАРОБНИ КАЛЕНДАР, ГАЗДА!

ПРЕКЉУЧЕ У ОДНОСУ НА СУТРА...

?!?!?!

АХА СХВАТАМ! ЗАЛЕПИО САМ ЧЕТВРТАК ПРЕКО СРЕДЕ! СВЕ САМ ПОБРКАО!

БРЗО! ОТКИНУЋУ ПРЕГРШТ ЛИСТИЋА ДА НЕ ГУБИМ ВРЕМЕ У СРЕБИВАЊУ!

НЕКОЛИКО ДАНА КАСНИЈЕ...

!

ПОНЕДЕЉАК 8. АПРИЛ

ИМА ЈЕДНА СТВАР КОЈУ НИКАКО НЕ ПОДНОСИМ, А ТО ЈЕ КИША! САД ЋУ ПОБЕЋИ ОД ЊЕ

?

ТРИДЕСЕТАК ДАНА КАСНИЈЕ...

?

ТЕШКО СЕ ЛЕПИ ПО КИШИ...

... ДЕБЕЉКА НЕ... А ГАТАРА ЈЕ ЈУЧЕ ОТИШЛА!

ШТА?

НАЈЗАД ВРЕМЕ БЕЗ КИШЕ? УФ, БАШ САМ ОЖЕДНЕО!

ОВО ЗА МЕНЕ НИЈЕ ПРОБЛЕМ!

КОД РАЗАДЕ

ЗАТВОРЕНО НЕДЕЉОМ

НЕКОЛИКО ДАНА РАНИЈЕ ИЛИ КАСНИЈЕ – ТО ВИШЕ НИКО НИЈЕ У СТАЊУ ДА ОДРЕДИ...

ГРРР! КАО ДА САМ ЛИСТОВЕ ЗАЛЕПИО БЕЗ ПРАВОГ РЕДА!

ОВА ПИХТИЈА НЕШТО ЖВАКА?

БИО САМ У ТОМ ДАНУ? ТЕ РЕЧИ САМ ВЕЋ ЧУО? ОДО' ДАЉЕ!

ГРРР!

ЈЕ Л' ВАС ПОСЛАО ГЛАВНИ УРЕДНИК?

!!!!!

ПРИЗНАЈЕМ, МАЛО САМ ЗАКАСНИО, АЛИ СТРИП ЈЕ ПРАКТИЧНО ГОТОВ! НЕДОСТАЈЕ ЈОШ ДЕСЕТ ЦРТЕЖА ДО КРАЈА ПРИЧЕ! САД ЋУ ЈА...

УЖАС! ЗАЛУТ'О САМ У РЕДАКЦИЈУ "ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА" ПРЕТЕРАО САМ СА КОЛИЧИНОМ ЛИСТОВА; БРЗО ДА ЗАЛЕПИМ НЕКЕ НАЗАД...

ЈАО, ИЗГУБИО САМ ЛЕПАК!

ЕВО, ЈА ИМАМ ЛЕПАК...

ОХ, БАШ ВАМ ХВАЛА! ТРЕБА, ЗНАТЕ ДА ПРИЛЕПИМ ЛИСТОВЕ КАЛЕНДАРА!

КАЛЕНДАР

ПЕТАК 31.

ДАЈТЕ! ЈА ЋУ ВАМ ТО СРЕДИТИ!

ТАКО СТЕ ЉУБАЗНИ...

ХОЋЕТЕ ЛИ ДА ИХ ЗАЛЕПИМ ПО РЕДУ?

ГДЕ ЛИ СЕ САД ИЗГУБИО ОНАЈ СМЕШНИ ЧОВЕЧУЉАК?

БРЗО ДА ДОВРШИМ... СКОРО САМ СТИГАО ДО КРАЈА...

ШТА?! ДА ЛИ МЕ ТО ОЧИ ВАРАЈУ? ПА НИСАМ ЈОШ НИ ПОЧЕО!

КАД БОЉЕ ПРОМИСЛИМ НИЈЕ НИ ВАЖНО! ЈЕДАН ДАН ПРЕ ИЛИ ПОСЛЕ... ХМ... ЗНАЧИ, ЈА ТРЕБА ЗА НОВУ ГОДИНУ ДА НАЦРТАМ СТРИП ПОД НАСЛОВОМ "ЧАРОБНИ КАЛЕНДАР"!

ТОРАМ САМО ДА СМИСЛИМ ДОБРУ ПРИЧУ... МАЛО ИШЧАШЕНУ ...И ВИНКАСТУ... УРЕДНИК ВОЛИ ДОБРЕ ШТОСОВЕ? ПА, ДА ПОЧНЕМ...

ОБИЧНО КАЖЕМО КАКО СУ ПРОШЛА ВРЕМЕНА БИЛА ЛЕПА. АЛИ ЉУДИ УВЕК ЖЕЛЕ ДА САЗНАЈУ БУДУЋНОСТ, А ТО ЈЕ ГРЕШКА... ДОБРО ЗАПАМТИТЕ: НЕ НЕПАЈТЕ ВИШЕ ОД ЈЕДНОГ ЛИСТА КАЛЕНДАРА...

ЧАРОБНИ КАЛЕНДАР

КРАЈ

Капетан Апач: Усамљени јахачи

ИРСКИ ТРАПЕР ЈЕ ЗНАО ДА ЧИТА ТРАГОВЕ ИСТО ТАКО ДОБРО КАО И ИНДИЈАНЦИ...

НЕКО ЈУ ЈЕ ОТЕО? УСАМЉЕНИ СИЈУКС?

ЗАШТО БИ СИЈУКС ОТЕО МАЈКУ И ЗАШТО НИЈЕ ИЗБРИСАО ТРАГОВЕ?

ДА БИСМО ГА СЛЕДИЛИ, СИНКО?

ХОЋЕ ДА НАС ОДВУЧЕ У БРДА?

АЛИ, ЗАШТО? СИЈУКСИ СУ У МИРУ СА АПАЧИМА?

МЕЂУТИМ...

МОЈ БРАТ СИЈУКС ГРЕШИ? ЧОВЕК ЦРВЕНЕ КОСЕ ЈЕ МОЈ МУЖ? ОН ЈЕ ДОБАР!

НЕМА ДОБРИХ БЛЕДОЛИКИХ! КАКО СИ МОГЛА ДА ПОТЕШАШ СВОЈУ КРВ С ЊЕГОВОМ?

И ТИ ЗАСЛУЖУЈЕШ СМРТ!

НЕ ЧИНИ ТО! ДОПУСТИ ДА ЈОШ ЈЕДНОМ ВИДИМ СВОГ СИНА!

СИЈУКС ЈЕ ПОДИГАО КОПЉЕ...

... КАД ЈЕ ЧУО ПУЊАВ...

ПАМ!

АКО НЕ СПУСТИШ КОПЉЕ, СЛЕДЕЋИ МЕТАК БИЋЕ ТЕБИ НАМЕЊЕН!

ДИВЉИ ВУК ТЕ НИЈЕ ОВАКО БРЗО ОЧЕКИВАО? ОН НЕ МОЖЕ НИШТА ПРОТИВ ШТАПА КОЈИ ПУЦА!

СИЈУКС ЈЕ БИО ЛУКАВ...

2

АААХ!

ПТЛАФ!

ИРАЦ НИЈЕ МОГАО ДА ИЗБЕГНЕ УДАРАЦ КОПЉЕМ ...

НЕВЕРОВАТНОМ БРЗИНОМ СИЈУКС ЈЕ УЗЕО ПУШКУ...

ХА? ХА? САД СИ У МИЛОСТИ ДИВЉЕГ ВУКА? УБИЋУ ТЕ КАО И ОСТАЛЕ, АЛИ НЕ ОДМАХ?

СКВО, УЗМИ ЛАСО И ЗАВЕЖИ МУ РУКЕ? И ТО БРЗО?

УРАДИ КАКО ТИ КАЖЕ, ЈОВА?

НЕ БОЈ СЕ, ЈОВА? ОКАДА ЈЕ ТУ НЕГДЕ И НАЋИ ЋЕ НАЧИН ДА НАДМУДРИ СИЈУКСА?

ОКАДА ЈЕ СВЕ ВИДЕО...

СИЈУКС ЈЕ УЗЕО ПУШКУ... АЛИ, ЗАШТО ИХ ТЕРА ПРЕМА ПРОВАЛИЈИ?

САД ЋЕШ ВИДЕТИ ЗАШТО ПРОГАЊАМ ТАКВЕ КАО ШТО СИ ТИ? ПОГЛЕДАЈ!

ООХ?

ЏОНИ НИЈЕ МОГАО ДА НЕ ИСПУСТИ КРИК ЗАПРЕПАШЋЕЊА. ЛЕШЕВИ СИЈУКСА, ЖЕНА И ДЕЦЕ ЛЕЖАЛИ СУ НА ДНУ ПРОВАЛИЈЕ ...

ОНИ СУ БИЛИ МОЈА БРАЋА? ОТИШАО САМ У ЛОВ...

... ДУГИ НОЖЕВИ СУ ИХ НАПАЛИ, МАСАКРИРАЛИ И БАЦИЛИ У ПРОВАЛИЈУ? ПОБИЛИ СУ СВЕ ДО ЈЕДНОГ?

ПАМ!

ПАМ!

ПАМ!

ОД ТАДА ЈЕ СМИСАО МОГ ЖИВОТА **ОСВЕТА**! НЕМАМ ВИШЕ ПЛЕМЕНА?

УБИЈАМ БЕЛЦЕ ГДЕ ГОД ИХ ВИДИМ? СВИ СУ ПРОКЛЕТИ?

ЈАААА!

1670

СИЈУКС ЈЕ НАТЕРАО ЈОВУ ДА ВЕЖЕ МУЖА УЗ ДРВО...

УМИРАЋЕШ ПОЛАКО ОД ГЛАДИ И ЖЕЂИ...

... ГЛЕДАЈУЋИ ОВАЈ ЈЕЗИВИ ПРИЗОР!

ТО НИСУ МОЈИ УРАДИЛИ! НЕМОЈ ДА ТЕ МРЖЊА ЗАСЛЕПИ, ДИВЉИ ВУЧЕ!

УБИЦЕ СУ ТВОЈА БРАЋА!

МОЈА БРАЋА СУ ОНА ЧИЈЕ ЈЕ СРЦЕ ПЛЕМЕНИТО, БИЛО ДА СУ БЕЛИ ИЛИ ЦРВЕНИ!

НЕКЕ ГА ОТАЦ УБЕДИТИ! САД ЈЕ ТВОЈИХ ПЕТ МИНУТА, ОКАДА! ТРЕБА ДА МУ ОДУЗМЕМ ПУШКУ!

АЛИ, ПОТЦЕНИО ЈЕ ИНДИЈАНЦА...

ХА! ХА! ОСЕТИО САМ ДА СИ ТУ, ДЕЧКО! НИЈЕ МЕНЕ ЛАКО ИЗНЕНАДИТИ!

ЈОВА ЈЕ ШТИТИЛА ДЕТЕ СВОЈИМ ТЕЛОМ...

УБИЈ МЕНЕ, АЛИ ПОШТЕДИ ЖИВОТ МОГ СИНА! НИЈЕ ДОСТОЈНО ИНДИЈАНСКОГ РАТНИКА ДА НАПАДА ДЕТЕ!

СИЈУКС ЈЕ ОКЛЕВАО...

ТАЧНО ЈЕ, ЈА НИСАМ ДУГИ НОЖ! НЕ ОМЕТАЈ МЕ, СКВО! БЕЖИ С ДЕТЕТОМ! БЕЖИ ШТО ДАЉЕ!

АЛИ, БЛЕДОЛИКИ ЋЕ УМРЕТИ КАО ШТО САМ РЕКАО, ОД ГЛАДИ И ЖЕЂИ, А МОЖДА И ОД КАЈАЊА!

ОД ГЛАДИ И ЖЕЂИ? ПРОНАЂИ ЋЕ-ТО НАЧИН ДА ОСЛОБОДИТО ОЦА? КОЊИ СУ НАМ БЛИЗУ!

ДУГИ НОЖЕВИ?

ПАМ! ПАМ!

А ЛИ, ТЕК ШТО СУ СТИГЛИ ДО КОЊА...

ПАМ!

ПРОТАШИО СИГА?

СВАКИ ПУТ КАД ВИДИМ НЕКОГ ЦРВЕНОГ ПСА, АУТОМАТСКИ ПУЦАМ! ХА! ХА!

ОКАДА И ЈОВА СУ СЕ ВРАТИЛИ...

ДОЛАЗЕ ВОЈНИЦИ? ПУЦАЛИ СУ?

ТО СУ СИГУРНО ОНИ ШТО СУ ТИ ПОБИЛИ БРАЋУ!

СВИЈУКС ЈЕ БИО НЕСПРЕТАН С ПУШКОМ...

НЕ ЗНАШ ДА СЕ СЛУЖИШ ЊОМЕ? ДАЈ ЈЕ МЕНИ! БРЗО!

ОКАДА ЈЕ ПОЧЕО ДА ОДВЕЗУЈЕ ОЦА...

НЕ, ДИВЉИ ВУЧЕ!

ОХ! УБИЋУ ТЕ! ИЗАЗВАО СИ МЕ!

НАЗАД, СКВО!

БУМ!

ЏОНИ ЈЕ ПРИСКОЧИО У ПОМОЋ...

ДАЈ МИ ПУШКУ ДА ОТЕРАМ ВОЈНИКЕ!

НИКАД!

РЕТКИ СУ БИЛИ ОНИ КОЈИ НИСУ ПАЛИ ОД ИРЧЕВОГ УДАРЦА...

ПАФ!

САД КАД ИМАШ ПУШКУ, УБИЋЕШ МЕ И ПРИДРУЖИТИ СЕ СВОЈИМА?

НА ЛИЦУ СИЏУКСА ЧИТАЛО СЕ ЗАПРЕПАШЋЕЊЕ КАД ЈЕ ВИДЕО ДА СЕ ЏОНИ ПЕЊЕ НА СТЕНЕ...

СВАКИ МЕТАК ЈЕ ПОГАЂАО ПО ЈЕДАН ШЕШИР...

БУМ!

НЕЋЕМО ОВАКО НИШТА МОЋИ ОНИМ ЦРВЕНОКОЖЦИМА!

... ДИВЉИ ВУК ЈЕ УЗЕО КОПЉЕ, АЛИ СЕ НИЈЕ ПОМЕРИО ...

НАТЕРАО СИ У БЕГ ДУГЕ НОЖЕВЕ? МОРАО СИ МЕ УБИТИ, АЛИ НИСИ?

А НИСМО НИ НА ЗАДАТКУ? НАЛЕВО КРУГ, МОТЏИ!

ПАМ!

БАМ!

И ДОК СУ СЕ ВОЈНИЦИ ПОВЛАЧИЛИ...

КАКАВ СИ ТИ ЧОВЕК?

ЧОВЕК КОЈИ ЖЕЛИ ДА ПРЕСТАНЕ УБИЈАЊЕ!

ЧОВЕК КОЈИ ЗНА ДА СУ ЦРВЕНОКОШЦИ У ПРАВУ?

АКО ОПРАВДАВАШ БОРБУ ИНДИЈАНАЦА, ОНДА ОПРАВДАВАШ И ОСВЕТУ!

НЕ ОДОБРАВАМ ТВОЈУ БОРБУ! ТРЕБАЛО БИ ТЕ ЗВАТИ ВУК САМОТЊАК!

ШТА ХОЋЕШ ДА КАЖЕШ?

ТРЕБА СВИ ДА СЕ БОРЕ? ИЗГУБИО СИ СВОЈЕ, АЛИ НАЋИ ЋЕШ ДРУГО ПЛЕМЕ, ДРУГУ БРАЋУ!

ВРЕМЕ ЈЕ ДА СЕ ВУК САМОТЊАК ПРИДРУЖИ ХОРДИ!

ЗБОГОМ, БРАТЕ!

ОКАДА СЕ ДИВИО ПАМЕТНИМ РЕЧИМА СВОГА ОЦА...

ОТКРИО ЈЕ ТОГ ПРОЛЕЋА 1862. ДА НИСУ СВИ БЛЕДОЛИКИ ЛОШИ...

СИЈУКС ЈЕ ДУГО ГЛЕДАО ЗА ЊИМА. РАТНИЧКЕ БОЈЕ СА ЊЕГОВОГ ЛИЦА СУ НЕСТАЛЕ...

САМО НАПРЕД! ЦЕРОНИМО НАС ЧЕКА!

ТО ЈЕ БИЛО ДВАНАЕСТО ОКАДИНО ПРОЛЕЋЕ. КОЛИКО ЋЕ ИХ ЈОШ ПРОБИ ДОК ПОСТАНЕ ЧУВЕНИ КАПЕТАН АПАЧ?

КРАЈ

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

ДИЖЕМ ОВУ ЧАШУ ЗА ЗДРАВЉЕ И СРЕЋУ СВИХ НАС (И ВАС) У НОВОЈ ГОДИНИ!

И МИ ЗА ТОБОМ, ХОГАРЕ!

ЗА НАШЕ ХРАБРЕ НЕПРИЈАТЕЉЕ!

ВЕЋ ЈЕ СВАНУЛО, А ОНИ ЈОШ ИСПИЈАЈУ ЗДРАВИЦЕ!

DIK BROWNE

ВАЉДА СУ САД ЗАВРШИЛИ! НАЗДРАВИЛИ СУ СТАРОЈ И НОВОЈ ГОДИНИ, ФАМИЛИЈИ, ПРИЈАТЕЉИМА, ПА ЧАК И НЕПРИЈАТЕЉИМА!

12-27

...И НАЈЗАД, ИСПИЈМО ЗА СРЕЋУ НАШИХ ЧЕТВОРОНОЖНИХ ПРИЈАТЕЉА КОЈИ СА НАМА ДЕЛЕ ДОБРО И ЗЛО!

КОНАЧНО КРАЈ!

ПОЧЕЋУ СА АЖДАЈОМ...

УФ! КОЛ'КО ЋЕ ТРАЈАТИ ДОК СТИГНЕ ДО ШАРКЕ!

© 1981 King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.

ШАРЕНИ ГЛОБУС

РЕКОРД РЕКОРДЕРА

Најтиражнија књига на свету је, ако нисте знали, „Гинисова књига рекорда": последње, двадесет и девето издање, штампано је у 49 милиона примерака и преведено на 23 светска језика. Као да ово није довољно, „Гинис" одавно држи још један рекорд: од свих књига на овом великом свету, из библиотека се највише краде баш ова ...

Међу најновијим Гинисовим рекордерима налази се и мачак по имену Хими: са својих 20,7 килограма Хими је несумњиво најдебљи мачор замаљске кугле.

ЗАБОРАВНИ ФИНАНСИРАЈУ ЖЕЛЕЗНИЦУ

Тако је, у Јапану, бар судећи по подацима који су недавно објављени. Каже се да је губитак који сваке године погађа јапанске железнице прилично ублажен захваљујући вредности предмета које су путници изгубили, а никада се нису јавили да их потраже. То не би било чудно кад би се радило само о кишобранима, рукавицама, па и новчаницима и торбама. Али, међу изгубљеним предметима нашла се огрлица од златних плочица која вреди близу милион динара, затим огрлица од правих бисера процењена на око два и по милиона динара, па један комплет накита вредан — осам милиона динара! (Све је изражено, разуме се, у новим динарима). Треба нагласити да према јапанским законима сваки предмет који се пронађе и преда полицији чека шест месеци да се власник јави, а после тога припада налазачу — у овом случају јапанским железницама. Објављен је и податак да су заборавни путници само 1980. године унели у касу железница педесетак милиона динара.

МАЛИ ЗЕЛЕНИ

Недавно се догодило да је неки Њујорчанин узбуђеним гласом обавестио полицију да је у његово двориште слетео неидентификовани летећи објекат и да су се мали зелени искрцали и сакрили у канте за ђубре. Човек је за лажну узбуну коју је дигао кажњен на суду са 35 долара (око 230 хиљада старих динара). Када је судија питао наредника да ли је могуће да је поверовао у тачност позива, наредник је мирно одговорио да јесте.

— Ја сваки позив морам најозбиљније да схватим. Пред кућу овог човека стигао сам са неколико полицијских кола и 40 људи. Тек кад смо читаву кућу опколили и проверили да ли у кантама заиста нечега има, могли смо да одахнемо и кажемо — пријава је лажна. Наравно, од почетка нам је позив био сумњив јер у дворишту нисмо наишли ни на какву летелицу!

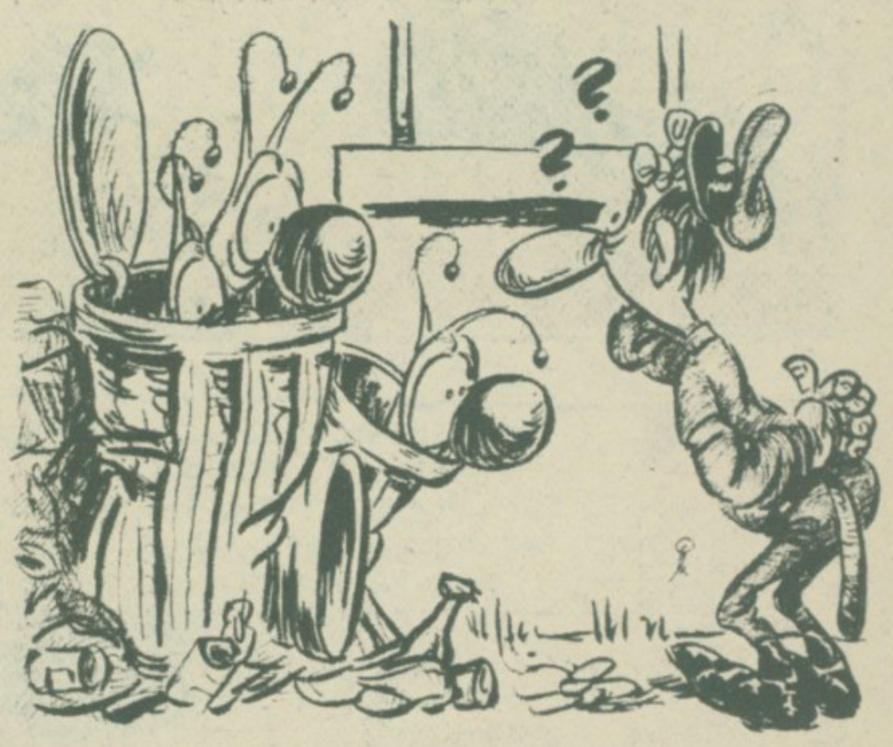

КАКО СЕ РЕШИТИ НЕПОЖЕЉНИХ

Истраживачи Белове лабораторије (САД) најављују још једну врсту „телефона будућности" који ускоро треба да се појави на тржишту. После „видеофона", где разговарајући гледате свог саговорника на малом монитору, шта се још може измислити на старом добром телефону? Може све, када је у телефонски апарат уграђен компјутер. Власник таквог телефона има и могућност да програми ра бројеве оних људи са којима хоће да избегне разговор, па када такве особе зову, из слушалице ће им увек одговарати сигнал — заузето...

ВОЛИТЕ ЛИ ШАХ?

Игра црно-белих поља веома је популарна у Источној Немачкој. У неким мањим местима направљен је такав култ од шаха да поједини удварачи, уколико желе да запросе руку неке девојке, претходно морају са њеним оцем да се огледају у овој игри. Тек ако победе, очеви пристају да им дају руку својих кћери! Правила ове древне игре уче се и као један од важних предмета у школи.

ПРИВАТНА ПРЕДСТАВА

Када је Кетлин Клепсон из енглеског града Скантропа чула да је освојила награду на радио-квизу, јако се обрадовала. Међутим, када су објавили да је награда — две улазнице за позориште, Кетлин је почела да плаче. Она спада у људе који пате од агорафобије, односно страха од великих слободних простора и јавних места. Награду није могла да искористи. Међутим, све се добро завршило. Звезда шоуа на који је Кетлин требало да иде, Чарли Дрејк, дошао је у њен дом и одржао јој приватну представу. Па онда реците да су сви глумци сујетни!

ШТА ЈЕ ТО?

Дугачко је седамдесет, метара, тешко шесто килограма? Најдужи тепих на свету. Рекордер прекрива под једне дворане шведског Парламента и недавно је због рестаурације читаве зграде морао да буде пресељен. За овај посао ангажовано је двадесет и пет радника.

ПРИЛАГОЂАВАЊЕ

Лондонци који свакодневно путују подземном железницом полазећи са станице Килберн запазили су да то исто редовно чини и један — голуб. Он би чекао на перону, а кад би дошао воз, лепо би улетео у неки вагон и сместио се на шипку. На станици Финчли Роуд овај дисциплиновани путник је излазио, а људи тврде да је на перону увек окупљено једно јато његових „сународника“ које као да га дочекује! Однедавно се, међутим, овај птичји чудак који се тако лепо прилагодио велеградском животу не појављује више у возовима. Нико не зна зашто је променио своју свакодневну навику нити шта је са њим.

ВРЛО ПЛАСТИЧНО УПОЗОРЕЊЕ

На укрштању железничке пруге и пута у Вичити у Канзасу стоји табла с натписом: „Возу је у просеку потребно 14 секунди да прође кроз ово укрштање. Без обзира да ли се ваша кола налазе на њему или не“.

Ко после да каже да није био упозорен?

МОЋ РАДИЈА

У многе области на Аљасци телефон још није стигао, па се људи довијају како знају кад имају да пренесу хитне поруке. У томе им много помаже и огласна служба на радију. Наравно, има свакојаких обавештења упућених преко радио-таласа, али порука за извесног Џона Смита надмашује све:

„Тако смо се нагло растали синоћ да сам заборавила да вам саопштим шифру касе у продавници која гласи: 28 налево, 16 надесно, 4 налево“.

ВАЖНО ЈЕ ЗВАТИ СЕ — ЧАНГ

Статистике показују да је презиме кога има највише у свету, кинеско — Чанг. У овој многољудној држави има 100 милиона људи са овим презименом. То значи да Чангова има готово пет пута више него свих Југословена! Када би Чангови основали посебну нацију, то би била седма нација по величини на Земљи.

СИНДИКАТ ЗА МАЧКЕ

Британци су познати по својој бризи за животиње, клубовима и друштвима за заштиту животиња. Зато њима ваљда и није чудно што је неком пало на памет да оснује — Синдикат мачака запослених у индустрији! Тај неко је новинарка Мира Хемонд која је правећи репортаже о британским челичанама остала потресена животом фабричких мачака (људе не помиње). Ево како је она објаснила потребу да се оснује мачји синдикат:

„Ниједна фабрика не може без мачака. Оне обављају дужност од суштинске важности спречавајући да се пацови и мишеви намноже и рашири епидемија, да изгризу каблове што би могло изазвати пожар и застој у производњи. Неки директори се брину о мачкама, али је највећи број оних који не знају ни колико мачака има у фабрици ни како се оне хране. Наш циљ је: обезбедити тим мачкама, незаменљивим сарадницима, бригу коју оне заслужују“.

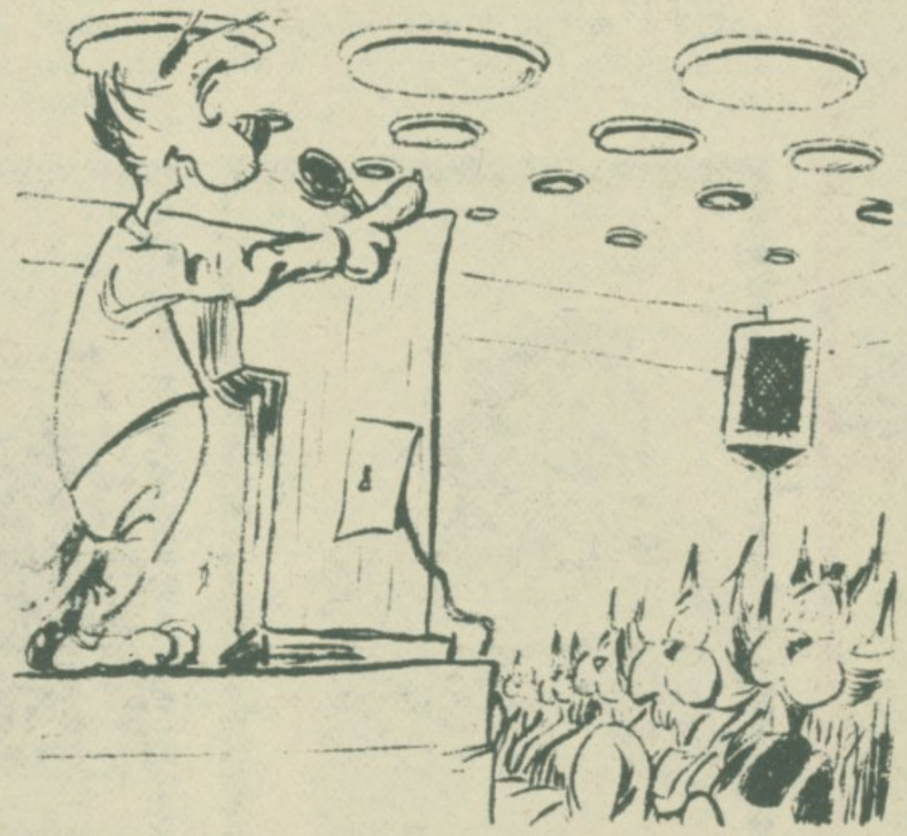

ТРЕБАЛО СЕ САМО — ПОНОВО СЕТИТИ

Гранвил и Авранш су мала места у Француској, на обали Нормандије. Оба имају болнице, али поједине анализе крви могу да се раде само у лабораторији у Авраншу, тако да је то одувек представљало проблем пацијентима из Гранвила, нарочито у хитним случајевима. Растојање између ова два места у ваздушној линији износи мало више од двадесет километара, али кривудавим путем уз обалу то је много дуже и што је компликованије — не могу се слати кола за сваки појединачни случај. Али, ако се мора? Онда много кошта и што је горе, дуго траје.

Крајем прошле године неко се (поново) сетио — голубова писмоноша. Епрувета са крвљу није много тешка, па зашто не би била успостављена ваздушна линија између две болнице? Решење је изгледало изванредно, а тако се показало и у пракси, откако је голубија пошта за анализу крви почела да ради децембра прошле године. Голубу се за трбух привеже наранџаста кесица у којој се налази епрувета, а летећи брзином од 110 километара на час, он растојање од Гранвила до Авранша пређе за само 11 минута. Чим се анализа обави, лабораторија јавља телефоном резултат болници у Гранвилу. Тако нема више проблема ни за хитне случајеве.

ЦИНИЧНИ ЛОПОВИ

Неки јувелир у француском граду Стразбуру паркирао је кола испред једног кафеа и ушао унутра да попије пиће. Лопови, који су очигледно већ знали да у аутомобилу има накит који је из радње преносио на чување у сеф банке, искористили су тренутак и украли му драгуље у укупној вредности од око две старе милијарде. На колима су му оставили једну поморанџу и цедуљу са поруком:

„Послужите се, биће вам лакше!“

ПОШТЕЊЕ СЕ НЕКАД НЕ ИСПЛАТИ

Рене Кига, домаћица из Тулсна, се ни часа није двоумила: видела је како је лопов једној жени у самопослузи украо ташну, одлучно му пришла и наредила да ташну сместа врати јер ће га у противном пријавити. Лопов је послушао и Рене се после свега задовољна собом вратила кући. Тек тада је открила да је џепарош док се с њим расправљала „смотао“ и њену ручну торбицу.

РОКОРАМА 82.

ХИТ-СТРАНА ● ХИТ-СТРАНА ● ХИТ-СТРАНА ● ХИТ-СТРАНА ● ХИТ-СТРАНА ● ХИТ-СТРАНА ● ХИТ-СТРАНА

Каква је била 1982. када је популарна музика у питању? Пре свега — неочекивана.

Ко је могао тврдити још пре годину дана да ће од свега онога што подразумевамо под појмом „нови талас“ у стварно првом плану бити и остати само група Клеш (Clash) уз пријатну диверзију, заједничку и појединачну, квартета Демнд (Damned)? Остале перјанице изгубиле су дах: Jam, Blondie и Exploited више не постоје а видне знаке кризе испољиле су Полис (Police) и Моторхед (Motorhead).

Оно што се истински дешавало и ширило нове видине отпада на музичаре који су се приклонили достигнућима електронске технологије и ту тражили нове могућности поп-концепта. Уз већ познате и признате Токинг Хедс (Talking Heads) и Хјуман Лиг (Human League) до пуног изражаја дошли су таленти Томаса Долбија (Thomas Dolby), те група Јазу (Yazoo), Џапан (Japan), Депеш Мод (Depeche Mode), ДАФ Симпл Мајндс (Simple Minds.)

Ако су нови освежили сцену онда су старе звезде показале нано се у стилу обележавају јубилеји: Ролингстонси (Rolling Stones) су направили незаборавну турнеју прослављајући две деценије постојања, Статус Кво (Status Quo) обележавајући исту годишњи-

ЏОНИ ИДЕ ДАЉЕ

Џони Штулић, челни човек Азре, не зна за предах. После троструког концертног албума „Равно до дна“ и дуплог студијског „Филигрански плочници“ недавно се појавила компилација сингл плоча из периода 1979—82. Изузетни песник представљен је у антологији светске рок поезије коју је саставио Драгослав Андрић, чак са пет песама! У том избору налази се и песма „Слобода“ коју знамо са истоименог сингла објављеног јуна ове године.

СЛОБОДА

слобода није божје сјеме па
да ти га нетко даје
слобода није захвалница
прочитана абецедним
редом
слобода није крилатица
рекламног паноа
конструктивна критика
постојећег стања
слобода је жена
узми је
слобода није подметање
идеолошки закржљале
форме
слобода није подметање
идеолошки било какве
форме
слобода није једноставни
домаћи задатак
она је свијест о складу
несклада несавршених
људи
слобода те чека
узми је
датуми
сјећање
контрола лупа вратима
регуларна представа
тко не памти изнова
проживљава
изнова
слобода није мизантропски
одбачено кукавичје јаје
слобода није узајамно
миловање идиотских глава
слобода није рефарада
станичног шаптача
она је свијест о складу
несклада несавршених
људи
слобода је жена
узми је

НЕУМОРНО КАМЕЊЕ

Прослављајући две деценије постојања Мик Џегер и друштво су пролетос направили серију незаборавних спектакла. У време „шпанске грознице“ када су због светског фудбалског првенства отказиване све приредбе, Ролингстонси (Rolling Stones) су терали инат правећи концерте по највећим фудбалским стадионима. Док се у Мадриду играла финална утакмица између Италије и СР Немачке, Стонси су свирали баш у Торину пред 67.000 посетилаца! Када је сазнао за резултат, Џегер је истрчао на сцену у дресу италијанске репрезентације. На леђима је носио број 20. Тог дана је био рокерски Паоло Роси. Одушевљењу није било краја.

РОКОРАМА 82.

РИБЉА ЧОРБА

Највећа свенародна рок атракција поставила је незабележен рекорд: ове године Рибља чорба је продала преко 600.000 албума! Сам по себи то је податак кога се не би стидела ниједна светска група. После рекордног тиража албума „Мртва природа“ и „златног“ концертног издања „У име народа“, нова плоча „Бувља пијаца“ је за само недељу дана планула у преко 50.000 примерака.

Оно што даје посебност у случају Рибље чорбе је чињеница да група од 1977. до данас није претрпела ни једну једину персоналну промену. Зна се: Бора пева, Мима свира бас гитару, Рајко и Бајага су гитаристи а бубњар је био и остао Вицко.

РОКОРАМА 82.

АББА

Најважнија европска поп група свих времена и вероватно најпопуларнији мешовити састав седамдесетих управо слави десетогодишњицу заједничког рада. Албум **„Синглови — првих десет година“** најтраженија је плоча пред новогодишње празнике а сингл **„Дан уочи твог доласка“** најбољи је доказ да славни шведски квартет још није рекао све што је имао.

Ово је, истовремено, била и година солистичких пројеката. Док су Бјорн и Бени радили музику за филмове и друге певаче, тамнокоса Анифрид је објавила први самостални албум **„Нешто се догађа“**. Настао у сарадњи са чувеним Филом Колинсом албум је постао велики европски хит. Са нешто мање успеха окушала се и плавокоса Агнета. Њена плоча **„Никад поново“** допала се, поготову слушаоцима у Скандинавији.

РОКОРАМА 82.

цу прегрмели су прву велику претумбацију али наставили пуном паром. Ху (Who) су објавили да се распадају али им то није сметало да направе бриљантну турнеју по Америци. Рокси Мјузин (Roxy Music) још једном су нас одушевили плочом и начином нано носе своју обавезу. Брус Спрингстин је сам у свом дому снимио дивну и романтичну соло-плочу. Група Дајр Стреитс (Dire Straits) вратила се са прекрсаним албумом „Љубав преко злата".

Уопштено говорећи, у моду су стигли дражесни дечаци, чаробне цуре и неодољива генерација оних неопредељених. У категорији првих издвајају се Хеиркат 100 (Haircut 100), Мјузин јут (Musical Youth) и Оранж Џус (Orange Juice). Из друге именоване поделе ваља истаћи Џоан Џет (Joan Jett), Го-го'с, Бананараму (Bananarama), Читу (Cheettah), Тоју (Toyah) и Рок Годис (Rock Goddess). У категорији трећих убрајамо Баухаус (Bauhaus), Калчр Клаб (Culture Club), Грејс Џоунс (Grace Jones) и (Haysi Fantayzee).

Што се тиче наше сцене ту битнијих померања није било. У врху остају Рибља чорба и Азра а озбиљни претенденти за високе позиције су Зана, Атомско склониште, Боа, Булдожер, Парни ваљан, Дивље јагоде, Електрични оргазам. Мада их није било у оној мери у којој смо оценивали, не ваља губити из вида Бијело дугме, Прљаво казалиште или Леб и сол. Дужници остају Филм, Идоли, Р. М. Точак . . .

НЕСВРГНУТИ КОВЕРДЕЈЛ

Почетком прошлог јануара Дејвид Ковердејл је изабран за водећег певача „гешког рока" а његов састав Вајтснејк (Whitesnake) за прву групу у фаху. Баш тада је процурела вест како се успешна екипа распада. Онда је званично објављено да су поједини музичари отишли а да састав планира реактивирање током јесени. Тако је и било. У новембру је објављен албум »Saints & Sinners«, а Дејвид се нашао на челу преуређеног састава који је силовито кренуо на британску турнеју.

Када га је новинар питао шта сада мисли о прошлим данима, поготово снима када је певао у Дип парплу, Ковердејл је одговорио:

—Желим да се учим на искуствима прошлости а не да у њој живим. То је исто као кад о бившој цури причаш пред рођеном супругом!

ЗАНА

Нема сумње да је београдски секстет Зана најпријатније изненађење године. Њихов други албум „Додирни ми колена" један је од најбоље направљених музичких пројеката у последње време. Захваљујући правим хитовима са плоче („Додирни ми колена" и „Мајстор за пољупце") избили су у ред најтиражнијих домаћих састава. Истовременo, Зана Нимани ће вероватно понети епитет „певачице године". Због одлазака неких чланова у војску многи планови су поремећени али то неће умањити позиције на које се Зана испела. Мада у концертним издањима никада нису остварили убедљивост са плоча, ова група ни издалека није показала све своје могућности.

РАЗЛАЗИ

Сва година ће остати упамћена и по бројним распадима чувених група. Ко није успео да прегура 1982?

Белу заставу су истакли многи за које се веровало да су стабилни и успешни. Списак је дуг али издвојмо: Jam, Blondie, Black Sabbath, Squeeze, Exploited, Bad Company, Lin . . .

Мало је ко претпостављао да Блонди (Blondie) могу „пући". Шта је пројурковало „распад система"? Прилично неуспешан соло албум звезде Деборе Хари? Катастрофалне реакција тржишта на плочу »The Hunter?« Поражавајућа продаја улазница за америчку турнеју? Отказана гостовања по Европи и Јапану због незаинтересованости публике? Прекид сентименталне и креативне везе између Деборе и гитаристе Криса Стеина? Вероватно је збир ових питања условио тужан крај.

БИТЛСИ ЗАУВЕК

Петог октобра 1962. непозната ливерпулска група Битлс (Beatles) објавила је своју прву сингл плочу са песмом »Love Me Do«. Средином децембра доспели су на листу најбоље продаваних плоча, али ту нису остали дуго. Сећајући се тих дана компанија ЕМИ је петог октобра све године поново издала исту плочу. Сада је успех био далеко већи а плоча, са пола милиона продатих примерака, освојила „златан тираж".

Истовремено је завладала сезона Битлс-носталгије. Репринтују се њихови месечни часописи, њихове сада монтиране видео касете велики су успеси, албум „20 највећих хитова" је међу најтраженијим. Тако је 1982. била година поновне популарности најпознатије, и већ 12 година бивше, енглеске групе. Све прлази а Пол, Џон, Џорџ и Ринго одолевају времену и модама.

ЖЕНА ПТИЦА

КАО НИЈАГАРИНИ ВОДОПАДИ

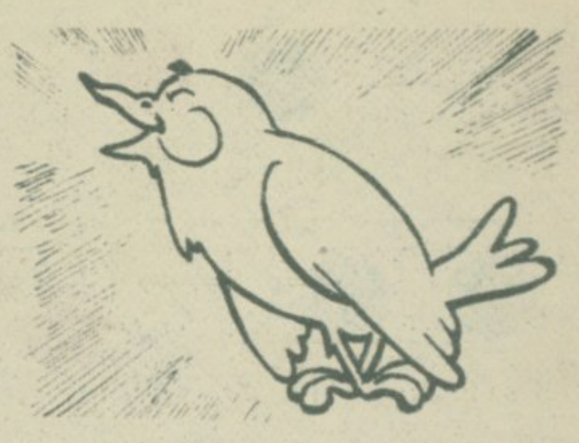

Висока елегантна жена тамних очију изашла је на позорницу Чикеринг хола у Њујорку и стала крај клавира. Само је мали број њених познаника у дворани знао шта ће се догодити те вечери 1886.

Сви су, нормално, очекивали да ће госпођа Алис Шо отпевати неку аријуа, на опште изненађење, она је мелодију — одзвиждала. У првом тренутку сви су били запрепашћени, али полако, опорављени од првог шока, почели су да уживају у изванредној вештини којом је варирала деонице, лакоћи са којом је савлађивала и најкомпликованије пасаже. После њеног наступа двораном је одјекнуо громогласан аплауз. Тако нешто никада нису чули. Нису ни могли јер се сматра да је Алис Шо била прва особа која је од звиждања начинила уметност.

Како је Алис уопште дошла на идеју да звижди?

Док су њене другарице, као све фине девојчице, биле смерне, седеле у кући уз вез, Алис се понашала као дечак. Пентрала се по дрвећу, тукла са дечацима и — непрекидно звиждала! Њени родитељи су били очајни и једва су је некако наговорили да не испушта више те „непријатне звуке". А кад је одрасла... Не зна се да ли је остала удовица или се развела тек — требало је издржавати породицу: четири кћери. Да пева, то су већ многи радили, не би било ни довољно атрактивно нити би се исплатило. Сетила се да је као мала волела да звижди и одлучила да похађа часове музике. Кад је професору рекла да неће учити певање него да треба само да јој помогне да што тачније одзвижди прво популарне арије а затим и компликоване композиције, он је наравно био збуњен. Ипак, пристао је. Алис се показала као изванредан ђак. Са великом лакоћом звиждала је и најтеже мелодије.

Како дише?

После изузетно успешне сезоне у Њујорку и наступања на многим приредбама и концертима, слава Алис Шо почела је да се шири и изван Новог континента. Европа је хтела да чује ово чудо од жене. Први позив стигао је из Велике Британије. На пут је Алис Шо кренула са личним пијанистом, госпођом Кембл.

У ливерпулској луци Алис је сачекао лични шофер градоначелника Лондона који је у својој кући с нестрпљењем очекивао њен долазак. Отмено друштво које се ту окупило није је пустило ни да се распакује, желели су да им сместа покаже своју вештину. И како су тада са одушевљењем пропратили њено звиждање, тако су реаговали сви који су је чули за два месеца колико је остала у Британији. Разна друштва и концертне дворане буквално су се отимале да им Алис Шо буде гост, неколико пута певала је и принцу од Велса!

Енглеска штампа сва је била у знаку даме која звижди. Ређали су се наслови: „Жена чији је глас као Нијагарини водопади", „Ушла је у сва срца", „Чудо које звижди", „Запањила публику". Постала је толико популарна да је њену славу неки новинар упоредио са оном коју је уживао Буфало Бил. За њено име знали су и стари и млади. Новинар из листа „Сетрди ривју" забележио је да су људи на њене концерте долазили спремни да је исмеју, а по завршетку су из дворане излазили са осећањем да тако нешто још нису видели (пардон, чули).

Најлепше мишљење о њеној вештини имали су и музички критичари. Једнодушни су били у оцени да она успева да одзвижди све арије са савршеним осећањем и за најфиније нијансе. Говорили су да она музици даје исто богатство као врхунски певачи. Највише их је запањивало то што се код ње, мада је тонове постизала искључиво избацујући ваздух кроз напућена уста, никада не чује кад удише тако да извођење ниједном није било поремећено „непотребним шумовима". Поредили су је са магичном флаутом која избацује том свом силином да би он нестао у даљини, нежан као вечерњи поветарац...

Ленари покушавају да реше загонетку

Чудно би било да су други певачи остали хладни на оволике хвалоспеве које је Алис Шо нештедимице примала са свих страна. У часопису „Лондонско друштво" појавио се чланак под насловом „Завидљиви професионалци"... Певачи су заиста били огорчени на жену која звижди. Она добија читавих 25 гвинеја (некадашњи енглески златан новац) да би одзвиждала неколико тонова. То њено „дување", тврдили су, никако не може да се упореди са озбиљним наступом једног школованог певача који на репертоару има класичне композиције. Читава та бука која се око ње дигла, неозбиљна је. Уосталом, то што она звижди, грубо је и дисхармонично". Алис Шо остала је хладна на овакве злонамерне нападе.

Пре него што је отпутовала из Велике Британије, пристала је да је прегледа група стручњака који су, у интересу науке, желели да открију тајну њеног „звиждења" способности. После детаљног прегледа лекари су једино могли да установе да госпођа Шо има нешто узлигнутије горње непце него што је то уобичајено, али то никако није решавало загонетку. На крају су се сложили да је то, једноставно, дар природе. Алис је одмах додала

Фотографија Алис Шо из 1888. године — она је прва и најпознатија жена која је звиждање претворила у уметност.

Сибил Феган је основала и школу уметничког звиждања.

— и великог и напорног вежбања сваког дана, без изузетка.

Алис је на турнеје ишла без својих кћери. Међутим, никада није пропуштала прилику да их спомене, да покаже њихове слике које је носила у медаљону око врата. Једном приликом групи новинара открила је тајну — своју децу она никада није звала именом већ је за свако измислила посебан звиждук на који су се оне, научене коју зове, одазивале. Била је посебно срећна што и оне добро звижде. Кад су њене најмлађе кћери, близнакиње, посрасле, заједно са њима почела је 1906. године да се појављује у чувеном „звиждећем трију".

Гледстон и Шо

Баш у време кад је Алис Шо гостовала у Енглеској, усавршен је први фонограф у Едисоновој лабораторији и почео је да се продаје на тржишту. Ову справу, претечу грамофона и магнетофона, у Велику Британију лично је донео Џорџ Гуро, агент Едисонове компаније. На фонографу који је и снимао и репродуковао глас Гуро је прво снимио глас премијера Гледстона. Међу одабраним који су остали забележени на ваљцима превученим воском било је и звиждање Алис Шо. На жалост, ови ваљци су касније изгубљени.

„Звиждећа примадона" или „Ла бел сифлез" (лепа звиждачица), како су је називали француски новинари, имала је прилику да сними једну композицију тек 1907. године. Била је то мелодија „У Венецији" која је и после десет година била међу хит плочама. Наиме, у каталогу од 1917. године са списком свих плоча, 18 је било са звиждањем, 22 са ефектима звиждања и 24 са звуцима сличним цвркутању птица! Јасно је да су те године представљале златно доба звиждања. Свако ко је имао Едисона (тако се популрно називао фонограф), Виктролу или Колумбија графанолу набављао је обавезно неку плочу са звиждањем. Већ 1936. године у каталогу се наводе само 3 плоче са звиждањем, ниједна са ефектима звиждања и 8 са звуцима сличним цвркутању птица. Ера звиждања, очигледно, није дуго трајала.

Из овог великог броја „звиждећих" плоча јасно је да се није само Алис Шо бавила овом уметношћу. Сибил Сандерсен Феган, млада жена из Спрингфилда, америчка држава Охајо, дошла је 1917. године у Њујорк да покаже шта зна. Она је звиждала гурнувши оба мала прста у уста и уз помоћ њих одређивала висину тона. Када су је чули одговорни људи грамофонске куће „Колумбија", одмах су са њом потписали уговор на пет година, док је Едисонова компанија ангажовала за турнеје по Америци. Док се није повукла са естраде, Феганова је снимила на стотине ваљака за 14 различитих дискографских компанија, више него ико ко је звиждао.

Чан и хор

Друга једна девојка, Агнес Вудворд, дипломирала је у то време на Детроитском музичком конзерваторијуму, одсек за певање. На њену несрећу (или срећу) убрзо је констатовала да пева са великим напрезањем. Лекари су јој рекли да јој је глас озбиљно угрожен и да више неће смети да наступа. Њу то није обезхрабрило: почела је марљиво да увежбава — звиждање. Толико је усавршила такозвано „птичје звиждање" да је после неколико година успешног наступања отворила чак и школу. У њеној „Калифорнијској школи уметничког звиждања" у Лос Анђелесу било је толико студената да је морала да ангажује три асистента. Њени ђаци су се прочули, па су их позивали за разне прилике, на венчања, разноразне приредбе, али и на — сахране. Агнес Вудворд је чак основала и звиждећи хор са 30 девојака. Издала је и књигу — „Звиждање као уметност".

Међу најупорнијим студентима Агнес Вудворд сигурно је била Лота Стоун. Она је случајно, међу књигама које је њен муж продавац као аквизитер, наишла на „Звиждање као уметност". Следећих десет година провела је марљиво вежбајући и сама и у школи у Лос Анђелесу. Како није имала новца, сваког лета напорно је радила да би имала за школарину. Када је коначно успела да положи све испите и добије диплому која јој је давала право да и сама може да подучава методу звиждања, Лота је била пресрећна. Остварио јој се сан. Она и сада, мада се ближи деведесетој, учествује на такмичењима звиждача. Пре три године на другом светском такмичењу звиждача, одржаном у Карсон Ситију у Невади, освојила је прво место међу женама.

В. С.

АУТОСТОПИРАТИ ХЕЛИКОПТЕР

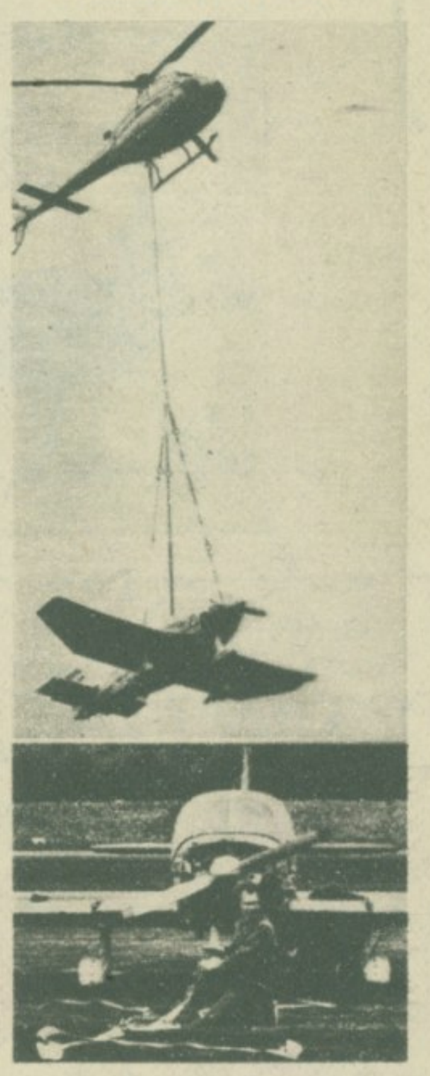

Чуло се неко брундање, па неко шкрипање, пилоту је било јасно да постоји неки квар на мотору. Одлуку је морао брзо да донесе — принудно слетање. На срећу, налазио се изнад једног поља у Арнсберг, СР Немачка. Успешно је приземио свој спортски авион и одмах се дао на отклањање квара на мотору. Није прошло ни пола часа, а авион је поново без проблема могао да узлети. Тек тада појавиле су се непредвиђене тешкоће. Поље на коме се налазило није било довољно дугачко, тако да летелица није имала неопходно узлетиште. Али, пилот се досетио. Сместа је радио-везом обавестио станицу полиције и од њих затражио помоћ. На место удеса убрзо је стигао хеликоптер са већ припремљеним челичним ужадима. Ужад су закачили за авион и однели га до првог аеродрома. Е, сад још неко нека каже да је мода аутостопирања прошла!

КАКАВ ЦИН

Сигурно и не претпостављате да је на нашој слици мрав, а још мање шта то он држи у устима. Па да вам откријемо тајну — мрав носи један од најновијих силиконских чипова (силиконска плочица у којој су интегрисана минијатурна електронска кола, па је капацитет старинског електронског мозга који је заузимао и по неколико просторија каквог института сада концентрисан на свега неколико квадратних милиметара). Да би се добила ова слика мрава који држи микрочип, употребљен је микроскоп који увеличава 10 000 пута.

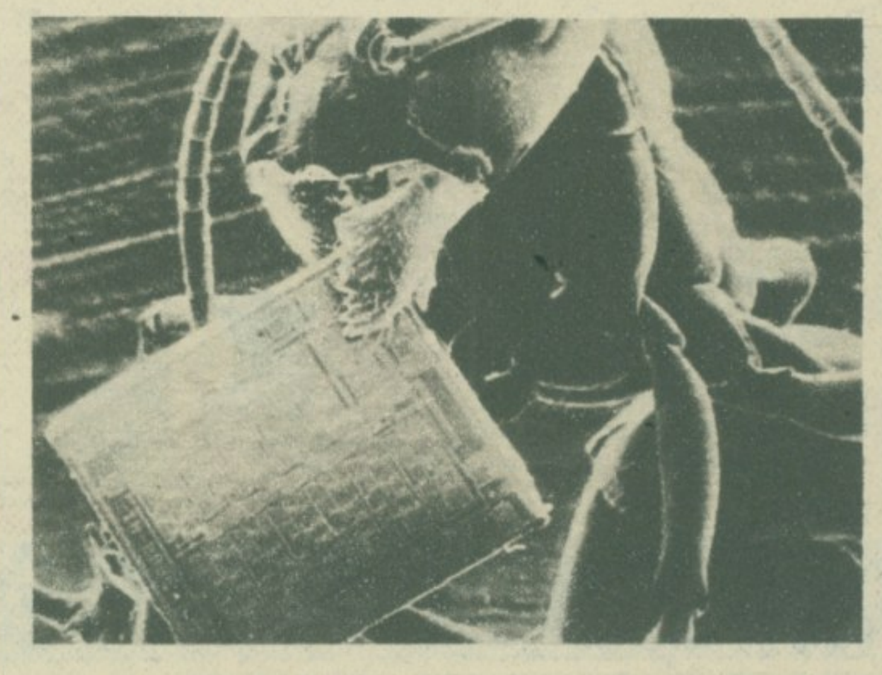

ТРКАЧ

Не зна да игра кан-кан, али ова фигура енглеског скулптора Тина Рибса одлично „трчи". Жири на изложби уметничких дела у Дортмунду (СР Немачка) једногласно је признао да је ова скулптура од конзерви толико добра да је одмах „одјурила" кући с првом наградом.

БИМ И БУМ

ТРАПОЊЕ

990+10 СУПЕР НАГРАДА

ПЕЗ фигурицу ПАПАГАЈ добили су чланови ПЕЗ клуба чије чланске карте носе следеће бројеве:

64067 64071 64080 64105 64125 64143 64150
64171 64184 64210 64242 64277 64303 64305
64310 64368 64378 64391 64399 64421 64436
64438 64451 64456 64466 64494 64517 64520
64618 64649 64654 64364 64668 64373 64705
64703 64758 64769 64780 64802 64836 64841
64843 64845 64888 64947 65020 65035 65071
65101 65120 65124 65138 65195 65189 65202
65209 65216 65217 65253 65291 65304 65313
65317 65339 65372 65373 65374 65433 65437
65447 65528 65538 65595 65579 65633 65658
65748 65778 65789 65824 65834 65863 65883
65909 65959 65994 66016 66122 66139 66168
66194 66197 66207 66214 66217 66242 66324
66346 66353 66355 66382 66423 66436 66464
66552 66556 66578 66637 66697 66736 66749
66817 66820 66831 66835 66944 66869 66913
66942 66995 67029 67032 67043 67053 67164
67182 67234 67252 67259 67273 67310 67346
67352 67387 67416 67461 67523 67587 67589
67607 67646 67701 67716 67726 67745 67747
67791 67882 67803 67926 67946 67962 68038
68103 68110 68116 68154 68177 68186 68216
68223 68230 68233 68279 68305 68314 68350
68358 68372 68426 68447 68458 68524 68576
68589 68605 68678 68680 68682 68697 68707
68743 68749 68792 68905 68923 68825 68835
68908 68918 68937 68940 68953 68952 68980
69052 69055 69078 69084 69107 69110 69115
69164 69176 69233 69241 69243 69246 69265
69288 69293 69316 69335 69363 69367 69348
69397 69453 69452 69464 69470 69471 69472
69482 69483 69515 69545 69556 69605 69620
69634 69682 69691 69703 69727 69728 69747
69759 69772 69783 69811 69827 69835 69862
69870 69874 69880 69995 69933 70038 70072
70076 70082 70102 70206 70275 70280 70337
70351 70371 70387 70395 70446 70448 70452
70471 70537 70547 70581 70595 70665 70677
70770 70783 70796 70837 70959 70972 70974

70986 71007 71068 71073 71077 71113 71155
71201 71213 71227 71325 71326 71328 71339
71355 71422 71486 71490 71657 71662 71672
71678 71687 71713 71802 71885 71906 71913
71915 71929 71942 72014 72016 72031 72047
72061 72121 72136 72138 72156 72179 72189
72202 72207 72211 72235 72250 72283 72287
72288 72291 72348 72359 72364 72398 72428
72362 72469 72509 72513 72515 72531 72718
72720 72748 72829 72836 72847 72925 72937
72937 73044 73077 73139 73185 73227 73230
73303 73312 73324 73337 73371 73411 73421
73440 73521 73528 73542 73558 73591 73628
73651 73703 73743 73772 73872 73973 73885
73897 73908 73919 73924 73943 73996 73999
74067 74072 74098 74164 74186 74185 74192
74196 74232 74266 74273 74280 74304 74305
74329 74357 74388 74421 74445 74477 74502
74523 74541 74574 74531 74582 74597 74657
74697 74709 74742 74761 74763 74777 74796
74800 74808 74823 74866 74868 74881 75003
75019 75041 75043 75044 75048 75098 75114
75143 75151 75179 75190 75201 75205 75233
75262 75295 75315 75317 75333 75333 75360
75413 75448 75477 75483 75498 75503 75537
75539 75560 75573 75591 75619 75630 75648
75691 75695 75726 75788 75797 75904 75961
75872 75915 75939 75942 75970 75973 76093
76110 76218 76237 76301 76343 76410 76432
76457 76499 76555 76569 76572 76575 76595
76611 76620 76638 76643 76652 76724 76756
76824 76843 76853 76972 76975 76979 76987
76907 76917 76930 76932 76957 76974 76984
76993 77032 77050 77093 77111 77117 77127
77144 77145 77170 77184 77282 77306 77327
77346 77357 77433 77477 77497 77525 77590
77599 77663 77763 77793 77813 77837 77852
77872 77894 77899 77902 77916 77922 77960
77955 78008 78013 78093 78116 78122 78128
78129 78145 78148 78155 78158 78201 78238
78243 78248 78253 78269 78312 78369 78389
78409 78426 78435 78438 78457 78483 78478
78483 78530 78538 78552 78551 78587 78613
78730 78750 78759 78778 78792 78818 78823
78830 78909 78912 78945 78955 78973 79022
79039 79097 79149 79196 79198 79202 79211
79229 79289 79379 79232 79438 79447 79467
79506 79568 79589 79311 79621 79630 79676

79710 79754 79785 79840 79842 79946 79971
80022 80113 80142 80145 80213 80215 80221
80256 80318 80340 80392 80393 80402 80410
80411 80412 80436 80489 80470 80491 80499
80523 80570 80625 80627 80534 80644 80661
80729 80752 80805 80877 80906 80923 80930
80954 80980 81029 81031 81036 81058 81073
81120 81154 81207 81226 81293 81304 81310
81312 81384 81390 81403 81472 81481 81495
81550 81552 81592 81605 81648 81655 81695
81794 81819 81824 81881 81953 81958 81961
82001 82022 82024 82090 82156 82169 81177
82202 82209 82232 82244 82297 82325 82390
82391 82393 82394 82405 82409 82490 82500
82501 82518 82540 82542 82557 82562 82556
82583 82635 82651 82672 82722 82749 82786
82926 82938 82933 82989 82990 82998 83027
83093 83130 83147 83168 83181 83200 83202
83249 83280 83291 83305 83341 83398 83435
83491 83472 83524 83541 83559 83572 83583
83591 83605 83631 83644 83682 83683 83704
83784 83788 83833 83904 83908 83932 83954

83970 83981 83999 84031 84065 84074 84109
84215 84216 84223 84230 84274 84275 84336
84343 84396 84420 84438 84443 84461 84478
84488 84501 84516 84535 84573 84598 84609
84618 84621 84647 84682 84710 84729 84770
84810 84826 84853 84863 84885 84894 84955
84964 84970 84998 85084 85125 85168 85156
85160 85189 85193 85205 85224 85242 85291
85301 85322 85334 85353 85365 85377 85392
85474 85494 85501 85506 85553 85620 85663
85668 85712 85716 85717 85750 85760 85827
85838 85851 85852 85891 85895 85906 85929
86015 86032 86034 86051 86066 86081 86111
86125 86140 86197 86196 86212 86216 86231
86255 862297 86315 86324 86338 86350 86360
86383 86409 86450 86454 86475 86483 86499
86558 86567 86599 86641 86645 86657 86699
86765 86768 86770 86791 86799 86847 86862
86868 86885 86896 86902 86941 86943 86955
86934 86973 86974 87015 87021 87034 87061
87115 87167 87190 87212 87224 87244 87271
87283 87291 87310 87314 87324 87327 87348
87355 87361 87385 87371 87431 87435 87468
87470 87479 87499 87527 87543 87544 87567
87598 87600 87618 87624 87655 87659 87668
87683 87693 87702 87720 87737 87752 87778
87793 87808 87812 87863 87924 87973 87980
87997 88124 88192 88194 88196 88197 88214
88237 88256 88305 88332 88400 88413 88441
88501 88520 88545 88551 88555 88559 88572
88584 88617 88617 88706 88739 88748 88788
88835 88865 88875.

Пакет ПЕЗ производа добили су бројеви:

63919 63933 63983 69948 70694 73325 75717
77312 78079 81916

Награде ћемо испоручити поштом.

У
НОВОЈ ГОДИНИ
вам све ПЕЗ фигурице
желе много успеха
у школи
и много весеља
при игри.

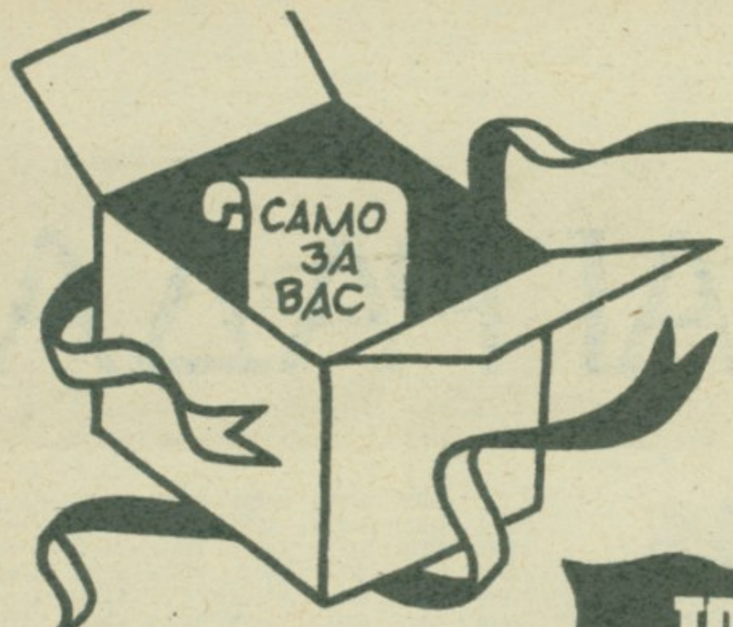

ТРИКОВИ БИГ ПАЛЕТА

ПРСТ ЈЕ ОЖИВЕО

Овим триком постићи ћете одличан успех а појединци ће, морам да вас припремим, можда и побећи од страха кад га виде. У чему је штос?

Направите једну кутију од дебљег картона или шпер-плоче са отвором на дну довољно великим да кроз њега може да се провуче прст (цртеж А). Тако припремљену кутију ставите на длан леве руке и провуците кроз отвор средњи прст. Пре него што стигну гости, оставите у кутију вату тако да, кад неко од ваших другара отвори поклопац, изгледа као да је „цела". А кад уледа жив прст нико неће позвати да припада вама, (цртеж Б). На први поглед трик изгледа сувише јасан, међутим верујте да, уколико га добро изведите и

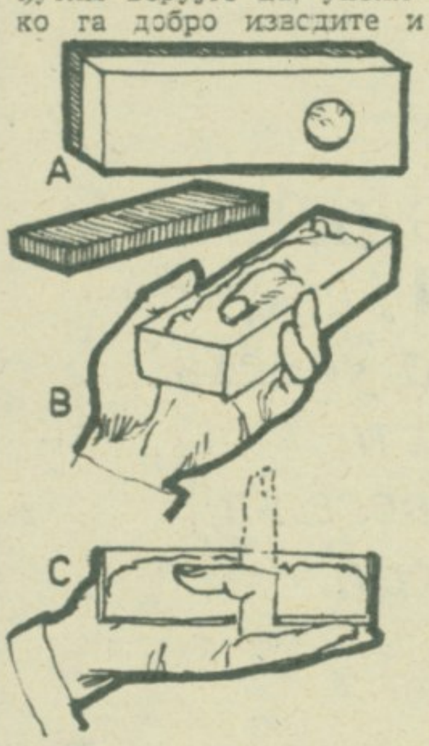

ако се не види отвор кроз који сте провукли прст, неко неће схватити тајну.

Кад неко из друштва дотакне прст, он ће оживети (цртеж Ц), а они слабијих нерава побећи ће од страха. Ово можете да поновите неколико пута док десном руком придржавате кутију да се не помера док ви мрдате средњим прстом. Кад мислите да сте своје госте довољно наплашили, брзим покретом скините кутију, ставите је у џеп и никако не дозволите да је неко узме у руке!

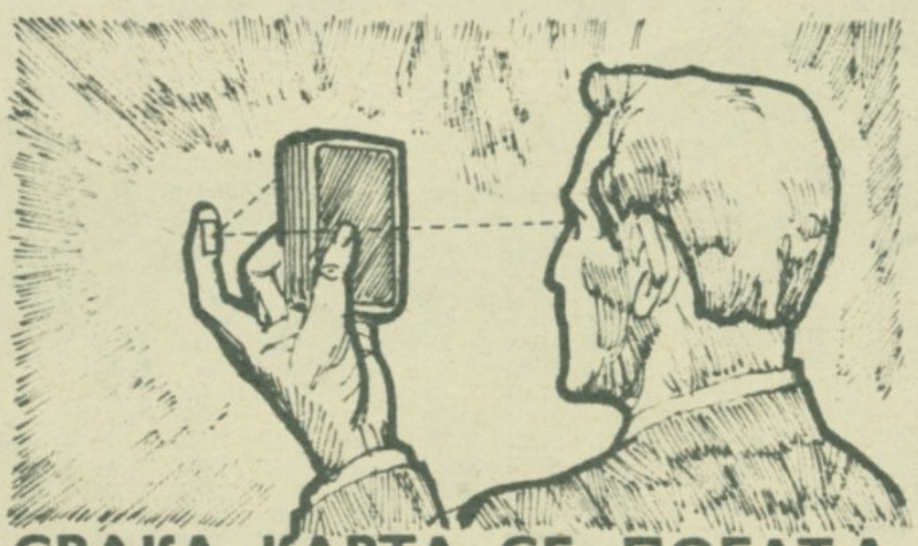

СВАКА КАРТА СЕ ПОГАЂА

Овај трик врло је једноставан, а оставља, верујте ми на реч, сјајан утисак. Није вам потребно много реквизита — само шпил карата и једно огледалце које залепите на јагодицу кажипрста тако да се то не примећује. Већ вам је јасно у чему је штос? Карте држите окренуте публици, кажипрст је довољно удаљен да се у огледалцету јасно огледају карте које извлачите.

Док извлачите из шпила једну по једну карту и говорите која је, добро пазите да вам нико не стоји са стране да не би открио вашу „магичну" моћ.

Забавите себе и своје пријатеље у новогодишњој ноћи

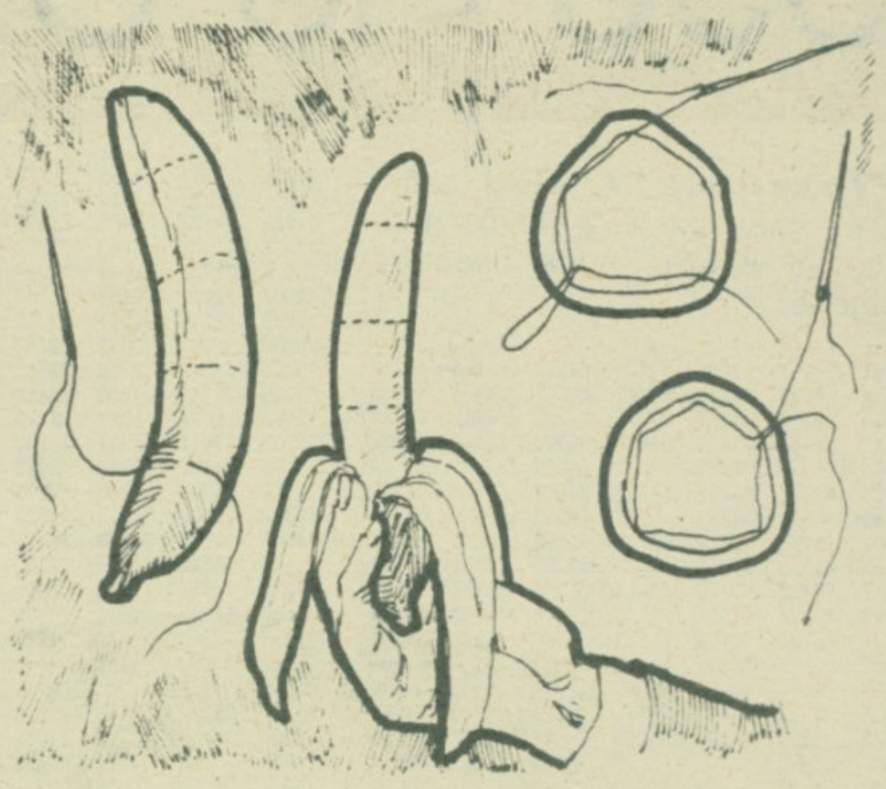

ЧАРОБНА БАНАНА

За овај трик вам лично гарантујем успех јер сам га сам више пута изводио пред публиком. Потребна вам је једна незгуљена банана. Узмите иглу са увученим концем и провлачите је у истој висини из једног „угла" у други да бисте на крају затворили отприлике шестоугаоник и вратили се одакле сте и започели (погледајте цртеж). Значи, ви сте око унутрашњег дела банане направили концем обруч — потребно је сада само да конац повучете и плод је унутра пресечен, али је кора остала цела. Ово поновите на неколико места. Све ово урадите пре него што вам дође друштво.

Сада слободно свакоме можете дати банану на увид, гарантовано нико неће приметити било шта сумњиво. Када се сви окупе, реците да ћете уз помоћ магичних речи успети чаробним покретима да пресечете банану само благим додиром. Долази онај најузбудљивији део — љуштите банану, она делује својим „нормално". Увежбаним покретом дотирујете плод и он се смањује за један спрат, други, трећи... Будите сигурни да ће сви остати запрепашћени вашом чаролијом.

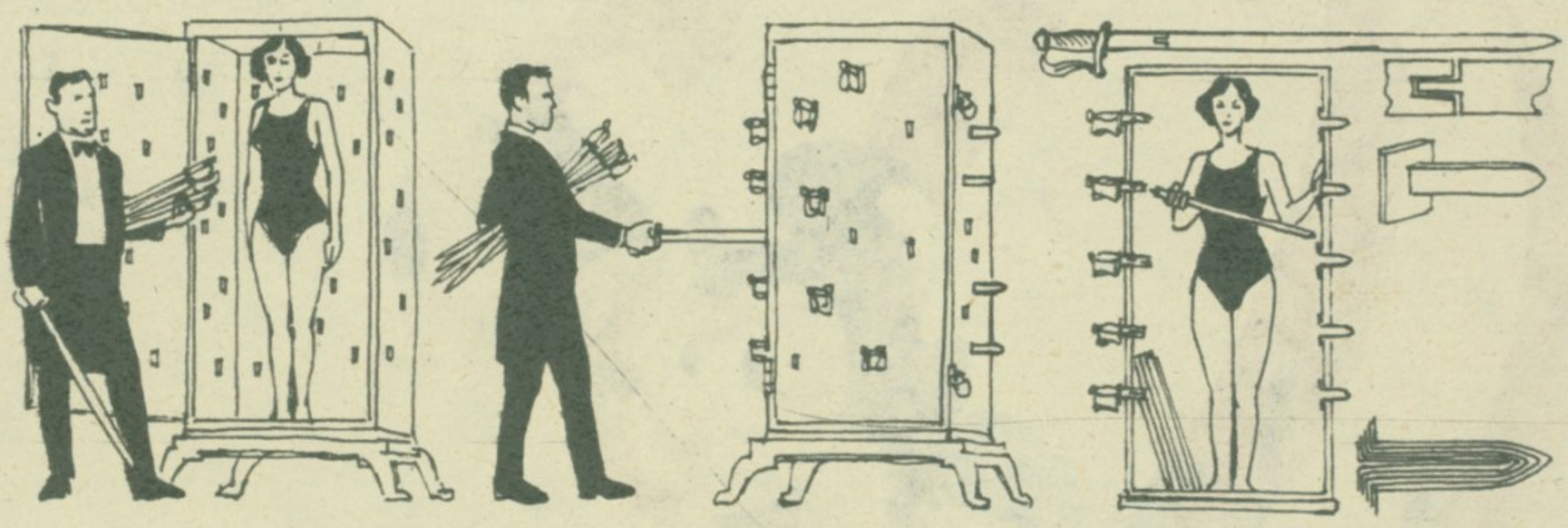

КАБИНЕТ МАЧЕВА

Овако се назива трик који многи мађионичари изводе на својим наступима. Сигурно сте се увек питали како је могуће да се особи, која је затворена у сандуку кроз који мађионичар пробада мачеве, ништа не догоди. Одлучио сам да вам откријем тајну ове мађионичарске илузије.

Пре свега, сандук у који улази мађионичарева помоћница није обичан — на њему већ постоје отвори кроз које ће се провући мачеви. Нису ни мачеви они прави — сваки је на расклапање као што се на цртежу види тако да кад мађионичар са једне стране забоде тај мач, његова помоћница унутра расклапа га и забада са друге стране. Нама, који све то посматрамо, изгледа као да је мач прошао кроз унутрашњост сандука, пробо јадну жену унутра, али крви није било. Исто тако, кад мађионичар на крају извлачи мачеве, помоћница унутра чује његов глас и мачеве опет саставља. Кад он каже, „извући ћу први мач!", она брзо реагује и ставља онај оштри део на врх мача, па кад га мађионичар извуче, он нама који то не знамо изгледа као најнормалнији бодеж, а не мач на склапање.

ОБУЧИТЕ САРУ КЕЈ

САРУ КЕЈ ЗАЛЕПИТЕ НА КАРТОН, ПА ИСЕЦИТЕ. ХАЉИНЕ НЕ ЛЕПИТЕ НА КАРТОН!

СВИЛЕНА ХАЉИНА

ФАРМЕРКЕ СА КЕЦЕЉОМ

МУСЛИНСКА ХАЉИНА

КУЦУ ЗАЛЕПИТЕ НА КАРТОН И ИСЕЦИТЕ. КАИШ НАТАКНИТЕ НА САРИНУ РУКУ

НАУШНИЦЕ ОД КРЗНА

ЗИМСКИ КАПУТ СА ГА-ЛОШАМА

ШЕШИР

ПОКЛОН ЗА НОВУ ГОДИНУ

ФЛАНЕЛСКА СПАВАЋИЦА

ЛАКА ПЕЛЕРИНА ЗА МУСЛИНСКУ ХАЉИНУ

КУЋНА ХАЉИНА

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

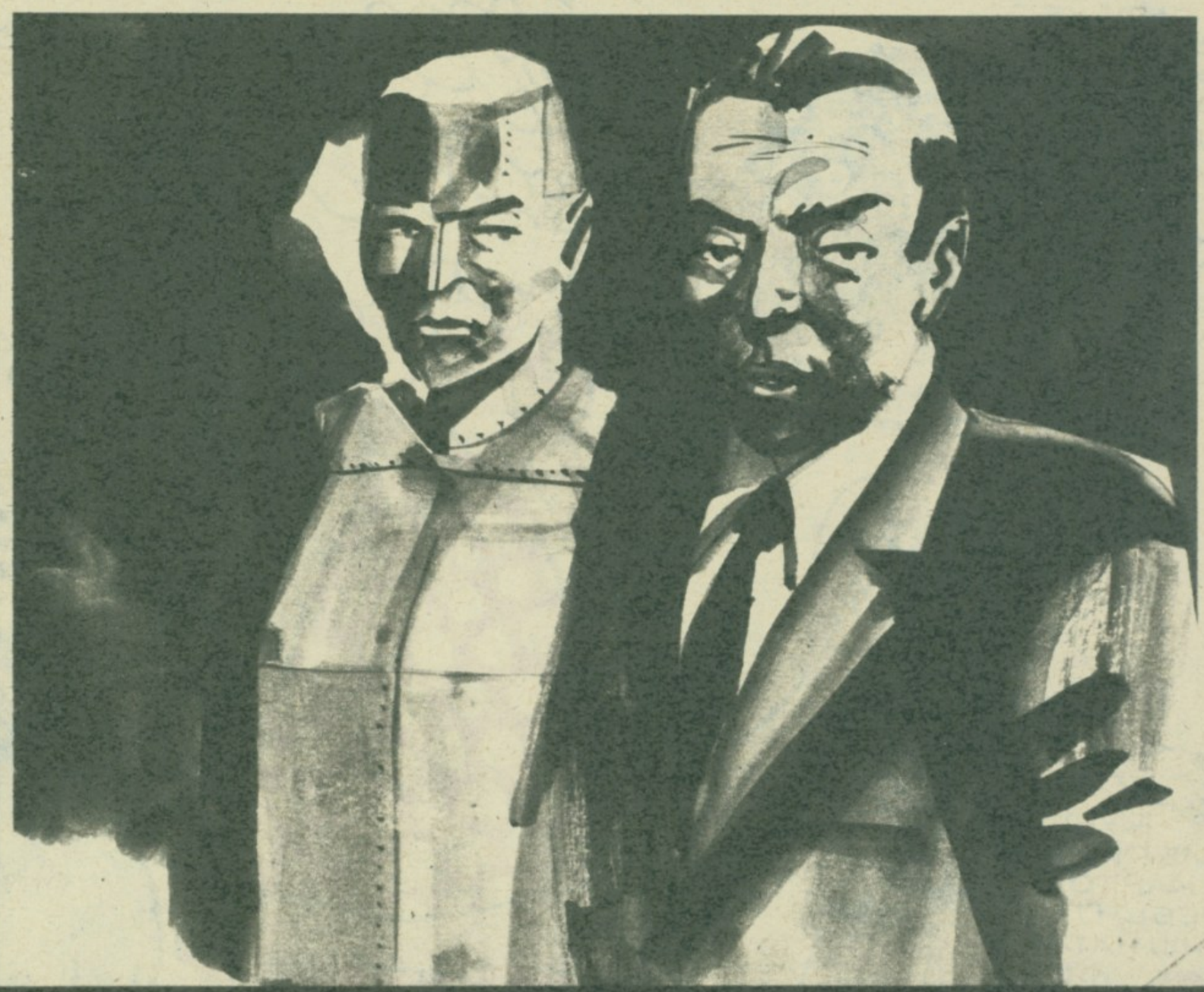

ТО НИЈЕ ОН

ШТО ВИШЕ ПОКУШАВАМ, СВЕ САМ СИГУРНИЈА ДА ЈЕ ПРЕДА МНОМ ПОТПУНИ СТРАНАЦ. — ЛЕКАР ЈОЈ НИЈЕ ВЕРОВАО НИ РЕЧ.

ШИНИЧИ ХОШИ

У ординацију познатог психијатра ушла је жена од тридесетак година. Изгледала је лепо, али лице јој је било уморно и забринуто. Уосталом, мало људи долази овоме лекару а да не пате од неке тегобе.

— У чему је невоља? — упита лекар љубазно.

— Па, овај... — поче да муца жена. Није то било ништа необично. Ретки су пацијенти који говоре без устезања када оду психијатру. Он мора најпре да их мало охрабри да би почели слободније да говоре.

— Дакле, да чујемо шта имате да кажете — инсистирао је лекар. — Опустите се, молим вас. Хоћете ли ми рећи како је све то почело? Можете изоставити све што не желите да ми кажете. Сачекаћу док не будете осетили жељу да ми изнесете појединости.

— Па, у ствари, у питању је мој муж — рече она најзад.

— Шта је с њим?

— Одакле да почнем?... Било је то пре неколико година. Једног дана је отишао, и тада сам га последњи пут видела. Није оставио никакво писмо или било шта друго.

— Схватам. Ишчезао је, зар не? — рече лекар мирно. — Али, кад је већ тако, бојим се да сте дошли на погрешно место. Требало је да одете у полицију.

— Наравно да сам то учинила — рече жена покушавајући да контролише своје емоције. — Полицајци су се истински трудили да га пронађу, а и његови сарадници су то учинили, али узалуд.

— Можда је страдао у некој саобраћајној несрећи или извршио самоубиство?

— Па... — заусти жена, обарајући поглед.

Значи ли то да ви не можете да се смирите напросто зато јер не знате шта се десило с њим, да ли је мртав или жив? То је постао тако тежак терет за вас да више не можете да га поднесете? Јесам ли у праву?

— Не. Тек сам почела да вам причам своју причу — жена се збуњено насмеши. — У ствари, ја могу сасвим лако да се помирим са стварима. Закључила сам да није ни од какве користи бринути се због нечега што и тако не може да буде разрешено, упркос томе што је било темељито истражено.

— Схватам. Опростите ми што сам вас прекинуо. А како сте се од тада сналазили?

— Сасвим добро пошто ми је муж оставио нешто иметка. Чак сам се и проводила, имала сам и пријатеље.

— Ако је тако, онда заиста није било никакве потребе да дођете психијатру, зар не? — рече доктор. Осећао је да постаје помало нервозан. „Њен муж је ишчезао", размишљао је, „а она није нарочито несрећна. Каже да се лепо проводи. Зашто је, онда, дошла овамо? Или, можда има нешто више да ми каже? Пацијент често постаје говорљивији ако се упустим у расправу с њим". Изгледа да је та тактика и овога пута деловала, јер је жена наставила да говори:

— На жалост, новац не би трајао вечно ако бих ја наставила само да се забављам и зато сам покушала да наплатим животно осигурање свог мужа. Али рекли су ми да се у таквим случајевима мора сачекати да протекне један одређен период времена. А онда, када је тај период готово истекао, отишла сам у осигуравајуће друштво да с њима поразговарам о читавој ствари.

— Схватам. То би свако учинио. Ваше је право да добијете осигурање. И шта су вам рекли?

— Кад сам им испричала шта се десило, били су пуни саосећања и уверили ме да је њихов први и најпречи циљ да обезбеде срећу својих клијената. Рекли су да ће ми исплатити осигурање чим истекне период предвиђен за чекање... Уколико се мој муж до тада не појави.

— Да, таква је процедура — климну лекар главом. Чекао је да жена настави, али она је ћутала. Побледела је.

— Шта се затим десило? — подстаче је лекар.

— Ја... овај... једва да могу...

— Молим вас, решите ми.

Пошто је неколико пута узалуд покушавала, жена најзад изговори: — Он се појавио.

— Хоћете да кажете, човек из осигуравајућег друштва?

— Не, већ мој муж...

Поново је заћутала. И лекар је неко време ћутао, не знајући шта да каже.

— Па то је сјајно! — рекао је најзад, очигледно немоћан да смисли нешто прикладније.

— Да, јесте, али...

„Мора да је збуњена", размишљао је лекар. „Протекло је дуже време и она се навикла на нов живот кад се њен муж изненада враћа! Није ни чудо што јој је тешко да о томе говори".

— Јесте ли га питали зашто је ишчезао? — упита лекар.

— Да, али он ми је давао несувисле одговоре.

— Схватам. Такве ствари се заиста понекад дешавају. Док је био одсутан, мора да је живео негде као нека друга особа.

— Ви кажете да се то дешава, али ја напросто не могу да верујем...

Чинило се да је у томе њена невоља. Лекар је усредсредио своју пажњу на то.

— Немате појма где је био и какву је врсту живота водио. И то вас испуњава осећањем страха?

— Да, и то је тачно. Али, осим тога, он је сада некако друкчији.

— Шта је друкчије? Ваш муж се вратио нормалном животу, зар не?

— Да. Нашао је ново запослење, одлази на посао сваког јутра и враћа се кући сваке вечери. Али друкчији је. — Упорно је понављала реч „друкчији".

— Шта је друкчије? У чему је он друкчији? — упита лекар. — Реците ми нешто одређеније о томе, ако можете.

— Друкчији је од онога што је некада био — узврати жена узбуђено. — Другим речима, он није мој муж. — Још више је побледела а читаво тело јој је дрхтало.

— Не могу да верујем у то!

— Истина је! Знам шта говорим!

— Ви инсистирате да је он сада друкчија особа. На основу чега сте тако сигурни?

— Не бих умела тачно да вам кажем. Он изгледа потпуно исти као мој муж. Али апсолутно сам уверена да није мој муж.

— Хм, сада стварно не знам шта да кажем! Да није посреди ваша машта? Нисте га видели толико дуго, па сте већ почели веровати да се он неће ни вратити. Али онда се он, ипак, вратио. Сасвим је природно што не можете прекопоћ да се навикнете на стари живот. Али ако се обоје истински потрудите, сигуран сам да ћете у томе ускорс успети.

— Покушала сам то у почетку, али није ишло. Не могу себе да присилим да гајим било каква осећања према њему — протестовала је жена жучно. — Што више покушавам, све више сам убеђена да је он потпуни странац. — Понављала је то увек изнова, очајнички настојећи да јој речи звуче убедљиво.

— Опростите ми што ово кажем — изјави лекар — али мени се чини да је прави разлог у томе што сте се ви у међувремену навикли да живите сами. То је срећан, безбрижан живот. Да је све ишло према плану, ви бисте наплатили велику премију осигурања и наставили да живите угодно. Али ваш муж се изненада вратио. Сан се распршио. Због тог незадовољства које осећате у дубини срца, не желите признати да је он ваш муж. Зар није тако?

— Не, није тачно? Он уопште није мој муж. Друкчији је. — Није хтела да призна да уображава. Упорно је тврдила да је он странац

— Изгледа да сте апсолутно сигурни у то — примети лекар мирно. — Зашто? Можда звучи грубо, али питам се да нисте ви убили свог мужа а онда почели да причате около да је ишчезао?

— То је лаж! — узвикну жена гневно. — И полиција је, изгледа, у почетку имала исте сумње. Кад неко треба да наплати велику суму на име осигуравајуће полисе, онда он први постане сумњив. Претраживали су читаву кућу од подрума до тавана и прекопали врт уздуж и попреко тражећи леш. Али ја нисам учинила такву грозну ствар. И нисам довољно бистра да бих могла да извршим савршен злочин и надмудрим полицију.

— Па зашто, онда, мислите да је он странац?

— Ни сама не знам зашто.

Дискусија се, тако, вратила, на почетну тачку.

— Да, проблем је веома сложен! Пре свега, зашто сте уопште дошли к мени? Тврдите да не уображавате ствари кад мислите да је он странац. Ако је заиста тако, онда вам морам поновити да сте дошли на погрешно место.

— Нисам дошла овамо да ме лечите. Желела бих да установите ко је заправо тај странац. Ето зашто сам дошла код вас.

— Схватам. Схватам. То је, дакле, оно што желите? Сада разумем. Удесите да ваш муж... то јест, пардон, човек који личи на вашег мужа... дође овамо. Мораћу да га пажљиво погледам.

— Биће вам веома захвална — заврши жена, устаде и напусти просторију.

* * *

Следећег дана човек је дошао психијатру. Овај га је одмах прегледао својим вештим рукама и рекао:

— Ох, ви сте андроид, робот тако вешто направљен да изгледа тачно као човек који је умро.

— Откуд знате?

— То је за мене сасвим једноставно. Одмах уочим такве ствари. Мене не можете да обманете. Сума од осигурања веома је крупна. Људи из осигуравајућег друштва не желе да плате, кад год могу то да избегну. Због тога су направили андроида, на основу фотографија и података о свом клијенту. То је било лако изводљиво, зато што су добили све потребне податке приликом прегледа здравља коме је клијент морао да се подвргне кад је узимао полису. Онда су послали вас у његову кућу и представили читаву ствар као да се он вратио жив. Лукава идеја.

— Сад кад знате све о мени не могу вас оставити да живите. Ако ова тајна процури, то ће представљати озбиљан ударац за моје осигуравајуће друштво. Жао ми је, али...

Човек хитро устаде спремајући се да скочи на лекара, али овај је и даље био миран.

— Смирите се — рече лекар нехајним гласом. — Не губите време. Лекар који је раније седео овде сазнао је истину и већ је убијен. Осигуравајуће друштво је послало мене да заузмем његово место. Знате, и ја сам андроид..

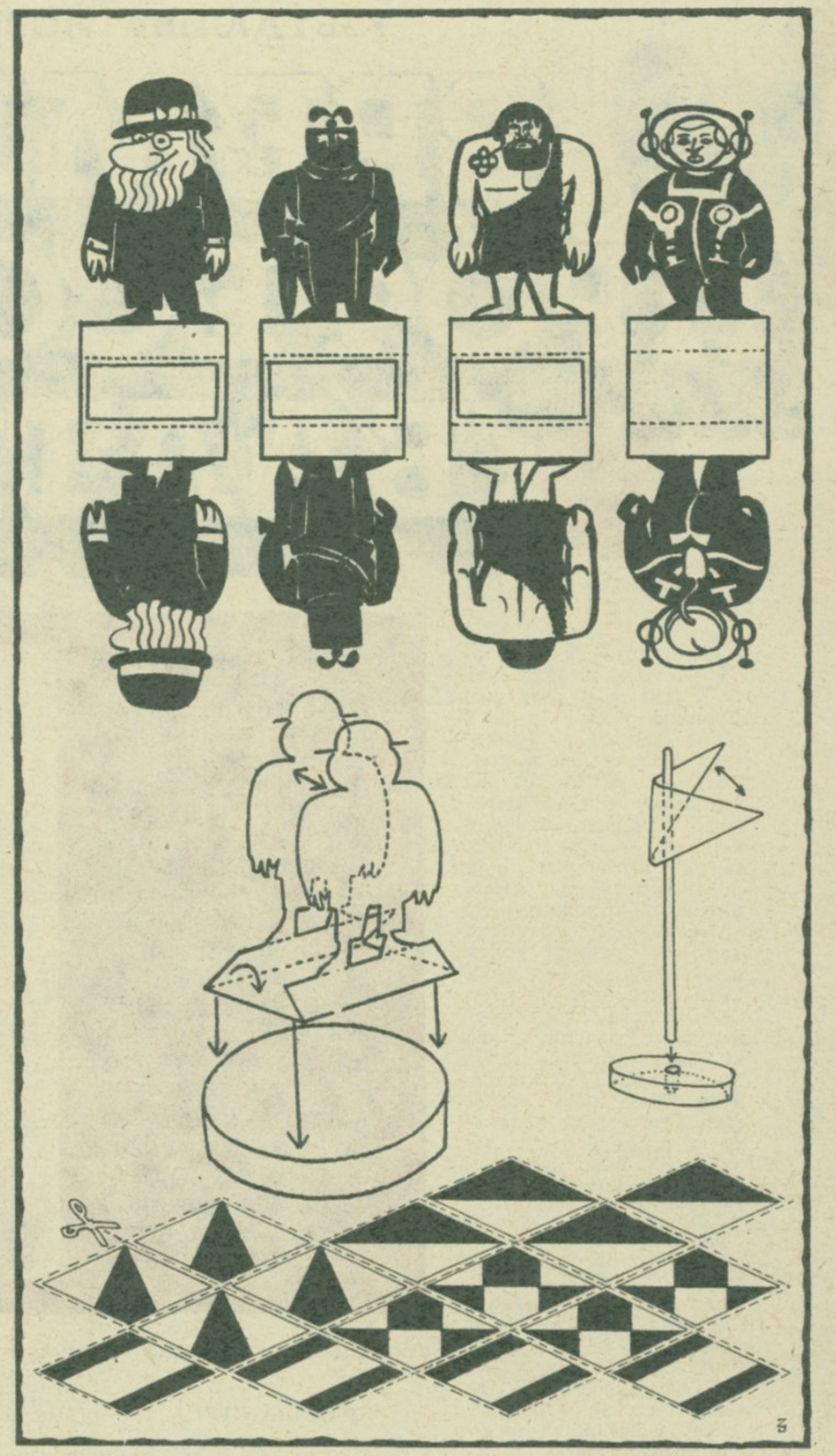

ВРЕМЕПЛОВ ПРОФЕСОРА БАЛТАЗАРА

КАКО СЕ ПРАВЕ ФИГУРИЦЕ И ЗАСТАВИЦЕ

ОБЈАШЊЕЊЕ НА СЛЕДЕЋОЈ СТРАНИЦИ 47

УЗБУДЉИВА НОВОГОДИШЊА ИГРА

ВРЕМЕПЛОВ ПРОФЕСОРА БАЛТАЗАРА

ВЕКОВНИ САН ЧОВЕКА ДА КОНСТРУИШЕ МАШИНУ КОЈА БИ ГА МОГЛА ПОНЕТИ У ДАВНО ПРОХУЈАЛА ИЛИ ТЕК ПРЕДСТОЈЕЋА ВРЕМЕНА — ЗАСАД ЈЕ НЕМОГУЋ. АЛИ, У МАШТИ МОЖЕТЕ СВЕ, ПА И ДА СЕ ВИНЕТЕ ВРЕМЕПЛОВОМ ГДЕ ЖЕЛИТЕ, НАРОЧИТО АКО ЈЕ ПУТОВАЊЕ ПУНО ЗАНИМЉИВИХ ПРЕПРЕКА, А ПАРТНЕРИ СЕ ТАКМИЧЕ КО ЋЕ ПРЕ ДА СТИГНЕ. ЗАТО СМО СИГУРНИ ДА ЋЕТЕ УЖИВАТИ У ОВОЈ ИГРИ КОЈУ ВАМ „ЗАБАВНИК" ПОКЛАЊА ЗА НОВУ ГОДИНУ!

Све што вам је потребно за игру налази се на ове две странице. Неколико плуганих запушача, чачкалица, мало лепка и коцкицу — све то сигурно већ имате у кући. Изрежите пажљиво терен и залепите га на танак картон. Исто учините и са фигурама, па ивице пажљиво изрежите. По испрекиданим цртицама повуците линију врхом маказа како би се картон лако и прецизно савио на тим местима, па сваку фигурицу залепите као што је показано на шеми, тако да добију и лице и леђа. На крају готове фигурице можете залепити за колут исеченог запушача: биће више и згодније за кретање по табли.

Сада направите заставице, тако да свака фигурица добије четири. Прво изрежите заставице па сваку залепите за чачкалицу. Други крај чачкалице убодите у колут запушача, тако да свака стекне постоље. Тиме је материјал за игру готов, остаје да пажљиво проучите правила и — скупите друштво. То ће сигурно бити најлакши део посла јер игра је занимљива и за старе и за младе.

ПРАВИЛА ИГРЕ

У игри могу да учествују два, три или четири такмичара. Сваки одабере своју фигуру и одговарајуће заставице. Фигуре се поставе у круг на средини табле — око времеплова којим се креће — а заставице играчи задрже код себе. Циљ игре је да се стигне у све четири велике епохе:

— Праисторију, година 11983. п. н. е.

— Историју, година 1083.

— Данашње време, година 1983.

— Будућност, година 2983.

Сваки пут кад један играч стигне у неку епоху, (а то су кругови у угловима) он ту оставља своју заставицу. Победник је онај ко први постави све четири заставице у четири епохе. Али, на путу искрсавају и повољне и неповољне околности! Ево како.

— Играчи редом бацају коцкицу, а први креће онај ко добије највећи број. На располагању вам стоји осам праваца, а ви одаберите онај који вам се чини најповољнији како бисте стигли у неку епоху.

Истим путем могу да крену и два играча, могу да се нађу на истом пољу један крај другог, да се укрштају или мимоилазе!

— Напредују онолико поља колико добију бацањем коцкице у сваком кругу, а чим неко стигне у један од великих кругова који означавају епохе, ставља на њега своју заставицу и играча враћа у времеплов како би у следећем бацању кренуо на друго путовање.

Ако у свом кретању фигура прође кроз велики круг који представља епоху, то значи да је времеплов само прохујао и играч нема право да постави заставицу. Али, може одабрати по жељи смер којим ће наставити.

ШТА ЗНАЧЕ ПОЈЕДИНИ ЗНАЦИ

— **Рука са упереним прстом:** морате да водите фигуру у смеру који она показује.

— **Црвени будилник:** на том пољу морате остати два круга без бацања коцкице.

— **Зелени будилник** даје вам право на још једно бацање.

— **Поља са бројевима 2968, 2969, 1515 и 8691** представљају грешке у програмирању времеплова: морате се вратити на почетак.

— **Плаве стрелице постављене у круг:** враћате се на поље са кога сте претходно пошли.

— **Телефонски бројчаник** присиљава вас да се преместите на поље где је телефонски апарат.

— **Жута спирална стрелица у зеленом кругу** обавезује да кретање наставите у правцу који она означава.

— **Две жуте стрелице у плавом кругу** пружају могућност да одаберете један од два правца које оне показују.

— **Две зелене куглице излетеле из опруге времеплова** — квар на машини: морате се преместити на једно од поља означених француским кључем и чекати три круга без бацања — док се времеплов оправи!

— **Змај који бљује ватру** права је претња за ваше путовање! Бежите код Деда Мраза и код вештице на метли. Даље морате наставити с њима, у правцу којим они лете.

— **Сабљасти тигар** показује вам да сте се нашли у праисторији. Морате се преместити на поље где је коска.

— **Диносауруси** нису опасни, али се споро крећу. Пошто су вам на путу, чекате да они прођу, а то значи један круг без бацања.

— **Ноге на каменом точку** кажу да се крећете кроз време првих људи, а оно је занимљиво и ви настављате у њиховом правцу.

— **Средњовековни грб:** нашли сте се код феудалног господара који жели да вас угости: остајете код њега један круг без бацања.

— **Испрекидане линије и стрелице** појавиле су се на компјутеру времеплова као добар знак: крећете се брже, а то значи да можете бацати коцкицу још два пута узастопце!

— **Људска нога из данашњег времена** значи да нисте напустили садашњи тренутак и морате наставити у правцу којим она иде.

— **Аутомобил:** ви сте у новој 1983. сасвим сигурно: у следећем кругу не бацате коцкицу већ стављате заставицу — ауто вас је довезао!

— **Забрањено паркирање** каже вам да не смете ни времеплов оставити на том пољу, већ се преместите на паркинг! Са паркинга настављате у следећем кругу у смеру који одаберете.

— **Мишоловка** је мала, али неугодна препрека: два круга без бацања, док се не ослободите.

1983
8
7
1
1083
2968
6
2
8691
5
4
3
2983
2169
1515
1983

Рат због фудбала

Да ли је истина да су две државе заратиле због фудбала и које су земље у питању? Молио бих вас још да ми одговорите колико највише може да буде тешка фудбалска лопта?

ЉУПЧЕ,
Пећ

У квалификацијама за Светско првенство у Мексику 1970. године у квалификационој групи Средње Америке нашли су се Хондурас и Салвадор. Први сусрет, одигран у Хондурасу, завршио се резултатом од 1:0 за домаћина. У реванш сусрету победио је Салвадор са 3:0. Пошто се није узимала у обзир гол-диференција, требало је да се

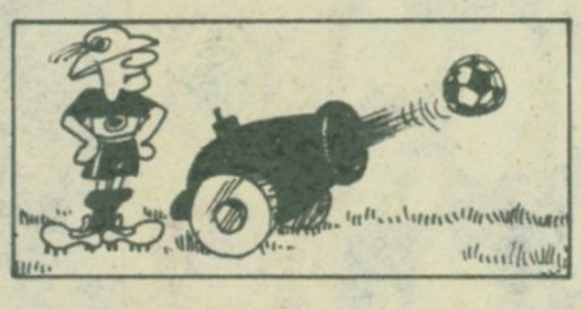

одигра и трећа утакмица овог пута на неутралном терену. Сусрет у Мексику окончан је резултатом од 3:2 за Салвадор. Како у Хондурасу живи око 300.000 салвадорских емиграната, није чудо што је њихова радост деловала провокативно. Усхићење Салвадораца разјарило је Хондурашане, дошло је до чарки с обе стране, па се тако рат навијача претворио у прави оружани сукоб. Срећом по зараћене стране, одмах је уследила интервенција Организације америчких држава па је тако рат због фудбалске лопте окончан без тежих последица.

Највећа дозвољена тежина фудбалске лопте је 460 грама.

Шта са дебелом коком?

Занима ме како да направим хербаријум?

КОСТА НИКУШЕВ,
Загреб

И поред тога што хербаријум није тешко направити, за то може сасвим добро да послужи и обична новинска хартија, неопходно је да знаш неколико ствари и о њима водиш рачуна. Наиме, није свеједно да ли је биљка коју желиш да осушиш сочна или не. Ако јесте, онда ће ти за њу бити потребно више папира односно бар 5-6 листова. Листове, са биљком између њих, треба ставити између две даске и све то притиснути са неколико комада цигле или камена. Хартија се мења сваког дана све док се биљка не просуши. Ако је у питању мочварна биљка, хартију треба мењати два пута дневно. Има биљака које се, као чувар-кућа и дебела кока, тешко суше, па за њих треба применити специјалну методу а она се састоји у томе што се примерак који се одабере непосредно пред стављање у хербаријум спусти 5-6 секунди у врелу воду. На овај начин многи ботаничари припремају за сушење и луковице.

Осушена биљка се помоћу лепљивог папира (не селотејпа) лепи на чист, бели папир на који поред њеног имена треба написати када је и одакле узета јер само такав хербаријум има вредност.

Вештина

Одакле потиче и шта значи реч енигматика?

МАЈА,
Скопље

Енигматика је грчка реч којом се означава вештина у састављању и решавању загонетки.

Лазар од Елеазар

Желео бих да ми напишеш нешто о мом имену.

ЛАЗАР,
Сивац

Лазар је библијско име, од хебрејског Елеазар, што значи „бог је помогао".

Олиговит није чудотворац

Нас двојица смо за своје године веома мали и желели бисмо да најзад почнемо брже да растемо. Смемо ли да употребљавамо витаминski прашак ОЛИГОВИТ или нешто слично? Ако смемо да пијемо ОЛИГОВИТ, интересује нас у којим дозама и можеш ли ти да нам га пошаљеш?

Читаоци из Дудовца

Рецепте и лекове редакција не може да шаље а то у овом случају није ни потребно јер није у питању неки редак лек. Наиме ОЛИГОВИТ, не прашак него таблете, могу се добити и без лекарског рецепта а стају нешто мање од 28 динара. Исто важи и за неке сличне препарате витамина и минерала. Можете га користити дуже време по једну таблету дневно, али не очекујте да ћете после тога почети да растете као из воде. ОЛИГОВИТ није чудотворан и он, сам за себе, неће пресудно утица-

ти на ваш раст. Јер, не треба сметнути с ума, раст је нешто што се у великој мери наслеђује и ту се не да много изменити. Ако су ваши родитељи високи по 165 цм, није баш реално очекивати да ћете ви бити двометраши. Међутим, то не значи да се не може извући који центиметар више ако се бавите спортом, једете разноврсну и квалитетну храну, проводите што је могуће више времена на ваздуху и што чешће мењати климу (планина-море)

Уколико је низак раст последица неког поремећаја, што вероватно није случај јер би то приметили ваши родитељи и околина, неопходно је да се што пре обратите лекару како би он спровео одговарајуће лечење. Што сте млађи изгледи на успех су већи.

Писмо недеље

ШКОДИ ЛИ МИШУ ВОДА?

Видим да у овој рубрици на штошта одговараш, па те молим да моје писмо не бациш у кош. Окупала сам миша, мог кућног љубимца, водом и сапуном, па ме интересује да ли му то шкоди? Још бих волела да знам колико дуго може да живи?

МАРИЈА,
Београд

Ако је преживео, не шкоди му. Али, шалу на страну, други пут кад га будеш купала, изостави сапун (мишеви га, баш као ни деца, не обожавају) и води рачуна о томе да вода не буде сувише топла. Твој љубимац ће се радо брчкати, али у млакој води. Урадиш ли супротно, не верујемо да ће доживети свој просечан век а он, обично, не појави ли се у близини нека мачка, износи две до три године.

Бакрењак из Сиска

Шаљем ти отисак новчића који се у мојој породици већ неколико генерација преноси с колена на колено. Желела бих да ми кажеш нешто о њему, колико је стар и колико вреди?

ЗОРИЦА,
Шабац

Новчић који имаш је од бакра а кован је у време Валентијана I, римског цара родом из Паноније који је владао у 4. веку нове ере, који је империју делио са братом Валенсом. Као што и приличи једном цару имао је своје ковнице у којима се поред златног ковао и сребрни и бакарни новац (квадранс). Занимљиво је да му златни новчићи нису били и најскупљи: на далеко већој цени били су сребрни, такозвани тешки миларензи

Новчић чији си нам отисак послала кован је у разним ковницама и нађен је у великим количинама, па стога и нема неку нумизматичку вредност. Примерак који имаш кован је у Сиску, тадашњој Siscii.

Одлучи се за други!

Пошто сам у великој невољи, решио сам да вам се обратим за помоћ: тата ми је обећао да ће ми купити **томос електроник 90.** *Међутим, њега нема у продаји. То ми веома тешко пада јер су мотори моја велика љубав. Молим те да ми одговориш да ли и где у Београду могу да нађем овај модел? Ако га нема, спреман сам да идем и у Љубљану, наравно под условом да знам да ћу га тамо наћи.*

ВЛАДИСЛАВ ИЛИЋ,
Удовице

На жалост, не можемо ти помоћи јер „Томос" већ дуго не производи модел електроник 90. Не

Љубица Кљајић и Лаура Мандовић, ОВОО „Вежбаоница“, 24000 Суботица — имају по 14 година и жарко желе да се дописују са младима из целог света, одговарају на свако писмо

Дејан Радосављевић, 11211 Борча — Београд, Преливачка 125/53 — 11 година, воли забавну и рок музику, сакупља значке и привеске

Весна Љубовић и Аленка Перица, ОШ „Виктор Бубањ“, Трнац 42, 41000 Загреб — имамо по 12 година и волимо све што воле млади

Милан Мијалковић, 18000 Ниш, Зетска 6/36 — 14 година, жели да се дописује са свима, у земљи и у иностранству

Нада Крапић, 51000 Ријека, Емилија Рандића 12 — 17 година, воли спорт и музику

Данијела Младеновић, 19000 Зајечар, Америчка 35 — 15 година, свира гитару, слуша рок и хеви метал, воли одбојку, сакупља значке...

Тимка Мујкић, 75246 Челић — 14 година, сакупља разгледнице и марке, навијач Црвене звезде, бави се гимнастиком

Дарко Нешовић, 36000 Краљево, Зелена гора 6/14 — 12 година, воли забавну музику и сакупља значке и постере возача формуле 1

Гордана Чулић и Марјана Видовић, 71330 Вареш, Ђ. Ђаковића 5—8 — имају по 13 година, воле све што воле

Посао за стручњака

Имам касетофон марке „континентал“ с којим нешто није у реду: кад покушам да на већ снимљеној траци снимим нешто ново, чују се обе ствари. Интересује ме због чега се то дешава и да ли тај квар могу сам да отклоним или треба да се обратим неком?

ЗОРАН, Рума

Сваки касетофон поред главе за снимање има и главу за брисање. Она се налази, гледано у правцу кретања траке, испред главе за снимање. Очигледно је да механизам, односно глава за брисање, у твом касетофону не функционише али ти не препоручујемо да сам покушаш да је поправиш. Најбоље је да тај посао препустиш стручњаку.

Азбука балета

Молим те да ми одговориш ко су најбољи плесачи класичног балета, која је најбоља балетска школа у нашој земљи и да ли постоји неки курс за децу која не могу ићи у њу, те како се зове књига из које бих могла сазнати нешто о класичном балету?

Читатељка из Сплита

У врхунске играче балета спадају Наталија Бесмертнова, Надежда Павлова, Рудолф Нурејев, Михаил Баришњиков, Наталија Макарова. Последње двоје наступа у Сједињеним Државама, Наталија Бесмертнова је примабалерина московског Бољшог театра а Надежда Павлова лењинградског

Киров-театра. Рудолф Нурејев већ више од две деценије живи и ради у Енглеској.

Што се тиче балетских школа код нас, има их свега пет и то у Љубљани, Загребу, Новом Саду, Београду и Скопљу. Која је од њих најбоља тешко је рећи. Осим ученика ових школа ангажман у ансамблима добијају и играчи који су завршили одређен програм у балетским студијима при појединим позориштима. Један од таквих студија налази се у Сарајеву.

Нешто више о балету (фигурама, одређеним положајима, покретима и корацима) можеш да сазнаш из „Азбуке класичног балета“ коју су саставили совјетски педагози Ваганова, Мај и Базарова.

Књига уместо школе

Желео бих да научим да свирам усну хармонику. Молим те да још једном објавиш (знам да си то већ учинио) назив књиге која би ми помогла у томе.

МИЛАН Р.

Ма колико да ти се моје питање чини глупо, молим те да одговориш на њега јер је за мене врло значајно. Интересује ме да ли постоји неки приручних помоћу којег бих могао да научим да свирам усну хармонику?

Читалац из Лазаревца

У продавницама музикалија може да се купи „Школица за блок-флауту и усну хармонику“ стаје 40 динара.

Зашто писмо?

Твоја сам читатељка откад сам научила да читам и зато мислим да не би било другарски да ми писмо завриш у кошу. Проблем због кога ти пишем је у следећем: заљубила сам се у две године старијег дечака у толикој мери да га ноћу сањам. Молим те да ми кажеш који је најбољи начин да му то саопштим јер више не могу да издржим? Да ли можда да му пишем? Немој да ме оставиш без одговора јер немам ког другог да питам за савет: родитељи су ми прилично строги, па се не усуђујем да им било шта поверим.

ИРИНА, Лесковац

Зашто би му писала и стрепела чекајући одговор кад све може да се реши у директном контакту? Распитај се мало какве ствари дечак у ког си заљубљена воли да чита, коју музику слуша, види на која места одлази и потруди се да у право време будеш на правом месту. Ако знаш које теме га интересују, неће ти бити тешко да привучеш његову пажњу. После ће све ићи лакше.

преостаје ти ништа друго него да се одлучиш за неки други модел, рецимо слц 15, или да преко огласа потражиш половну „деведесетицу“.

ШКОЛА ГИТАРЕ

1. Акорди — 2. Теорија — 3. Мелодије — 230 дин. Виши курс — 150 дин. Модерна музика, хитови, рок — 250 дин. Плаћате поштару. Васиљевић Милун, пострестант, 11001 Београд

НАЈЕФИКАСНИЈИ НАЧИН РАЗВОЈА ТЕЛА!
По методи Петра Челика, југословенског и европског шампиона свих категорија у обликовању тела (на слици).
Успех загарантован ако се придржавате упутства објављених у брошурама за поједине мишићне партије. Довољно је да пишете које делове тела желите да поправите, да вам пошаљемо одговарајућу брошуру, а платићете приликом пријема. Цена по комаду 90 динара, а за целу фигуру (шест различитих брошура) само 400 динара. Наручите одмах на адресу:
РЕДАКЦИЈА ЧАСОПИСА **ХЕРКУЛЕС**, ФАХ 97, 21400 **БАЧКА ПАЛАНКА**

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Директор НО „ПОЛИТИКА“
Драган Марковић

Први број Политикиног забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Главни и одговорни уредник
Раде Шошкић

Одговорни уредник
Вера Смиљанић

Ликовно-графички уредник
Александар Мартиновић

Издавачки савет:

Владимир Антић, Добривоје Арсић, Ариф Бозаџи, др Радослав Ђокић (заменик председника), др Радомир Животић, Зорица Ивановић, Љубисав Лилић, Каћа Милетић, Бранислава Митровић, Мирјана Моравчевић, Раденко Павловић, Ружица Петровић, Радомир Ристић, Снежана Стаменковић, Јелисавета Суруџић (председник), Зорица Ђеран, Светлана Шухартовић. Чланови савета из редакције: Владимир Гајтовић, Светлана Ивановић, Александар Мартиновић, Вера Смиљанић, Раде Шошкић.

Редакција:
Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић-Стојовић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Петар Милатовић, Весна Минић, Ненад Мирковић, Зора Меденица, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Недељка Сташић, Миленко Тодоровић и Милош Томић.

Секретаријат:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић, Даринка Тодоровић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА“ — ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“, Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 20 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 220,00 динара, полугодишња 440,00 динара и годишња 880,00 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 440,00 динара, полугодишња 880,00 динара и годишња 1.760,00 динара.

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика“ ООУР „Продаја“ — претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“.

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ ГОДИШЊА:

САД	$	65.—
СР НЕМАЧКА	DM	115.—
ШВАЈЦАРСКА	Šfr.	107.—
ФРАНЦУСКА	Ffr.	267.—
ШВЕДСКА	Škr.	271.—

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика“ код „ИНВЕСТ БАНКЕ“ — Београд, број 60811-620-63-257300-00054, уз обавезну назнаку ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“.

WALT DISNEY

МИКИ

ЈУНАЦИ НАШЕ ПРОШЛОСТИ

...ХРАБРОГ АЈВАНХА...

ТРЕБАЛО ЈЕ ДА ЖИВИМ У ДОБА РОБИНА ХУДА...

...ВЕЛИКИХ ОТКРИЋА...

...ИЛИ ОСВАЈАЊА ДИВЉЕГ ЗАПАДА...

ХЕЈ, МИКИ!

ПУФ!

АХ, ТУ СИ, СПАСИОЧЕ МОЈ!

ЗНАШ, МИКИ, ТИ НЕКАД ТАКО ВИТЕШКИ ПОСТУПАШ!

ТО ЈЕ ЗАТО ШТО САМ РАДИО НА СВОМ ВИТЕШКОМ ПРОСВЕЋИВАЊУ!

Copyright © 1982
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

Distributed by King Features Syndicate.

3-14